

**Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων**

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία»**

**«Η διαδικασία αξιολόγησης ενός αιτήματος για
χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Εθνικού
Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης
και Ένταξης 2014-2020»**

Κριτσιμάς Γεώργιος

Κόρινθος, Νοέμβριος 2018

**University of Peloponnese
Faculty of Social and Political Sciences
Department of Political Studies and International Relations**

**Master Program in
« Global Political Economy »**

**“The evaluation procedure for a project proposal
under the scope of Asylum Migration and Integration
Fund (AMIF) 2014-2020”**

Kritsimas Georgios

Corinth, November 2018

Στην σύζυγο μου Μαρία
Στα δυο μου αγόρια Κωνσταντίνο κ Σπύρο
Στην Μητέρα μου Ισαβέλλα

«Η διαδικασία αξιολόγησης ενός αιτήματος για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2014-2020»

Περίληψη

Με την παρούσα διπλωματική εργασία θα παρουσιάσουμε και θα αναλύσουμε την διαδικασία αξιολόγησης ενός αιτήματος χρηματοδότησης που υποβάλει ένας δυνητικός δικαιούχος στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης.

Ξεκινώντας με μια μικρή ιστορική αναδρομή θα εξηγήσουμε τον τρόπο που λειτουργούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ, θα παρουσιάσουμε συνοπτικά τα Εθνικά πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και θα περιγράψουμε το νομοθετικό πλαίσιο που συνοδεύει ένα τέτοιο ταμείο. Στην συνέχεια θα δούμε, πως λαμβάνει χρηματοδότηση μια δράση, περιγράφοντας και αναλύοντας την διαδικασία από την έκδοση της πρόσκλησης και την υποβολή της πρότασης ως την διαδικασία αξιολόγησης της. Τέλος θα αναδείξουμε τις βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν μια αξιολόγηση, τα βασικά κριτήρια που θα πρέπει να πρέπει να περιλαμβάνει μια αξιολόγηση καθώς και χρήσιμες και πρακτικές οδηγίες για μια επιτυχημένη συγγραφή πρότασης.

Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε στην καλύτερη κατανόηση του τρόπου που λειτουργεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο της Ε.Ε., να αναδείξουμε τα σημαντικότερα στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης, να δώσουμε πρακτικές οδηγίες και κατευθύνσεις και μέσω όλων αυτών, να βοηθήσουμε έναν δυνητικό δικαιούχο στο να καταφέρει να συγγράψει μια επιτυχημένη πρόταση για χρηματοδότηση.

“The evaluation procedure for a project proposal under the scope of Asylum Migration and Integration Fund (AMIF) 2014-2020”

Abstract

Through the present dissertation thesis we will analyze the evaluation procedure for a project proposal, submitted by a potential beneficiary, under the scope of Asylum Migration and Integration Fund.

Starting with a short historical retrospection, we will explicate how EU’s funding instruments are set in place; we will present the National Program of Asylum Migration and Integration Fund (AMIF) and the legislation framework set for the fund. Furthermore we will analyze the procedure through which a proposal can be granted. Starting from the call for proposals up to the evaluation procedure, we will highlight the most important aspects of the procedure and we will give practical and useful information towards a positive evaluation.

The scope is to better understand the methodology of an EU funding instrument, the key aspects of an evaluation procedure and through that, to help a potential beneficiary write a grant awarded proposal.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με την παρούσα δήλωση:

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη του συγγραφέα και ο επιβλέπων, οι εξεταστές, το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Ο δηλών

Σημαντικοί Όροι:

ΣΑΥΙΜ	Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα
ΤΔΔ	Τεχνικό Δελτίο Δράσης
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου
ΥΑ	Υπεύθυνη Αρχή
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
Ε.Τ.Ε.	Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης (Υπηκόων Τρίτων Χωρών)
Τ.Α.Μ.Ε.	Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης
ΕΒ	Έκτακτη Βοήθεια
ΕΠ	Εθνικό Πρόγραμμα
ΚΜ	Κράτος Μέλος
ΚΕΣΑ	Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος για το Άσυλο
ΛΕΠ	Λίστας Ελέγχου Πληρότητας
ΦΑΠ	Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης
ΑΜΙΦ	Asylum Migration and Integration Fund
ΕΜΑΣ	Emergency Assistance
ΙΜΦ	International Monetary Fund
ΜΦΦ	Multiannual Financial Framework
ΤCΝ	Third-country Nationals
RA	Responsible Authority
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
MTR	Mid-Term Review

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	11
Κεφ.1 Το Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (Τ.Α.Μ.Ε.).....	14
1.1 Ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο.....	14
1.2 Προγραμματική περίοδος 2007-2013.....	15
1.3 Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (Τ.Α.Μ.Ε.) 2014-2020.....	16
1.4 Οικονομικά στοιχεία ΤΑΜΕ	17
1.5 Χρηματοδότηση από την ΕΕ, πως λειτουργεί.....	18
1.6 Το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης.....	20
1.7 Το Εθνικό Νομοθετικό Πλαίσιο.....	22
1.7.1 Οριζόμενες Αρχές.....	22
1.7.2 Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.....	25
Κεφ.2 Έκδοση Πρόσκλησης – Υποβολή Αιτήματος	26
2.1 Σχεδιασμός Δράσεων	26
2.2 Έκδοση Πρόσκλησης.....	27
2.3 Υποβολή Αιτήματος Χρηματοδότησης.....	30
2.3.1 Αίτημα Χρηματοδότησης.....	31
2.3.2 Τεχνικό Δελτίο Δράσης.....	32
2.3.3 Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Με Ίδια Μέσα	36
2.3.4 Λοιπά Στοιχεία που τεκμηριώνουν την επάρκεια του δικαιούχου	39
Κεφ.3 Επιλογή και Έγκριση Δράσεων.....	40
3.1 Μεθοδολογίας Αξιολόγησης.....	40
3.2 Στάδια Επιλογής.....	42
3.2.1 Στάδιο Α΄: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης	43
3.2.2 Στάδιο Β΄: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.....	44
3.3 Ολοκλήρωση της αξιολόγησης	49
3.3.1 Θετική Αξιολόγηση.....	49
3.3.2 Αρνητική Αξιολόγηση.....	50
Κεφ.4 Συμπεράσματα.....	51
4.1 Ο σκοπός της Αξιολόγησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου.....	51
4.2 Βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν μια αξιολόγηση.....	52
4.3 Βασικά κριτήρια μιας αξιολόγησης στο πλαίσιο της ΕΕ.....	52
4.4 Περιθώρια αναθεώρησης προγραμμάτων και διαδικασιών	53
4.5 Ευρωπαϊκές Διαδικασίες.....	55

4.6 Πρακτικές οδηγίες προς μια θετική αξιολόγηση.....	56
4.7 Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση – Δημόσια Πολιτική και Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.....	58
4.8 Ιδιωτική Χρηματοδότηση/Αναπτυξιακή Βοήθεια.....	60
4.9 Προβληματισμοί.....	62
4.10 Προτάσεις.....	63
Επίλογος.....	64
Βιβλιογραφία.....	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	69

Κατάλογος Γραφημάτων

- Γράφημα 1: Χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ για τη μετανάστευση και την ασφάλεια:
πώς λειτουργούν.....σελ. 20
- Γράφημα 2: Λειτουργική Σύσχετιση Αρχών που συμμετέχουν στο ΣΔΕ.....σελ.24
- Γράφημα 3: Επισκόπηση Τεχνικού Δελτίου Δράσηςσελ.33

Εισαγωγή

Αντικείμενο έρευνας της παρούσας διπλωματικής εργασίας θα αποτελέσει η διαδικασία αξιολόγησης ενός αιτήματος για χρηματοδότηση, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης. Στα κεφάλαια που ακολουθούν θα παρουσιάσουμε και θα αναλύσουμε την διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενός αιτήματος χρηματοδότησης που υποβάλει ένας δυνητικός δικαιούχος, σε συνέχεια πρόσκλησης για χρηματοδότηση, από την Υπεύθυνη Αρχή του Εθνικού Προγράμματος, θα αναζητήσουμε σημεία κλειδιά για μια επιτυχημένη πρόταση και θα αποκτήσουμε μια γενική εικόνα του τρόπου λειτουργίας ενός Ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου.

Το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης αποτελεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποστήριξη και την ενίσχυση των κρατών Μελών, προκειμένου αυτά να εφαρμόσουν την πολιτική της Ένωσης, στα αντίστοιχα πεδία ενδιαφέροντος. Ειδικότερα, να ενισχύσουν την πολιτική που εφαρμόζει η Ένωση προς ένα κοινό σύστημα διαδικασιών Ασύλου, για την αντιμετώπιση της νόμιμης και μη νόμιμης μετανάστευσης, για την Ένταξη των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες και για την άμβλυση των αποτελεσμάτων της μεταναστευτικής-ανθρωπιστικής κρίσης. Παρόλο που το TAME αποτελεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο που αφορά επί το πλείστον, δημόσιους φορείς, καθώς ο σχεδιασμός του και οι δράσεις που προβλέπει, αφορούν υπηρεσίες που προσφέρονται αποκλειστικά από δημόσιους φορείς, υπάρχει ένα σημαντικό κομμάτι του προγράμματος το οποίο μπορεί να διατεθεί, μέσω της επιμερισμένης διαχείρισης σε μη κυβερνητικούς δικαιούχους. Ειδικά η πρόσφατη ιστορία, της μεταναστευτικής κρίσης, της οποίας οι συνέπειες δεν έχουν πλήρως αντιμετωπιστεί ακόμη, μας οδήγησε στην αναθεώρηση πολλών στρατηγικών και επαναξιολόγησε το ρόλο των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών και λοιπών Διεθνών οργανισμών σε τέτοια χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η διαδικασία της αξιολόγησης, περιγράφεται στο Εγχειρίδιο του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος TAME και αποτελεί βασικό στάδιο των επιμέρους διαδικασιών για την επιλογή και έγκριση Δράσεων. Με την παρούσα εργασία θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε όλα εκείνα τα στοιχεία, της διαδικασίας αξιολόγησης, τα οποία θα μας βοηθήσουμε να αποκτήσουμε μια σφαιρική εικόνα του τρόπου λειτουργίας ενός Ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου και κατανοήσουμε καλύτερα την όλη διαδικασία αξιολόγησης, με σκοπό το να βελτιώσουμε τις προτάσεις μας για χρηματοδότηση.

Στο πρώτο κεφάλαιο ξεκινάμε με μια μικρή ιστορική αναδρομή στο πολιτικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ακολούθως θα παρουσιάσουμε συνοπτικά τον τρόπο που λειτουργεί η χρηματοδότηση της ΕΕ. Επιπρόσθετα θα παρουσιάσουμε συνοπτικά το TAME, το εθνικό πρόγραμμα του Ταμείου για τη χώρα μας, μαζί με τους κύριους στόχους, τις περιοχές παρέμβασης,

τον προϋπολογισμό, καθώς και το νομοθετικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε για την λειτουργία του.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε σημαντικές παραμέτρους της εφαρμογής του Εθνικού προγράμματος, όπως ο σχεδιασμός μιας δράσης, η έκδοση της πρόσκληση και μια σειρά σημαντικών στοιχείων που συνήθως είναι απαραίτητα στοιχεία κατά την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης.

Στον τρίτο κεφάλαιο, θα αναπτύξουμε όλη την διαδικασία της αξιολόγησης και κομμάτι κομμάτι θα ανακαλύψουμε τα στοιχεία εκείνα, που είναι σημαντικά και θα μας βοηθήσουν να βρεθούμε πιο κοντά σε μια επιτυχημένη και αξιόλογη πρόταση για χρηματοδότηση.

Τέλος θα αναδείξουμε τις βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν μια αξιολόγηση, τα βασικά κριτήρια που θα πρέπει να περιλαμβάνει μια αξιολόγηση καθώς και χρήσιμες και πρακτικές οδηγίες για μια επιτυχημένη συγγραφή πρότασης. Θα εξετάσουμε όλα τα παραπάνω υπό το πρίσμα των δημόσιων πολιτικών της ΕΕ και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε στην καλύτερη κατανόηση του τρόπου που λειτουργεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο της Ε.Ε., να αναδείξουμε τα σημαντικότερα στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης, να δώσουμε πρακτικές οδηγίες και κατευθύνσεις και μέσω όλων αυτών, να βοηθήσουμε έναν δυνητικό δικαιούχο στο να καταφέρει να συγγράψει μια επιτυχημένη πρόταση για χρηματοδότηση.

Η μέθοδος έρευνας που ακολουθήσαμε βασίστηκε στην ανάλυση περιεχομένου πρωτογενούς και δευτερογενούς βιβλιογραφίας. Προκειμένου να πετύχουμε τον σκοπό της εργασίας πραγματοποιήσαμε αναλυτική αναζήτηση στοιχείων τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από εγχώριες πηγές που μπορούσαν να μας βοηθήσουν. Η «αναζήτηση γραφείου» που πραγματοποιήσαμε έλαβε υπόψη της πολλά ποιοτικά και αριθμητικά δεδομένα, προερχόμενα κυρίως από ευρωπαϊκούς κανονισμούς και αναφορές αλλά και από στοιχεία στο ευρύτερο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Στις σελίδες που θα ακολουθήσουν έχει γίνει μια πλήρης ανάλυση της διαδικασίας αξιολόγησης μιας πρότασης για χρηματοδότηση, βάση όλων των σχετικών διαδικασιών και του εφαρμοζόμενου δικαίου. Σε συνέχεια όλων αυτών προσπαθήσαμε στην τελική φάση να αναδείξουμε τα κρισιμότερα στοιχεία καθώς και πρακτικές πληροφορίες για πιθανούς δικαιούχους.

Τέλος θα ήταν χρήσιμο για την έρευνα μας να αναφέρουμε ορισμένους περιορισμούς. Σημαντικότερος περιορισμός είναι η μη ολοκληρωμένη προγραμματική περίοδος λειτουργίας του χρηματοδοτικού εργαλείου, το πρόγραμμα αφορά την προγραμματική περίοδο 2014 έως 2020 και τέθηκε σε ισχύ το 2016. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στην μέση της διάρκειας και ενώ ήταν εν εξέλιξη η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση πάντως, τα όποια ευρήματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος δεν αναθεωρούν διαδικασίες, όπως αυτή που εξετάζουμε, αλλά θα ήταν χρήσιμο να μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε στοιχεία από τα αποτελέσματα. Επίσης το ότι η έρευνα γίνεται λίγο μετά το μέσο του προγράμματος δεν μας εξασφαλίζει τη σιγουριά που θα μας έδινε ένα μεγαλύτερο δείγμα, αλλά στην φάση αυτή του προγράμματος έχει ήδη ενεργοποιηθεί το

μεγαλύτερο μέρος του εθνικού προγράμματος και το εν απομείναν μέρος δεν δύναται να ανατρέψει συμπεράσματα.

Τέλος ιδανικά θα έπρεπε να επαναλάβουμε κομμάτια της έρευνας μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, ώστε να έχουμε μια εικόνα των πρώτων αποτελεσμάτων των δράσεων και των στόχων που πέτυχαν, ώστε να μπορούμε να αξιολογήσουμε και την ίδια την διαδικασία αξιολόγηση. Τι ποσοστό για παράδειγμα των δράσεων που αξιολογήθηκαν θετικά και εντάχθηκαν στο πρόγραμμα ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και έπιασαν τους στόχους που είχαν τεθεί στην πρόσκληση.

Ελπίζουμε με την εργασία αυτή να βοηθήσουμε τον αναγνώστη να αποκτήσει μια πολύ καλή εικόνα του τρόπου λειτουργίας ενός Ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου, καθώς και έναν πιθανό δικαιούχο να κατανοήσει λίγο καλύτερα την διαδικασία και μέσω αυτής της εργασίας να δημιουργήσει αρτιότερες προτάσεις αυξάνοντας τις πιθανότητες για χρηματοδότηση.

Κεφ.1 Το Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (T.A.M.E.)

1.1 Ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο

Η μεταναστευτική πολιτική καθώς και η πολιτική Ασύλου, των κρατών μελών της ΕΕ, αποτελούσε παραδοσιακά εσωτερική υπόθεση κάθε κράτους μέλους. Σταδιακά, τα αυξανόμενα αιτήματα για μεγαλύτερη συνοχή αλλά και εξελίξεις, όπως η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων στην περιοχή εφαρμογής της συνθήκης Schengen, οδήγησε στην υιοθέτηση μέτρων και πολιτικών αυξημένης και ενισχυμένης συνεργασίας, μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης, στον τομέα του Ασύλου και της Μετανάστευσης.

Ήδη από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και αργότερα τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, οι πολιτικές του Ασύλου και της Μετανάστευσης, περιλαμβάνονταν στους πυλώνες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Europarl, 2018), αρμοδιότητες των οποίων χορηγήθηκαν στην Ένωση. Σε συνέχεια αυτών, η συνθήκη της Λισαβόνας «για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», που υπογράφηκε το Δεκέμβριο του 2007, στο άρθρο 67 παρ. 1 προβλέπει ότι «Η Ένωση συγκροτεί χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης...» και στην παρ.2 προβλέπει ότι «Εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων, η οποία βασίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και είναι δίκαιη έναντι των υπηκόων τρίτων χωρών...» (EUR-Lex , 2018). Η Συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία τέθηκε τελικά σε ισχύ τον Δεκέμβριο του 2009, εισήγαγε τη διαδικασία της συναπόφασης και τη λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία σε θέματα νόμιμης μετανάστευσης, καθώς και μια νέα νομική βάση για τα μέτρα ένταξης. Η συνήθης νομοθετική διαδικασία εφαρμόζεται πλέον για τις πολιτικές που αφορούν τόσο την παράτυπη όσο και τη νόμιμη μετανάστευση, καθιστώντας το Κοινοβούλιο συννομοθέτη σε ίση βάση με το Συμβούλιο (Europarl, 2018).

Η μεταναστευτική πολιτική και η πολιτική Ασύλου είναι ένα πολύ ευαίσθητο ζήτημα τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για το κάθε κράτος μέλος ξεχωριστά. Η μεταναστευτική κρίση που κορυφώθηκε το 2015, με πάνω από ένα εκατομμύριο ανθρώπους να φτάνουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και συνεχίζεται, με χαμηλότερη ένταση, έως και τις μέρες μας (Publications Europa, 2018), ανέδειξε πολλά προβλήματα και διαφορετικές πολιτικές, μεταξύ των κρατών μελών, καθώς την αδυναμία τους να συγκλίνουν προς μια ενιαία πολιτική αντιμετώπισης. Με τη συνθήκη της Λισαβόνας ο «...χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης...» κατατάσσεται στις Συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2018), δηλαδή τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν

νομικά δεσμευτικές πράξεις στον συγκεκριμένο τομέα ¹, και σε συνδυασμό με την αρχή της επικουρικότητας, στόχος της οποίας είναι οι αποφάσεις να λαμβάνονται όσο το δυνατό πλησιέστερα στους πολίτες (Eur-lex, 2018), δημιουργείται ένα περιβάλλον δύσκολων αποφάσεων και αναγκαστικών συγκλήσεων. Το γεγονός ότι η κοινή πολιτική για την μετανάστευση συζητιέται και αναπτύσσεται διαρκώς, δεν συνεπάγεται ότι τα κράτη χάνουν ή εγκαταλείπουν την δυνατότητα άσκησης της δικής τους πολιτικής, πάντα θα αφήνεται χώρος για την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών από τα κράτη μέλη.

1.2 Προγραμματική περίοδος 2007-2013

Για την περίοδο 2007-2013 και για τους σκοπούς της διαχείρισης και προστασίας των εξωτερικών συνόρων αλλά και για την εφαρμογή κοινών πολιτικών για το Άσυλο και την μετανάστευση, διατέθηκαν σχεδόν 4δις Ευρώ μέσω του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών» (SOLID). Το γενικό αυτό πρόγραμμα υλοποιήθηκε μέσω τεσσάρων εργαλείων, του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφών, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών (Migration and Home Affairs, 2018). Ενδεικτικά το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης (E.T.E.) με προϋπολογισμό 825 εκατ. Ευρώ για την περίοδο 2007-2013 υποστήριξε εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Βοήθησε τις χώρες και την κοινωνία των πολιτών να αναπτύξουν, να εφαρμόσουν, να παρακολουθήσουν και να αξιολογήσουν στρατηγικές πολιτικές και μέτρα καθώς και να ανταλλάξουν καλές πρακτικές και συνεργασίες σε θέματα ένταξης (Integration Fund, 2018).

Η αξιολόγηση των προγραμμάτων αυτών στο τέλος της περιόδου (ex-post evaluation) ανέδειξε πέρα από τον αντικειμενικά θετικό αντίκτυπο των παραπάνω προγραμμάτων, τόσο στις κοινωνίες όσο και στους υπηκόους τρίτων χωρών που στόχευε και κάποια προβλήματα. Παρά το γεγονός ότι τα τέσσερα αυτά ταμεία σχεδιάστηκαν να καλύψουν τις ανάγκες της μεταναστευτικής πολιτικής στο σύνολο της, ο κατακερματισμός και η ο ετήσιος σχεδιασμός δημιούργησε αρκετά προβλήματα, όπως η έλλειψη συντονισμού, κεντρικού ελέγχου και παρακολούθησης, επίσης η διάχυση των αποτελεσμάτων και των καλών πρακτικών και οι μεταξύ των εταίρων συνέργειες κρίθηκαν ελλιπείς (Ex Post Evaluation, 2018)

Τα παραπάνω συμπεράσματα, σε συνδυασμό με τις αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες για τη νέα προγραμματική περίοδο, την ανάγκη για ευελιξία και

¹ Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν τέτοιες πράξεις μόνον όταν η ΕΕ δεν έχει ασκήσει την αρμοδιότητά της ή έχει δηλώσει ρητά ότι έπαψε να την ασκεί

συνεκτικότητα και την ανάγκη για πολυετή σχεδιασμό οδήγησαν στην δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η λογική της συνένωσης σε ένα πολυετές ταμείο ήταν ο καλύτερος συντονισμός, η απλούστευση διαδικασιών και ελέγχων, η μείωση της γραφειοκρατίας και η ενίσχυση της διαφάνειας στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης.

1.3 Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (T.A.M.E.) 2014-2020

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ και πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξέδωσε στις 16 Απριλίου 2014 τον Κανονισμό (ΕΕ) 514/2014 σχετικά με τον καθορισμό γενικών διατάξεων όσον αφορά το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων. Η πολιτική της Ένωσης, η οποία αποτυπώνεται στον κανονισμό αυτό, είναι *«η δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ...λαμβανομένων υπόψη κοινών προκλήσεων, όπως η ανάπτυξη μιας συνολικής μεταναστευτικής πολιτικής της Ένωσης για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της κοινωνικής συνοχής της Ένωσης, η δημιουργία ενός κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου...»* καθώς επίσης θεωρεί αναγκαίο να υπάρξει *«...μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην ανακύπτουσα πίεση αιτημάτων μετανάστευσης και ασύλου...εξασφαλίζοντας την πλήρη τήρηση του διεθνούς δικαίου και του δικαίου των ανθρώπινων δικαιωμάτων...καταδεικνύοντας την αλληλεγγύη μεταξύ όλων των κρατών μελών και αναγνωρίζοντας την ανάγκη σεβασμού των εθνικών αρμοδιοτήτων με την εξασφάλιση ενός ξεκάθਾਰου ορισμού των καθηκόντων.»* (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.514/2014, 2018).

Έχοντας καθορίσει τις γενικές διατάξεις με τον παραπάνω κανονισμό, τον Απρίλιο του 2014, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε τον Κανονισμό (ΕΕ) 516/2014 με τον οποίο θέσπισε το χρηματοδοτικό εργαλείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση ζητημάτων ασύλου, μετανάστευσης και ένταξης, για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2014 έως 31η Δεκεμβρίου 2020, το Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (T.A.M.E.). Το Ταμείο στοχεύει να συμβάλλει στην ανάπτυξη της κοινής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης και στην ενίσχυση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, με βάση την εφαρμογή των αρχών της αλληλεγγύης και του επιμερισμού ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και της συνεργασίας με τρίτες χώρες.

Συνοπτικά το Ταμείο θα συνεισφέρει στην επίτευξη τεσσάρων ειδικών στόχων:

1. **Άσυλο:** Ανάπτυξη και ενδυνάμωση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, μέσω της ενιαίας και αποτελεσματικής εφαρμογής των Ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο τομέα αυτό.
2. **Νόμιμη Μετανάστευση και Ένταξη:** Στήριξη της νόμιμης μετανάστευσης προς τα κράτη μέλη της ΕΕ, σε συνδυασμό με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και την καλύτερη δυνατή ένταξη στις κοινωνίες των υπηκόων τρίτων χωρών
3. **Επιστροφή:** την προώθηση δίκαιων και αποτελεσματικών στρατηγικών επιστροφής, οι οποίες καταπολεμούν την παράνομη μετανάστευση, δίνοντας έμφαση στον διατηρήσιμο χαρακτήρα της επιστροφής και την αποτελεσματική επανεισδοχή στην χώρα καταγωγής.
4. **Αλληλεγγύη:** Την διασφάλιση ότι τα κράτη μέλη που επηρεάζονται περισσότερο από τις προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές χαίρουν την αλληλεγγύη των υπόλοιπων μελών.

Τέλος, έχει γίνει ειδική χρηματοδοτική πρόβλεψη για δράσεις Επανεγκατάστασης (Resettlement), δηλαδή την μετακίνηση των προσφύγων από μια χώρα εκτός της Ε.Ε. σε ένα κράτος μέλος της Ε.Ε., καθώς και για δράσεις μετεγκατάστασης (Relocation), την μεταφορά δηλαδή από μια χώρα της ΕΕ που βρίσκεται υπό πίεση σε μια άλλη (AMIF, 2018).

1.4 Οικονομικά στοιχεία TAME

Το TAME αποτελεί ένα εργαλείο συν-χρηματοδότησης² Εθνικών και Ευρωπαϊκών πολιτικών που εμπίπτουν στο πλαίσιο των ειδικών στόχων που περιγράφονται στο πρόγραμμα. Για τους σκοπούς του Ταμείου και για την περίοδο 2014-20 διατέθηκαν αρχικά 3.137 εκατ. Ευρώ.

Η αρχική κατανομή είχε ως εξής:

- Ποσό 2.752 εκατ. Ευρώ ή 88% του συνολικού ποσού, στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, δόθηκε στα Κράτη Μέλη, μέσω πολυετών Εθνικών προγραμμάτων
- Ποσό 385 εκατ. Ευρώ ή 12% του συνολικού ποσού, στο πλαίσιο της άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης, διατέθηκε στην Επιτροπή για ετήσιες δράσεις της Ένωσης, για επείγουσα βοήθεια, για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης και για τεχνική βοήθεια της Επιτροπής (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014, 2018, σ. 16 Άρθο 14)

² Για τη τρέχουσα προγραμματική περίοδο και για δράσεις εκτός ειδικών περιπτώσεων και τεχνικής βοήθειας, τα ποσοστά συγχρηματοδότησης είναι 75% κοινοτική συμμετοχή και 25% Εθνική συμμετοχή.

Για την αντιμετώπιση των απρόβλεπτων χρηματοδοτικών αναγκών που δημιούργησε η μεταναστευτική κρίση του 2015 και 2016, ο αρχικός προϋπολογισμός αυξήθηκε κατά 120% και έφτασε τα 6.888 εκατ. Ευρώ. Τα επιπλέον ποσά διατέθηκαν για την υποστήριξη της επανεγκατάστασης της μετεγκατάστασης, των επιστροφών και της ένταξης, του κανονισμού του Δουβλίνου, επίσης ενίσχυσε τα Εθνικά προγράμματα, δράσεις της Ένωσης και το πολύ σημαντικό κομμάτι της Έκτακτης Βοήθειας, ρίχνοντας το βάρος σε κράτη μέλη που είχαν δεχθεί το μεγαλύτερο βάρος.

Βάση των πιο πρόσφατων στοιχείων η κατανομή έχει διαμορφωθεί ως εξής:

- Ποσό 5.391 εκατ. Ευρώ ή το 78% έχει διατεθεί στα Εθνικά προγράμματα
- Ποσό 462 εκατ. Ευρώ ή το 7% έχει διατεθεί για δράσεις της Ένωσης, πλην έκτακτης βοήθειας
- Ποσό 1.029 εκατ. Ευρώ ή το 15% για Έκτακτη Βοήθεια

Στην υλοποίηση του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης συμμετέχουν όλα τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός της Δανίας. Δικαιούχοι του προγράμματος εκτός από κράτη μέλη και ομοσπονδιακές αρχές, μεταξύ άλλων μπορεί να είναι τοπικοί δημόσιοι φορείς, μη-κυβερνητικοί οργανισμοί, ανθρωπιστικοί οργανισμοί, δημόσιες και ιδιωτικές νομικές εταιρείες και εκπαιδευτικοί και ερευνητικοί οργανισμοί (AMIF, 2018).

1.5 Χρηματοδότηση από την ΕΕ, πως λειτουργεί.

Όπως αναφέρθηκε, επιγραμματικά, παραπάνω η κατανομή των πόρων του χρηματοδοτικού εργαλείου του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης μπορεί να χωριστεί σε 2 κατηγορίες:

1. Σε δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της «επιμερισμένης διαχείρισης», σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού 966/2012, και περιλαμβάνουν:
 - α. Τα Εθνικά Προγράμματα των κρατών μελών, τα οποία αποτελούν τον οδικό χάρτη του κάθε ΚΜ για την υλοποίηση των στόχων του προγράμματος, απορροφούν το μεγαλύτερο ποσοστό του προϋπολογισμού.
 - β. Τις Ειδικές Δράσεις, οι οποίες υλοποιούνται στο πλαίσιο των ΕΠ αλλά αποτελούν στρατηγική προτεραιότητα της ΕΕ
 - γ. Την Τεχνική Βοήθεια, η οποία ως μικρό μέρος του εκάστοτε ΕΠ χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους σκοπούς του Ταμείου, για την υποστήριξη των ΚΜ και την όσο το δυνατόν καλύτερη υλοποίηση του Προγράμματος.
2. Σε δράσεις στο πλαίσιο της άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού 966/2012. Άμεσης διαχείρισης είναι δράσεις που χρηματοδοτούνται και διαχειρίζονται από την Επιτροπή ή άλλες ειδικές

υπηρεσίες, ενώ έμμεσης διαχείρισης από οντότητες και πρόσωπα εκτός των κρατών μελών. Υλοποιούνται μέσω ετήσιων προγραμμάτων που τρέχει η ΕΕ. Λαμβάνει τη μορφή:

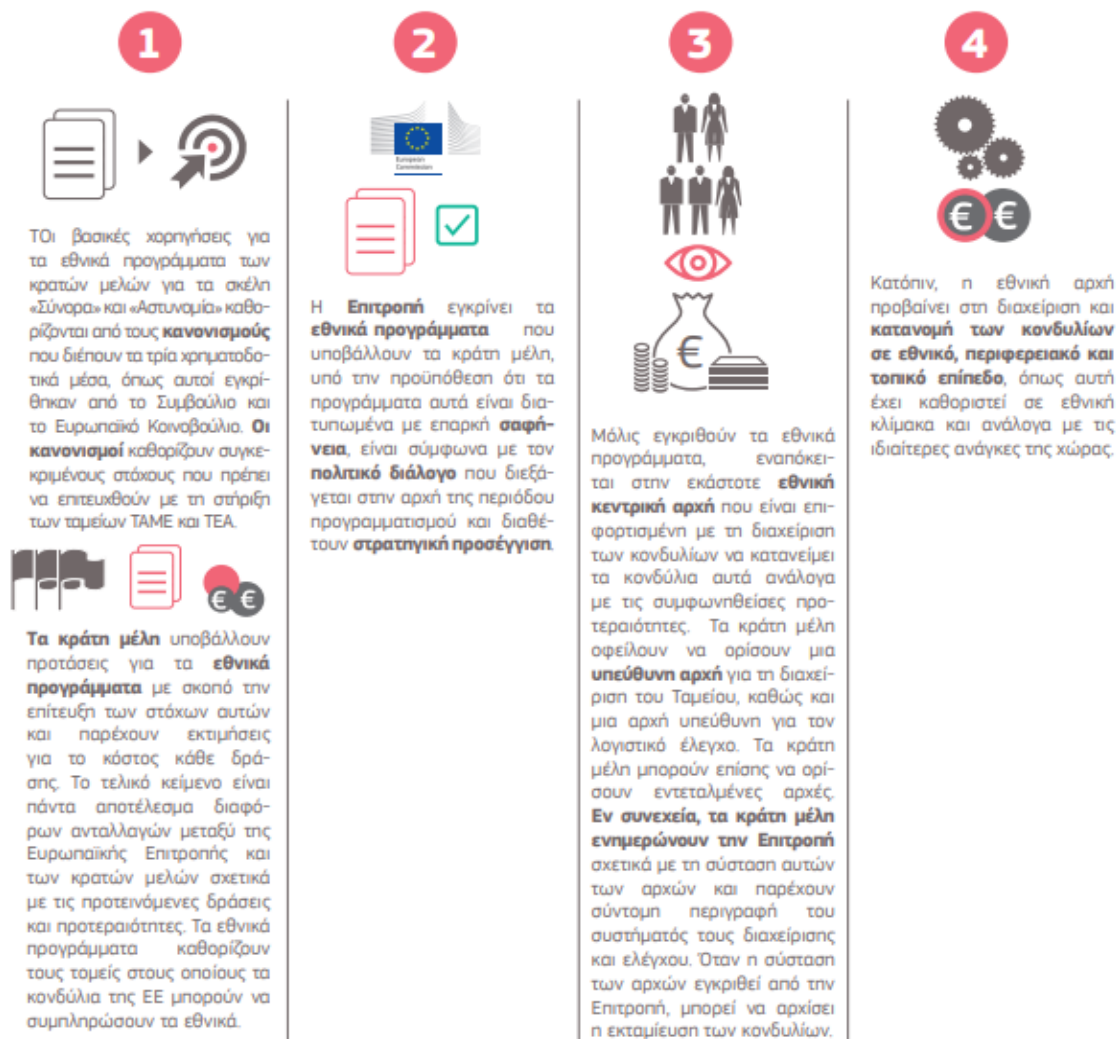
- α. Δράσεων της Ένωσης, για διεθνικές δράσεις ή δραστηριότητες που αφορούν δυο ή περισσότερα κράτη μέλη.
- β. Έκτακτη Βοήθεια, η οποία δίνεται σε κράτη μέλη ή τρίτες χώρες σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της μεταναστευτικής πίεσης και σε συνδυασμό με τους στόχους του κανονισμού για το Ταμείο.
- γ. Το TAME επίσης υποστηρίζει το ευρωπαϊκό δίκτυο Μετανάστευσης

Η διαδικασία σχεδιασμού και δημιουργίας των εθνικών προγραμμάτων είναι μια μακροσκελής και χρονοβόρα διαδικασία, για την περίοδο 2021-2027 η συζήτηση έχει ξεκινήσει ήδη, η οποία μπορούμε να πούμε ότι ακολουθεί μια «κυκλική λογική». Οι αποφάσεις διαμορφώνονται μέσα από μια συνεχή και αμφίδρομη επικοινωνία της βάσης, κράτη μέλη, με την κορυφή, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Συμβούλιο. με την ανταλλαγή πληροφοριών, απόψεων, στόχων, κανόνων, καλών πρακτικών, αξιών και την συν διαμόρφωση, μέσω αυτού του “ downloading και uploading”, κοινών στόχων και κανόνων.

Την παραπάνω διαδικασία μπορούμε να την συνοψίσουμε σε τέσσερα στάδια (βλέπε γράφημα 1):

- Στάδιο1: Οι Κανονισμοί που εγκρίνουν το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και διέπουν τα χρηματοδοτικά μέσα καθορίζουν τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν με την στήριξη των μέσων, καθώς και τις βασικές χορηγήσεις για την επίτευξη αυτών. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν προτάσεις για τα Εθνικά προγράμματα και το πώς θα πετύχουν τους στόχους και παρέχουν ένα ενδεικτικό κόστος. Το τελικό κείμενο είναι πάντα αποτέλεσμα διάφορων ανταλλαγών μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών.
- Στάδιο2: Η Επιτροπή εγκρίνει τα εθνικά προγράμματα που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση ότι τα προγράμματα είναι σύμφωνα με τον πολιτικό διάλογο που έχει προηγηθεί και διαθέτουν στρατηγική προσέγγιση.
- Στάδιο3: Μόλις εγκριθούν τα Εθνικά Προγράμματα, ορίζονται από τα κράτη μέλη οι αρμόδιες αρχές για την διαχείριση των κονδυλίων. Ορίζεται μια υπεύθυνη αρχή για την διαχείριση, μια αρχή υπεύθυνη για τον λογιστικό έλεγχο και μπορούν τα κράτη να ορίσουν και εντεταλμένες αρχές.
- Στάδιο4: Τέλος η εθνική αρχή προβαίνει στη διαχείριση και κατανομή των κονδυλίων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο

Γράφημα 1

Πηγή: Χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ για τη μετανάστευση και την ασφάλεια: πώς λειτουργούν (Χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ, 2018)

1.6 Το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης

Στο πλαίσιο των στόχων που καθορίστηκαν στον Ειδικό Κανονισμό (ΕΕ) 516/2014, με τον οποίο δημιουργήθηκε το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME - AMIF), για την περίοδο 2014-2020, διαμορφώθηκε το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (έγκριση με την αριθ. C(2015) 5313/31.07.2015).

Στο πλαίσιο των παραπάνω στόχων, και λαμβάνοντας υπόψη, τόσο τους ειδικούς στόχους του Ταμείου, όσο και τις ιδιαίτερες συνθήκες που αντιμετώπισε η χώρα τα

τελευταία χρόνια, εξαιτίας των μεγάλων εισροών προσφύγων - μεταναστών από τα σύνορά της, προσδιορίστηκαν οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Εθνικού Προγράμματος, οι οποίοι αφορούν κυρίως: στην Εθνική Στρατηγική για το Άσυλο, την Ένταξη και τον Τομέα των Επιστροφών. Το Πρόγραμμα δομείται στη βάση Ειδικών και Εθνικών Στόχων (Αξιολόγηση, 2018).

Αναφορικά οι Ειδικοί και Εθνικοί Στόχοι του Εθνικού Προγράμματος (ΕΠ ΤΑΜΕ , 2018) διαμορφώθηκαν ως έχει:

Ειδικός Στόχος 1: ΑΣΥΛΟ: Η Εθνική Στρατηγική για το Άσυλο αφορά στην εφαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος για το Άσυλο (ΚΕΣΑ)

Εθνικός Στόχος 1: Υποδοχή/Άσυλο: Στο πλαίσιο του παρόντος εθνικού στόχου περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας, αποτελεσματικότητας και αξιοπιστίας του νέου συστήματος χορήγησης ασύλου και την ενίσχυση της ικανότητας υποδοχής φτάνοντας τουλάχιστον τις 8.500 θέσεις συνολικά.

Ειδικός Στόχος 2: ΕΝΤΑΞΗ/ΝΟΜΙΜΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ: Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου περιλαμβάνονται δράσεις για την προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης, για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία.

Εθνικός Στόχος 1: Νόμιμη μετανάστευση: Κύρια δράση στο πλαίσιο του στόχου αυτού είναι η ενίσχυση της σχέσης ανάμεσα στην Ελλάδα και τις χώρες καταγωγής των υπηκόων τρίτων χωρών και η εφαρμογή προγραμμάτων που θα δίνουν τη δυνατότητα στους μετανάστες να αποκτήσουν, πριν την άφιξή τους, βασικές γνώσεις για τη χώρα υποδοχής,

Εθνικός Στόχος 2: Ένταξη: Κύριες δράσεις στο πλαίσιο του στόχου αυτού είναι: Η στέγαση ευάλωτων ομάδων των νομίμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, καθώς και η παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών, η εκπροσώπηση / Κηδεμονία των ασυνόδευτων ανηλίκων και Προγράμματα ένταξης και προώθησης της διαπολιτισμικότητας, για τους νομίμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών.

Εθνικός Στόχος 3: Ικανότητα: Βασική δράση στο πλαίσιο του στόχου αυτού είναι η δημιουργία Κέντρων Υποστήριξης σε τοπικό επίπεδο που θα λειτουργούν ως σημεία συντονισμού των διαφορετικών δραστηριοτήτων ένταξης,

Ειδικός Στόχος 3: ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ (ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ): Όλες οι δράσεις στο πλαίσιο του εθνικού αυτού στόχου θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τη δέσμευση της χώρας να συμμορφωθεί πλήρως με την οδηγία της Ε.Ε. για τις επιστροφές.

Εθνικός Στόχος 1: Συνοδευτικά μέτρα: Ο εθνικός αυτός στόχος θα επιτευχθεί μέσα από τις παρακάτω κύριες δράσεις: Λειτουργία των υφιστάμενων

προαναχωρησιακών κέντρων, Ίδρυση και λειτουργία νέων προαναχωρησιακών κέντρων και βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης και των συνθηκών διαβίωσης,

Εθνικός Στόχος 2: Μέτρα για τον επαναπατρισμό : Στο πλαίσιο του παρόντος εθνικού στόχου περιλαμβάνονται μέτρα επιστροφών, τα οποία διακρίνονται στις υποβοηθούμενες εθελοντικές επιστροφές και τα μέτρα επανένταξης και τις αναγκαστικές επιστροφές.

Εθνικός Στόχος 3: Συνεργασία : Προκειμένου να ανταποκριθεί στην ανάγκη βελτίωσης της εθνικής πολιτικής για τις επιστροφές, η Ελλάδα εκτός από τα μέτρα επιστροφής, προτίθεται να συνεργαστεί με τις προξενικές αρχές και τις υπηρεσίες μετανάστευσης τρίτων χωρών.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η Τεχνική Βοήθεια περιλαμβάνει τις δράσεις που αφορούν στην τεχνική υποστήριξη της Υπεύθυνης Αρχής, καθώς και των άλλων Αρμόδιων Αρχών και των δικαιούχων του Εθνικού Προγράμματος για την προετοιμασία, τη διαχείριση, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την ενημέρωση και επικοινωνία, την οργάνωση δικτύων, τον λογιστικό και άλλο έλεγχο, καθώς και μέτρα για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

1. Μετεγκατάσταση (Relocation) : Οι αποφάσεις του Συμβουλίου (ΕΕ) 2015/1523 και (ΕΕ) 2015/1601 θέσπισαν προσωρινά μέτρα στον τομέα της διεθνούς προστασίας για την Ιταλία και την Ελλάδα, τα οποία προβλέπουν τη μετεγκατάσταση 160.000 αιτούντων άσυλο.

2. Επανεγκατάσταση (Resettlement) : Στην Ε.Ε., επανεγκατάσταση σημαίνει μετακίνηση των προσφύγων από μια χώρα εκτός της Ε.Ε. σε ένα κράτος μέλος της Ε.Ε. Η Ελλάδα θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα επανεγκατάστασης για τα επόμενα χρόνια, αποδεχόμενη παραπομπές από την Ύπατη Αρμοστεία, συμμετέχοντας σε διαδικασίες ταχείας αναγνώρισης του καθεστώτος των προσφύγων και οργανώνοντας δραστηριότητες υποδοχής και ένταξης για όσους επανεγκαθίστανται.

1.7 Το Εθνικό Νομοθετικό Πλαίσιο

1.7.1 Οριζόμενες Αρχές

Με το Ν. 4375/2016 (ΦΕΚ 51/Α΄/3.4.2016) ορίζονται οι αρμόδιες αρχές που εμπλέκονται στην εφαρμογή, διαχείριση και τον έλεγχο των Εθνικών Προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 514/2014 και των οριζόμενων στο άρθρο 1 και 5 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 1042/2014.

Υπεύθυνη Αρχή (ΥΑ) των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020 ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, και άλλων πόρων (εφεξής Ε.Υ.ΣΥ.Δ. Τ.Α.Μ.Ε.Τ.Ε.Α.Α.Π.). Η **Ε.Υ.ΣΥ.Δ. Τ.Α.Μ.Ε.Τ.Ε.Α.Α.Π.** υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης και συγκροτείται με Απόφαση του Υπουργού. Της Υπεύθυνης Αρχής προΐσταται Ειδικός Γραμματέας με βαθμό 2ο της κατηγορίας των ειδικών θέσεων.

Η ΥΑ είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και εφαρμογή των Ε.Π. σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 4 του Κανονισμού 1042/2014. Έχει επίσης την ευθύνη της εποπτείας των Εντεταλμένων Αρχών, στις οποίες έχει αναθέσει αρμοδιότητες διαχείρισης μέρους των Ε.Π. ή συγκεκριμένα καθήκοντά της και χειρίζεται όλη την επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Νόμος 4375/2016, 2018, σσ. Άρθρα 75-79).

Η οργάνωση, οι αρμοδιότητες της Υπεύθυνης Αρχής και η κατανομή των αρμοδιοτήτων σε Μονάδες καθορίζονται στη με αριθμ. 42356/ΥΦ 776 Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (ΦΕΚ 1121/τ.Β' / 20-04-2016), σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 79 (παρ. 1) του Ν. 4375/2016.

Η διάρθρωση της Υπεύθυνης Αρχής ανά τύπο Μονάδων εξασφαλίζει τη διάκριση των βασικών λειτουργιών της, δηλαδή της επιλογής και έγκρισης των δράσεων, της επαλήθευσης των δράσεων και των δαπανών τους, της υλοποίησης δράσεων. Αναλυτικότερα, οι Μονάδες της Υπεύθυνης Αρχής είναι:

- Μονάδα Α': Συντονισμού, Προγραμματισμού και Αξιολόγησης
- Μονάδα Β': Διαχείρισης έργων / δράσεων
- Μονάδα Γ': Οργάνωσης – Υποστήριξης και Υλοποίησης δράσεων

Αρχή Ελέγχου ορίζεται η **Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου** (ΕΔΕΛ), η οποία συγκροτείται με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών. Η ΕΔΕΛ λειτουργεί ανεξάρτητα από την Υπεύθυνη Αρχή και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και την κατ' έτος έκδοση γνώμης για την αληθή και ακριβή εικόνα, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται από την ΥΑ στο ετήσιο αίτημα πληρωμής, σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καν. 514/2014, τα άρθρα 2 και 12 του Καν. 1042/2014.

Εντεταλμένες Αρχές, οι οποίες, υπό την ευθύνη της Υπεύθυνης Αρχής, εκτελούν ορισμένα καθήκοντα για λογαριασμό της, ορίζονται οι εξής δύο:

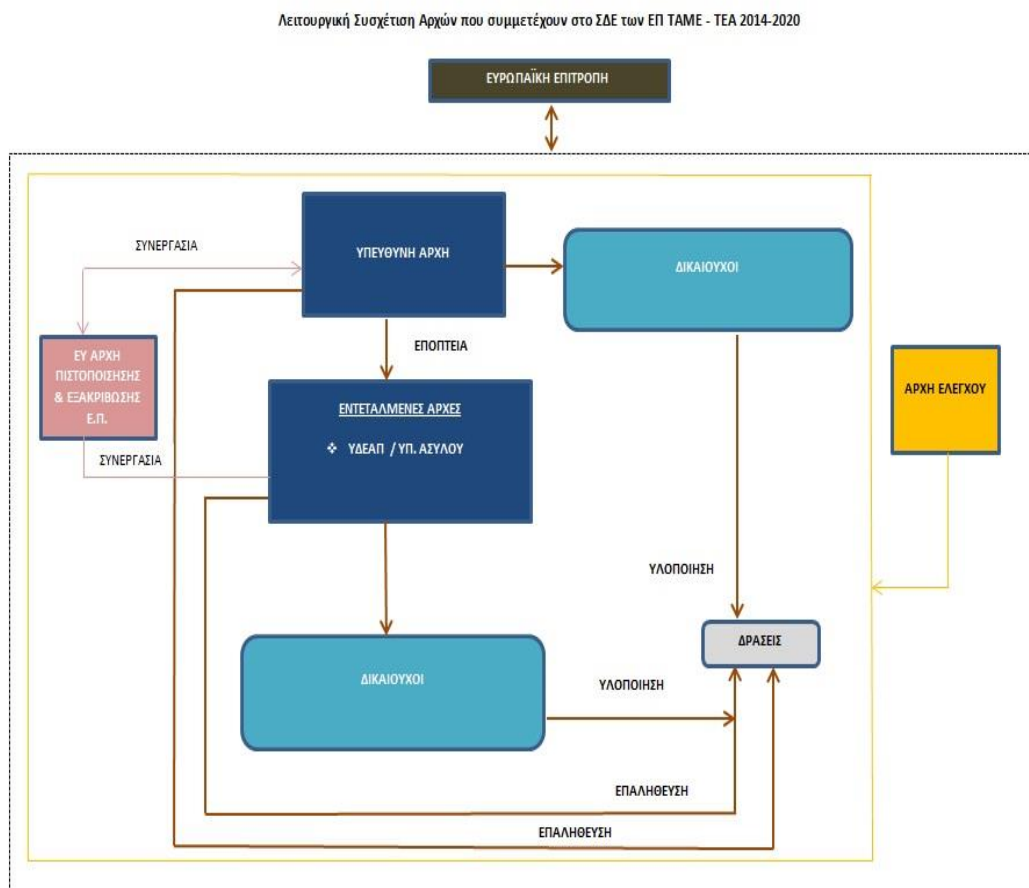
1. Η **Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων**, εφεξής ΥΔΕΑΠ, η οποία, αναλαμβάνει την άσκηση των καθηκόντων της υπεύθυνης αρχής για τη διαχείριση μέρους των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας της περιόδου 2014-2020, όπως αυτά εξειδικεύονται

με το άρθρο 4 του Καν. 1042/2016. Η ΥΔΕΑΠ υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών/Γενική Γραμματεία Δημόσιας Τάξης.

2. Η **Υπηρεσία Ασύλου** του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής αναλαμβάνει την άσκηση των καθηκόντων της Υπεύθυνης Αρχής για τη διαχείριση μέρους του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2014-2020, όπως αυτά εξειδικεύονται με το άρθρο 4 του Καν. 1042/2016.

Τέλος η **Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων** της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων - ΕΣΠΑ, αναλαμβάνει την άσκηση των καθηκόντων της Υπεύθυνης Αρχής που αφορούν στην κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών που συνοδεύουν το αίτημα πληρωμής του ετήσιου υπολοίπου των άρθρων 40 και 44 του Καν. 514/2014 για τα Εθνικά Προγράμματα των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας, σε συνεργασία με την Υπεύθυνη Αρχή (Νόμος 4375/2016, 2018, σ. Άρθρο 77).

Γράφημα 2

Πηγή: Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

1.7.2 Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) ορίζεται ως το σύνολο των διοικητικών Αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, είναι διαρθρωμένες με συγκεκριμένη οργανωτική δομή και αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες, με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία, αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Οι Αρχές/ φορείς που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ εφαρμόζουν συγκεκριμένες Διαδικασίες, ώστε να εξασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας 2014-2020. Οι Διαδικασίες αυτές συνοδεύονται από τυποποιημένα έντυπα και οδηγούς. Το σύνολο αυτών των εγγράφων αποτελεί το “Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ”, το οποίο παρέχεται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου περιγράφεται στα ακόλουθα παραρτήματα:

Παράρτημα 1: Δομή Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου

Παράρτημα 2: Εγχειρίδιο Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου

Παράρτημα 3: Υποστηρικτικά Έγγραφα

Παράρτημα 4: Περιγραφή ΟΠΣ

Οι Διαδικασίες έχουν ενταχθεί σε 8 λειτουργικές περιοχές. Η δομή των λειτουργικών περιοχών και διαδικασιών είναι η ακόλουθη:

Λειτουργική Περιοχή 1: Επιλογή και Έγκριση Δράσεων. Σε αυτήν τη λειτουργική περιοχή προσδιορίζονται αναλυτικά τα βήματα των διαδικασιών που ακολουθούνται για την έκδοση της πρόσκλησης για υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης και την επιλογή και έγκριση δράσης και αποτελεί την περιοχή που θα εξετάσουμε.

Λειτουργική Περιοχή 2: Παρακολούθηση της Υλοποίησης.

Λειτουργική Περιοχή 3: Έλεγχος, Δημοσιονομικές Διορθώσεις, Ανακτήσεις.

Λειτουργική Περιοχή 4: Χρηματοδότηση Δράσεων.

Λειτουργική Περιοχή 5: Παρακολούθηση Εντεταλμένης Αρχής.

Λειτουργική Περιοχή 6: Παρακολούθηση Εθνικού Προγράμματος

Λειτουργική Περιοχή 7: Αιτήματα Πληρωμής Ετήσιου και Τελικού Υπολοίπου.

Λειτουργική Περιοχή 8: Ενημέρωση της Περιγραφής του ΣΔΕ.

Σε όλες τις διαδικασίες έχουν ενσωματωθεί οι απαιτήσεις διαχείρισης και ελέγχου που ορίζονται στον Καν. 514/2014 και 1042/2014 (ΣΔΕ 2014-2020, 2018). Με την υπ' αριθ. πρωτ. 82350 (ΦΕΚ 2451/Β'09.08.2016) Υπουργική Απόφαση θεσπίστηκε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Εθνικών Προγραμμάτων των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME/AMIF) και Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA/ISF) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 (ΥΠ.Α.ΣΥ.Δ., 2018).

Κεφ.2 Έκδοση Πρόσκλησης – Υποβολή Αιτήματος

2.1 Σχεδιασμός Δράσεων

Παρά το γεγονός ότι στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, όπως αυτό του Ταμείου Άσυλου Μετανάστευσης και Ένταξης, ο πολιτικός διάλογος που έχει προηγηθεί, της σύνταξης του τελικού κειμένου των προγραμμάτων (βλ. κεφ. 1.5 Χρηματοδότηση από την ΕΕ, πως λειτουργεί), έχει θέσει τους Ειδικούς Στόχους που πρέπει να επιτευχθούν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και τους Εθνικούς που πρέπει να επιτευχθούν σε Εθνικό επίπεδο, καθώς και μεγάλο μέρος των δράσεων που θα πρέπει να υλοποιηθούν προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, υπάρχει πάντα χώρος για την άσκηση εθνικών πολιτικών και σχεδιασμών. Επίσης σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών ο σχεδιασμός που έχει γίνει μπορεί να μην είναι επαρκής ή να χρειάζεται σοβαρές παρεκκλίσεις. Ας μην λησμονούμε την περίοδο 2015-2016 και την μεταναστευτική κρίση, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε όλη την Ευρώπη. Κανένα Εθνικό Πρόγραμμα, παρόλο που βρισκότουσαν στην αρχή της προγραμματικής περιόδου και οι πόροι δεν είχαν δεσμευτεί ακόμη σε δράσεις, δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει επαρκώς την έκτακτη κατάσταση που διαμορφώθηκε, διότι κανένα πρόγραμμα δεν είχε σχεδιαστεί με αυτή τη λογική ή δεν την είχε προβλέψει. Χρειάστηκε να ενεργοποιηθούν άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ όπως η έκτακτη βοήθεια (βλ. κεφ. 1.4 Οικονομικά στοιχεία TAME) και να διοχετευτεί μέσω εναλλακτικών, των κρατών μελών, καναλιών, όπως διεθνής οργανισμούς και διεθνής Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, λόγω της μεγαλύτερης ευελιξίας και της καλύτερης γνώσης του Πεδίου. Τέλος τα προγράμματα μέσω της συνεχούς αξιολόγησης (ετήσιες εκθέσεις, ενδιάμεσες αξιολογήσεις (Mid-term Reviews), εκθέσεις Ευρωπαϊκών οργάνων (FRONTEX, EASO, EU-LISA), επιτροπών παρακολούθησης) αλλά και των συνεχώς μεταβαλλόμενων αναγκών, βρίσκονται σε συνεχή επαναξιολόγηση και επαναχάραξη πολιτικών και δράσεων. Συνεπώς ο σχεδιασμός δράσεων, έστω και σε προγράμματα της ΕΕ με προκαθορισμένους στόχους και σχεδιασμένες περιγραφικά δράσεις, αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την επιτυχή ολοκλήρωση των προγραμμάτων αυτών.

Τον σημαντικότερο ίσως ρόλο, στην σχεδίαση ενός προγράμματος ή μιας δράσης, διαδραματίζει, η εμπειριστατωμένη εκτίμηση αναγκών.

«Το να σχεδιάσεις ένα πρόγραμμα χωρίς προηγουμένως να έχει κάνει εκτίμηση αναγκών είναι σαν να χτίζεις ένα σπίτι χωρίς να έχεις φτιάξει προηγουμένως ένα σχέδιο.» (Βαθάκου, 2017, σ. 77)

Προκειμένου να προχωρήσουμε σε εκτίμηση αναγκών, θα πρέπει να λάβουμε υπόψιν αρκετού παράγοντες. Μια πολύ σημαντική προϋπόθεση, όταν θέλουμε να σχεδιάσουμε δράσεις στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων είναι η «επιλεξιμότητα» των δαπανών. Θα πρέπει δηλαδή η δράση που σχεδιάζουμε να

κάνουμε, να εμπίπτει στους Ειδικούς και Εθνικούς στόχους του Προγράμματος, προκειμένου οι δαπάνες αυτής, να θεωρούνται επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το Ταμείο και την ΕΕ. Σε διαφορετική περίπτωση, υπάρχει ο κίνδυνος να θεωρηθούν μη επιλέξιμες και να επιβαρύνουν τον κροτικό προϋπολογισμό. Ο παραπάνω λόγος αποτελεί, ένα συνεχές σημείο τριβής και διαπραγματεύσεων μεταξύ των κρατών μελών και της ΕΕ.

Έχοντας εξασφαλίσει την επιλεξιμότητα των δαπανών, μπορούμε να προχωρήσουμε στον σχεδιασμό της δράσης με σημαντικότερο εργαλείο σε αυτή τη φάση την εκτίμηση αναγκών. Συνήθως σε Ταμεία όπως του Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης δικαιούχοι είναι, σε μεγάλο ποσοστό δημόσιοι φορείς (βλ. παρ5 κεφ. 1.4 Οικονομικά στοιχεία TAME), οπότε κρίσιμο ρόλο σε αυτές τις περιπτώσεις, διαδραματίζει η στρατηγική συνεργασία και ο από κοινού σχεδιασμός της δράσης και των στόχων που πρέπει να επιτευχθούν. Συνεχείς συναντήσεις, επικοινωνία και συνεργασία είναι κρίσιμοι παράμετροι για την επίτευξη ενός θετικού αποτελέσματος. Δυστυχώς, όταν μιλάμε για Δημόσια διοίκηση και συνεργασία, τα πράγματα πολλές φορές δεν είναι ιδανικά. Σε άλλες περιπτώσεις δράσεων, σημαντικό στοιχείο στην εκτίμηση αναγκών, μπορεί να είναι η σε βάθος επαφή και επικοινωνία με την ομάδα στόχο και τους υπόλοιπους συμμετέχοντες στη δράση (stakeholders), για παράδειγμα Μη-κυβερνητικές οργανώσεις.

Μπορούμε να πούμε ότι και στην περίπτωση του σχεδιασμού των δράσεων, όπως και στον σχεδιασμό των προγραμμάτων που αναφέραμε παραπάνω, ακολουθείται μια «κυκλική λογική». Οι αποφάσεις διαμορφώνονται μέσα από μια συνεχή και αμφίδρομη επικοινωνία της Διαχειριστικής Αρχής του προγράμματος με τους όλους τους πιθανούς συμμετέχοντες σε μια δράση (stakeholders). Ασφαλώς και υπάρχουν δράσεις που ακολουθούν την εκ των άνω προς τα κάτω (top-down) προσέγγιση, όταν μιλάμε για δράσεις που πρέπει να ικανοποιήσουν για παράδειγμα συγκεκριμένες Ευρωπαϊκές οδηγίες, ή σε εκ των κάτω προς τα άνω (bottom-up) προσέγγιση, όταν οι εξελίξεις σε καθοδηγούν σε δράσεις.

Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από την προσέγγιση, η ακριβής, πλήρης και εμπειρισταωμένη ανάλυση των υφιστάμενων προβλημάτων, αναγκών είναι ουσιώδης για τον σωστό σχεδιασμό και την μετέπειτα επιτυχημένη ολοκλήρωση μιας δράσης.

2.2 Έκδοση Πρόσκλησης

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ 1 τον Κατ Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1042/2014 , ο ρόλος της υπεύθυνης αρχής ως φορέας χορήγησης είναι κατά γενικό κανόνα, η χορήγηση επιδοτήσεων για έργα στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος βάσει ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ((ΕΕ) 1042/2016, 2018).

Η χορήγηση των επιδοτήσεων όπως περιγράφεται στην Υπουργική απόφαση του συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΥΠ.Α.ΣΥ.Δ., 2018, σ. 4 Άρθρο 4) γίνεται μέσω της έκδοσης ανοιχτών ή κλειστών προσκλήσεων, προκειμένου να υποβληθούν αιτήματα χρηματοδότησης δράσεων όλων των ενδεικτικών κατηγοριών των Ε.Π. του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης . Η πρόσκληση για την υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης δύναται να είναι κλειστή, εφόσον απευθύνεται μόνο σε επιλεγμένους δικαιούχους λόγω της ιδιαίτερης φύσης της δράσης/ του έργου ή των τεχνικών διοικητικών αρμοδιοτήτων των φορέων.

Σκοπός της διαδικασίας είναι η ευρύτερη ενημέρωση των δυνητικών Δικαιούχων σχετικά με τους στόχους και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που παρέχει από κοινού η Ένωση και η χώρα μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων (ΕΠ) του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης καθώς και η διασφάλιση, μέσω της δημοσιότητας, του ανοικτού ανταγωνισμού, μεταξύ των δυνητικών δικαιούχων. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

Προκειμένου να εκδοθεί μια πρόσκληση είναι απαραίτητο να έχουν προηγηθεί μια σειρά ενεργειών για την προετοιμασία της, οι οποίες αφορούν:

- Στην εξειδίκευση των κατηγοριών δράσεων/έργων των ΕΠ. που θα περιέχει η πρόσκληση,
- Στον καθορισμό του ύψους της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης
- Στον προσδιορισμό των κατηγοριών δικαιούχων στους οποίους θα απευθυνθεί η πρόσκληση,
- Στην επιλογή του τύπου της πρόσκλησης (ανοιχτή ή κλειστή) στη βάση της φύσης των προκηρυσσόμενων δράσεων και τον προσδιορισμό των κατηγοριών δυνητικών δικαιούχων
- Στην επιλογή του τύπου της αξιολόγησης (άμεση ή συγκριτική),
- Στον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής των δράσεων / έργων και την εξειδίκευση του τρόπου εφαρμογής τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες απαιτήσεις των προκηρυσσόμενων κατηγοριών δράσεων/έργων.

Στην συνέχεια η Υπεύθυνη ή Εντεταλμένη αρχή προβαίνει στην κατάρτιση της πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης. Το περιεχόμενο της πρόσκλησης περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης δράσεων. Ειδικότερα, η πρόσκληση περιλαμβάνει σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες τουλάχιστον με (ΥΠ.Α.ΣΥ.Δ., 2018, σ. 4 Άρθρο 4) :

- 1) τις προκηρυσσόμενες δράσεις και το ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης που διατίθεται στη συγκεκριμένη πρόσκληση,
- 2) τους φορείς στους οποίους απευθύνεται (κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων),
- 3) τους στόχους (περιγραφή, αναμενόμενες τιμές δεικτών) στους οποίους θα πρέπει να συνεισφέρουν οι προτάσεις που θα υποβληθούν,

- 4) τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης δράσεων στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης (έναρξη επιλεξιμότητας δαπανών και κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, δυνατότητα υπολογισμού δαπανών βάσει απλοποιημένου κόστους, ελάχιστος / μέγιστος προϋπολογισμός προτεινόμενης δράσης, διάρκεια δράσης, λοιπές ρυθμίσεις για την εθνική και ενωσιακή χρηματοδότηση που διέπουν τη δράση/το έργο, κλπ),
- 5) τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης και τις σχετικές προθεσμίες, ιδιαίτερα δε την καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αιτημάτων,
- 6) τη διαδικασία επιλογής και έγκρισης των δράσεων (μεθοδολογία αξιολόγησης προτάσεων, κριτήρια επιλογής και χορήγησης επιδότησης, προθεσμίες υποβολής ένστασης κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, κλπ),
- 7) τους αρμόδιους επικοινωνίας που μπορούν να δώσουν πληροφορίες σχετικά με το ΕΠ και την πρόσκληση,
- 8) τις υποχρεώσεις των δικαιούχων, που θα αναλάβουν καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης, εφόσον η σχετική πρόταση αξιολογηθεί θετικά και εγκριθεί η χορήγηση της επιδότησης.
- 9) τους λόγους που δικαιολογούν την προσφυγή σε κλειστή πρόσκληση υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης *(συμπληρώνεται μόνο σε κλειστή πρόσκληση)*

Την πρόσκληση συνοδεύουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης, και είναι τα εξής:

- 1) Υπόδειγμα Αιτήματος Χρηματοδότησης
- 2) Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Δράσης και οδηγίες συμπλήρωσης
- 3) Κριτήρια Επιλογής και Χορήγησης Επιδότησης Δράσεων/Έργων
- 4) Υπόδειγμα Σχεδίου Απόφασης Υλοποίησης Έργου με ίδια μέσα *(εφόσον απαιτείται)*
- 5) Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου να υλοποιήσει τη δράση *(σαφώς προσδιορισμένα στην πρόσκληση)*
- 6) Στοιχεία που τεκμηριώνουν τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου
- 7) Υπόδειγμα Απόφασης Χορήγησης Δράσης /έργου
- 8) Υπόδειγμα Συμφωνίας Επιδότησης Δράσης /έργου
- 9) Λοιπά έγγραφα, που κατά την κρίση της ΥΑ/ΕΑ απαιτούνται για την υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης
- 10) Η Υπουργική απόφαση υπ' αριθ. πρωτ. 82350 (ΦΕΚ 2451/Β'/09.08.2016) με την οποία θεσπίστηκε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, προκειμένου να είναι γνωστοί στον δικαιούχο, όλοι οι κανόνες επιλεξιμότητας.

Με την έκδοση ανοιχτής πρόσκλησης η Υπεύθυνη ή Εντεταλμένη αρχή προβαίνει σε όσο το δυνατόν ευρεία δημοσίευσή της (στην ιστοσελίδα του ΕΠ, σε άλλες ιστοσελίδες, σε εφημερίδες εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας, κλπ), έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενό της.

Κάθε ουσιώδης μεταβολή στις προσκλήσεις πρέπει να δημοσιεύεται κατά τον ίδιο τρόπο. Στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης, η Υπεύθυνη ή Εντεταλμένη αρχή δύναται να δημιουργήσει νέα έκδοση πρόσκλησης στην περίπτωση που τροποποιούνται στοιχεία όπως η διαθέσιμη συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη και η προθεσμία υποβολής προτάσεων (παράταση). Η Υπεύθυνη ή Εντεταλμένη αρχή ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της ιστοσελίδας του ΕΠ, καθώς και με όποιο άλλο μέσο (αντίστοιχο με αυτό της αρχικής δημοσίευσης) κρίνει. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

2.3 Υποβολή Αιτήματος Χρηματοδότησης

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις στο ΟΠΣ³. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ, πρώτα από όλα ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για την υποβολή αιτημάτων χρηματοδότησης και δεύτερον τα στελέχη του Δικαιούχου για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων δελτίων.

Ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρότασή του και τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά, σε μορφή αρχείου pdf, αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣ και μόνο το αίτημα χρηματοδότησης υποβάλλεται υπογεγραμμένο στην Υπεύθυνη Αρχή, αιτήματα χρηματοδότησης τα οποία δεν συνοδεύονται παράλληλα και από ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣ, δεν γίνονται δεκτά.

Το στάδιο της συγγραφής της πρότασης και της υποβολής του αιτήματος για χρηματοδότηση, αποτελεί το πρώτο και πολύ σημαντικό βήμα, από την πλευρά του υποψήφιου δικαιούχου, προς μια θετική αξιολόγηση και κατά συνέπεια χορήγηση χρηματοδότησης. Ο δικαιούχος, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε πρόσκλησης θα πρέπει να συνθέσει μια σαφή και πειστική πρόταση.

Ορισμένα από τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα της πρότασης συμπληρώνονται ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣ, όπως το Τεχνικό Δελτίο Πράξης/Δράσης (ΤΔΠ), και άλλα συμπληρώνονται βάση των προτύπων και των οδηγιών που συνοδεύουν την πρόσκλησή και επισυνάπτονται συνημμένα στην πρόταση που υποβάλλεται με το ΤΔΠ μέσω του ΟΠΣ. Όλα τα παραπάνω αποτελούν το υλικό αξιολόγησης της πρότασης. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε και θα αναλύσουμε τα σημαντικότερα από αυτά.

³ Το **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)** αποτελεί το Σύστημα, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στα επιχειρησιακά προγράμματα που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ). (βλ. <http://www.ops.gr>)

2.3.1 Αίτημα Χρηματοδότησης

Το αίτημα χρηματοδότησης είναι το μοναδικό έγγραφο το οποίο ζητείται να υποβληθεί στην Υπεύθυνη Αρχή σε φυσική μορφή και υπογεγραμμένο από το Νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου. Με το αίτημα χρηματοδότησης, ουσιαστικά, ο δικαιούχος υποβάλλει την πρόταση του για χρηματοδότηση, στο πλαίσιο συγκεκριμένης πρόσκλησης.

*«Σε συνέχεια της με αρ. πρωτ. Πρόσκλησης με Κωδικό:..... Της Υπεύθυνης Αρχής (ή εναλλακτικά της Εντεταλμένης Αρχής) για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου, Εθνικού Στόχου του Εθνικού Προγράμματος, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το (αναφορά Ταμείου),, **υποβάλλουμε πρόταση για την χρηματοδότηση της Δράσης με τίτλο «.....», κωδικό MIS..... και δημόσια δαπάνη #.....# ευρώ.***

Η πρόταση περιγράφεται αναλυτικά στο ηλεκτρονικά υποβληθέν στο ΟΠΣ Τεχνικό Δελτίο Δράσης, με α/α Δελτίου και στα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα που έχουν επισυναφθεί σε αυτό.»

Παράλληλα, το αίτημα χρηματοδότησης, ενέχει και θέση υπεύθυνης δήλωσης, δεδομένου ότι ο φορέας που υποβάλλει το αίτημα καλείται να βεβαιώσει υπεύθυνα για τα εξής :

- α) οι προβλεπόμενες δαπάνες της εν λόγω δράσης, ή μέρος αυτής ή των επί μέρους έργων της, δεν έχουν τύχει ούτε θα τύχουν χρηματοδότησης από άλλα Ταμεία ή χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή άλλης προγραμματικής περιόδου.
- β) από την εν λόγω δράση, με βάση τις υφιστάμενες κανονιστικές ρυθμίσεις, δεν θα παραχθούν έσοδα κατά τη διάρκεια υλοποίησης ή μετά την ολοκλήρωσή της. Τυχόν έσοδα που δύναται να προκύψουν κατά τη διάρκεια υλοποίησης της δράσης, θα πρέπει να δηλωθούν πριν την τελική πληρωμή των δαπανών της δράσης.
- γ) Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσω στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Ι της πρόσκλησης και εφόσον η υποβαλλόμενη πρόταση αξιολογηθεί θετικά και χρηματοδοτηθεί από το ΕΠ θα τηρήσω τις εν λόγω υποχρεώσεις.
- δ) Ο φορέας λειτουργίας ή/και συντήρησης της δράσης, που θα αναλάβει τη λειτουργία ή/ και συντήρηση του έργου, έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με το περιεχόμενο της πρότασης.

ε) Ο κύριος του έργου (φορέας πρότασης), για λογαριασμό του οποίου προτείνεται η δράση, έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με το περιεχόμενο της πρότασης.

ζ) Καθώς και ότι άλλο μπορεί να προσδιορίζεται από την ΥΑ/ΕΑ στην πρόσκληση.

Τέλος αναφέρονται τα συνημμένα, κατά περίπτωση έγγραφα της πρότασης, τα οποία έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣ με το Τεχνικό Δελτίο Δράσης. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018, σ. Ε Ι.1_2 ΑΙΤΗΜΑ ΧΡΗΜ)

2.3.2 Τεχνικό Δελτίο Δράσης

Το Τεχνικό Δελτίο Δράσης είναι **ενιαίο για όλους τους τύπους δράσεων** (δημόσιες συμβάσεις, υλοποίηση έργων με ίδια μέσα κλπ.) και περιέχει όλα τα πεδία που είναι απαραίτητα για την αποτύπωση των στοιχείων διαφορετικών τύπων δράσεων και πιο συγκεκριμένα περιλαμβάνει πεδία που :

- αφορούν στοιχεία του Εθνικού Προγράμματος, τα οποία συμπληρώνονται είτε αυτόματα μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ΟΠΣ, βάσει των καταχωρισμένων στοιχείων της σχετικής Πρόσκλησης είτε από την Υπεύθυνη Αρχή/ Εντεταλμένη Αρχή.
- περιγράφουν βασικά στοιχεία της δράσης, όπως το φυσικό αντικείμενο και τα παραδοτέα της δράσης, τη μεθοδολογία υλοποίησης και τον προγραμματισμό υλοποίησης των επί μέρους έργων της, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων ενεργειών για την ωρίμανσή τους, τα οικονομικά στοιχεία της δράσης, αλλά και τη συνάφεια της δράσης με τους στόχους και τα αποτελέσματα του Ε.Π. Τα εν λόγω πεδία συμπληρώνονται από το Δικαιούχο της δράσης.

Η συμπλήρωση του Τεχνικού Δελτίου Δράσης είναι **υποχρεωτική από τους δικαιούχους και διενεργείται αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣ.**

Τα πεδία του Τεχνικού Δελτίου Δράσης συμπληρώνονται με ευθύνη του Δικαιούχου, εκτός από τα πεδία που είναι συμπληρωμένα ήδη από τα στοιχεία της Πρόσκλησης καθώς και τα πεδία που θα συμπληρώνονται από την ΥΑ/ΕΑ.

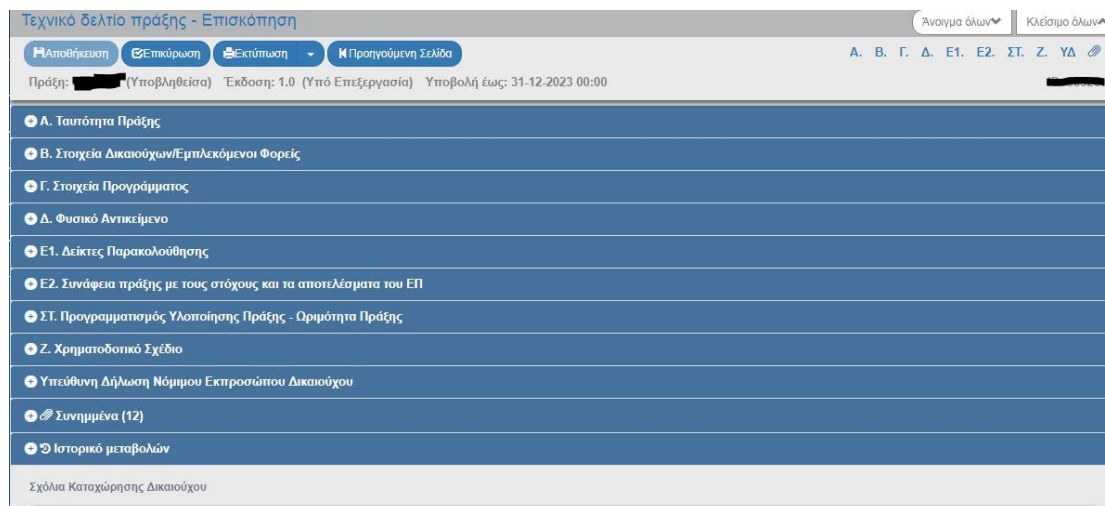
Στην πρόσκληση περιλαμβάνεται στα συνημμένα, Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Δράσης και οδηγίες συμπλήρωσης του, ώστε να γνωρίζει ο δικαιούχος πριν την υποβολή στο ΟΠΣ τι στοιχεία απαιτούνται για την συμπλήρωση του.

Οι κωδικοί που απαιτούνται για τη συμπλήρωση ορισμένων πεδίων ορίζονται στην οικεία πρόσκληση, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Τα κωδικοποιημένα στοιχεία

που απαιτούνται για την συμπλήρωση σχετικών πεδίων είναι διαθέσιμα μέσω του ΟΠΣ.

Ενδεικτικά το Τεχνικό Δελτίο Δράσης, χωρίζεται σε 8 τμήματα, όπως φαίνεται και στο γράφημα 3.

Γράφημα 3

Πηγή: ΟΠΣ <https://logon.ops.gr/espNews/pages/news.html>

Ειδικότερα οι σημαντικότερες πληροφορίες και στοιχεία που πρέπει να συμπληρωθούν ανά τμήμα είναι:

Τμήμα Α: Ταυτότητα Δράσης

- Τίτλος Δράσης (Ελληνικά και Αγγλικά)
- Αν η Δράση αφορά νέο αίτημα ή τροποποίηση, επικαιροποίηση υπάρχουσας και τους λόγους αυτής.

Τμήμα Β: Στοιχεία Δικαιούχων/Εμπλεκόμενοι φορείς

Στο Τμήμα Β παρατίθενται τα στοιχεία των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης και πιο συγκεκριμένα τα στοιχεία του δικαιούχου, του κύριου του έργου, του φορέα λειτουργίας και συντήρησης και του φορέα χρηματοδότησης.

Τμήμα Γ: Στοιχεία Προγράμματος

Στο Τμήμα Γ του Τεχνικού Δελτίου Δράσης αποτυπώνονται τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το εθνικό πρόγραμμα, στη βάση των οποίων κατηγοριοποιείται η δράση. Το σύστημα προσυμπληρώνει τα στοιχεία στον πίνακα «Κωδικοί Προγράμματος» από την σχετική πρόσκληση και ο χρήστης πρέπει να καταχωρίσει τα πεδία της Γεωγραφικής θέσης και κατανομής της δράσης.

Τμήμα Δ: «Φυσικό Αντικείμενο»

Στο Τμήμα Δ του Τεχνικού Δελτίου Δράσης συμπληρώνονται τα στοιχεία που αφορούν στο φυσικό αντικείμενο της δράσης, συμπεριλαμβανομένων της μεθοδολογίας υλοποίησης και των παραδοτέων.

Δ.1. Συνοπτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου της δράσης: Παρατίθεται συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της δράσης, με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και άλλα χαρακτηριστικά της δράσης, με τρόπο ώστε να γίνεται άμεσα αντιληπτό σε τι αφορά η δράση (φυσικό αντικείμενο) και ποια είναι τα αποτελέσματα της.

Στην περίπτωση δράσεων για την υλοποίηση των οποίων απαιτούνται προπαρασκευαστικές ενέργειες, αναφέρονται διακριτά οι εν λόγω ενέργειες, ως προπαρασκευαστικές ενέργειες. Οι ενέργειες αυτές δεν αναλύονται ανά έργο.

Στην περίπτωση δράσεων, οι δαπάνες των οποίων υπολογίζονται βάσει επιλογών απλοποιημένου κόστους, η περιγραφή του φυσικού αντικειμένου περιλαμβάνει **οπωσδήποτε** αναλυτική παρουσίαση των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών που θα αποτελέσουν αντικείμενο επαλήθευσης, προκειμένου να καταβληθεί η δημόσια δαπάνη που υπολογίζεται με βάση τις επιλογές απλοποιημένου κόστους.

Το φυσικό αντικείμενο αποτυπώνεται στη Συμφωνία Επιδότησης.

Δ.2. Επικοινωνιακή περιγραφή φυσικού αντικειμένου δράσης: Περιγράφεται η δράση, με τρόπο περιεκτικό αλλά και σύντομο ώστε να απαντάει στα βασικά ερωτήματα τι, γιατί, πού, πότε. Δεδομένου ότι, η σύνοψη της δράσης θα χρησιμοποιηθεί για τη δημοσιότητα της δράσης στο ευρύ κοινό (π.χ. συμπερίληψη της δράσης στον κατάλογο δράσεων) ο τρόπος γραφής θα πρέπει να είναι σαφής αλλά και κατανοητός.

Δ.3. Μεθοδολογία υλοποίησης: Περιγράφεται η μεθοδολογία υλοποίησης της δράσης και αναλύονται οι λόγοι για τους οποίους επιλέγεται η συγκεκριμένη μεθοδολογία και πως αυτή διασφαλίζει την υλοποίηση της δράσης. Αιτιολογείται η σκοπιμότητα υλοποίησης των επί μέρους έργων της δράσης. Περιγράφονται με σαφήνεια και αποτυπώνονται οι απαιτούμενες ενέργειες και η χρονική αλληλουχία των ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης ή των επιμέρους έργων της.

Δ.4. Παραδοτέα δράσης: Αναγράφονται επιγραμματικά τα παραδοτέα της δράσης. Τα παραδοτέα αποτυπώνονται στην Συμφωνία Επιδότησης.

Τμήμα Ε1. «Δείκτες Παρακολούθησης»

Στον Πίνακα «Δείκτες πράξης και αποτελέσματος ΕΠ» που εμφανίζει τους δείκτες και τους στόχους που έχουν τεθεί στην πρόσκληση, θα πρέπει ο υποψήφιος δικαιούχος να καταχωρήσει τους στόχους που σχεδιάζει να πετύχει με τη δράση.

Τμήμα Ε2. «Συνάφεια πράξης με τους στόχους και τα αποτελέσματα του ΕΠ»

Στο Τμήμα Ε2 συμπληρώνονται τα στοιχεία που αφορούν στη σκοπιμότητα της προτεινόμενης δράσης, σε συνάρτηση με τους στόχους που εξυπηρετεί, καθώς και τις τυχόν σχέσεις της δράσης με άλλες δράσεις. Περιγράφεται και επεξηγείται πώς η προτεινόμενη δράση αποτελεί συμπλήρωση ή επέκταση άλλης δράσης (ολοκληρωμένης, σε εξέλιξη, σχεδιαζόμενη) ή βρίσκεται σε συνέργεια με άλλη δράση (συσχετιζόμενες δράσεις).

Τμήμα ΣΤ. «Προγραμματισμός Υλοποίησης Πράξης –Ωριμότητα Πράξης»

Το Τμήμα ΣΤ του Τεχνικού Δελτίου Δράσης, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα πεδία που θα πρέπει να συμπληρώσει ο δικαιούχος και αυτό διότι, δίνονται πληροφορίες σχετικά με τον προγραμματισμό υλοποίησης της δράσης με αναφορά στα Έργα που θα υλοποιηθούν, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησής τους και το σχετικό χρονικό προγραμματισμό, καθώς και αναφορά στις απαραίτητες ενέργειες ωρίμανσης της δράσης (εφόσον απαιτούνται) και την εξέλιξη αυτών.

Κατάλογος Έργων

Ως έργο ορίζεται το τμήμα ή το σύνολο του φυσικού αντικείμενου της δράσης που αντιστοιχεί σε μία και μοναδική σύμβαση ή ισοδύναμη νομική δέσμευση (π.χ απόφαση εκτέλεσης έργου με ίδια μέσα) υπογραφείσα ή προγραμματιζόμενη να συναφθεί μελλοντικά, ή σε μέρος αυτής. Μία σύμβαση ή ισοδύναμο νομικής δέσμευσης μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Έργα διαφορετικών δράσεων. Μια δράση μπορεί να αποτελείται από περισσότερα του ενός Έργα.

Σημαντικά στοιχεία που πρέπει να συμπληρωθούν είναι ανά έργο:

- Τίτλος με έργου (με μοναδικό αύξων αριθμό)
- Δικαιούχο
- Είδος Έργου(Προμήθεια, διαγωνισμός, αυτεπιστασία κτλ.)
- Τύπος Έργου (κύριο, προπαρασκευαστικό κτλ.)
- Θεσμικό πλαίσιο και εφαρμοζόμενη διαδικασία (πχ διεθνής διαγωνισμός βάση του Ν.4412/2016)
- Χρονικό Προγραμματισμό (Ημερομηνία δημοσίευσης διαγωνισμού, διενέργειας διαγωνισμού, ανάληψης νομικής δέσμευσης, Χρονική Διάρκεια Υλοποίησης Έργου, Ημ/νία έναρξης-λήξης δράσης)

- Εξέλιξη ενεργειών ωρίμανσης Συμπληρώνεται η αναλυτική περιγραφή της ενέργειας ωρίμανσης, ανεξάρτητα του σταδίου στο οποίο βρίσκονται (είτε πρόκειται να ξεκινήσει ή είναι σε εξέλιξη ή έχει ολοκληρωθεί).
- Τέλος τα οικονομικά στοιχεία ανά υποέργο (Συνολική Δημόσια και Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη, ποσό ΦΠΑ και τυχόν Ιδιωτική Συμμετοχή)

Τμήμα Ζ. «Χρηματοδοτικό Σχέδιο»

Το σύστημα συμπληρώνει τον πίνακα «Οικονομικά Στοιχεία Υποέργων» βάσει των οικονομικών στοιχείων που του έχουμε δώσει παραπάνω. Βασικά στοιχεία σε αυτή τη φόρμα είναι η κατηγορία δαπάνης, άμεσες δαπάνες με παραστατικά, έμμεσες δαπάνες, κατ'αποκοπή ποσά, μοναδιαίο κόστος κτλ., οι επιλογές που δίνει το σύστημα είναι αυτές που έχουν τεθεί στην πρόσκληση, η πηγή χρηματοδότησης (π.χ. Ίδια δημόσια συμμετοχή, Τακτικός Π/Υ κλπ.), η ετήσια κατανομή και τέλος Ο χρήστης πρέπει να καταχωρίσει τα ποσά χωρίς ΦΠΑ και τον ΦΠΑ για την Συνολική και την Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη του έργου.

Τμήμα «Υπεύθυνη Δήλωση Νόμιμου Εκπροσώπου».

Περιλαμβάνει τις αντίστοιχες δηλώσεις, που περιέχονται και στο αίτημα χρηματοδότησης.

Τμήμα «Συνημμένα»

Αναφέρονται σε λίστα με ημερομηνία όλα τα συνημμένα αρχεία που συνοδεύουν το Αίτημα Χρηματοδότηση και το Τεχνικό Δελτίο Δράσης.

2.3.3 Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Με Ίδια Μέσα

Το Σχέδιο της Απόφασης Υλοποίησης Έργου με Ίδια Μέσα αποτελεί ένα από τα βασικά έντυπα του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου αποτύπωσης αναλυτικών στοιχείων και χαρακτηριστικών του έργου, βάσει των οποίων διενεργείται η αξιολόγηση και η παρακολούθηση της υλοποίησής του, τόσο ως προς το φυσικό όσο και ως προς το οικονομικό αντικείμενο.

Υλοποίηση με ίδια μέσα νοείται η εκτέλεση μέρους ή του συνόλου μιας δράσης ή επί μέρους έργου της από το δικαιούχο με τη χρήση ίδιων πόρων. Μέρος ενεργειών της δράσης ή έργου της που απαιτούνται για την υλοποίησή της/του, μπορεί να ανατίθεται σε τρίτους (ανάδοχοι), υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος συνεχίζει να διατηρεί τον πλήρη έλεγχο τόσο της διοίκησης όσο και της υλοποίησης του μέρους

της δράσης που υλοποιείται με ίδια μέσα και το ύψος της ανάθεσης δεν ξεπερνά τις 60.000 ευρώ.

Το Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Έργου με Ίδια Μέσα περιέχει όλα τα απαραίτητα πεδία για την αναλυτική αποτύπωση των βασικών στοιχείων του φυσικού αντικείμενου του έργου και των παραδοτέων του, της μεθοδολογίας και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των επί μέρους ενεργειών του, των οικονομικών στοιχείων, υλικών μέσων και ανθρώπινων πόρων που απαιτούνται για την υλοποίησή του, αλλά και του σχήματος διοίκησης, παρακολούθησης και παραλαβής του έργου που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Αναλυτικότερα,

- Βασικά στοιχεία του φυσικού αντικείμενου του έργου και των παραδοτέων του - μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του

Το φυσικό αντικείμενο του έργου και η μεθοδολογία υλοποίησής του, μεταξύ άλλων απαιτεί την αναλυτική περιγραφή των επί μέρους ενεργειών σε επίπεδο πακέτου εργασίας, δηλαδή ομάδων εργασιών που η υλοποίησή τους αποτελεί προϋπόθεση της υλοποίησης του συνόλου του έργου και το παραδοτέο / α αυτών συνθέτουν το συνολικό παραδοτέο του έργου.

Ως **πακέτα εργασίας** εννοείται ένα σύνολο δραστηριοτήτων ή ενεργειών που έχει ένα ή περισσότερα αποτελέσματα/παραδοτέα αλλά λειτουργεί είτε συμπληρωματικά είτε ως προαπαιτούμενο στην εκτέλεση των υπόλοιπων δραστηριοτήτων/ενεργειών (πακέτων εργασίας) του έργου.

- Στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου αποτυπώνεται ο χρόνος υλοποίησης του κάθε πακέτου εργασίας και ο χρόνος παράδοσης του αντίστοιχου παραδοτέου ή των αντίστοιχων παραδοτέων.
- Το οικονομικό αντικείμενο του έργου αναλύεται σε επί μέρους κατηγορίες δαπανών, οι οποίες συνδέονται με τα επί μέρους πακέτα εργασιών και τις επί μέρους ενέργειες αυτών.
- Για τη διοίκηση, παρακολούθηση και παραλαβή του έργου περιγράφονται συνοπτικά οι διαδικασίες που εφαρμόζει ο δικαιούχος για τη διαχείριση, παρακολούθηση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου καθώς και οι αρμόδιες υπηρεσίες / όργανα του φορέα που εμπλέκονται σε αυτά, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον δικαιούχο και το οργανόγραμμά του.

Υποβολή Σχεδίου Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα

Στο πλαίσιο προσκλήσεων που εκδίδονται από την Υπεύθυνη Αρχή (ΥΑ) ή τις Εντεταλμένες Αρχές (ΕΑ) για χρηματοδότηση δράσεων από τα Εθνικά Προγράμματα των Ταμείων Ασύλου, Μετανάστευσης & Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας, οι

υποψήφιοι δικαιούχοι, εφόσον προτίθενται να υλοποιήσουν το σύνολο μιας δράσης ή τμήμα της με ίδια μέσα, καλούνται να υποβάλουν συνημμένα στο Αίτημα Χρηματοδότησης της δράσης, το **Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Έργου με Ίδια Μέσα**, σύμφωνα με το υπόδειγμα που επισυνάπτεται στην οικεία πρόσκληση και τις παρούσες οδηγίες συμπλήρωσης.

Το Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα υποβάλλεται σε μορφή pdf, ως συνημμένο, υποχρεωτικά **μέσω του ΟΠΣ**.

Αξιολόγηση Σχεδίου Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα

Το Σχέδιο απόφασης υλοποίησης με ίδια μέσα αξιολογείται/ελέγχεται από την ΥΑ/ΕΑ κατά τη φάση αξιολόγησης του αιτήματος χρηματοδότησης και βάσει των επισυναπτόμενων στην οικεία πρόσκληση κριτηρίων αξιολόγησης αυτού.

Εφόσον, η αξιολόγηση του αιτήματος χρηματοδότησης αποβεί θετική, η ΥΑ/ΕΑ προβαίνει στις αναγκαίες παρατηρήσεις / διορθώσεις και οριστικοποιεί το Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα βάσει των εγκεκριμένων στοιχείων της δράσης, όπως αυτά έχουν αποτυπωθεί στο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Δράσης (ΤΔΔ) στο ΟΠΣ. Το Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Έργου με Ίδια Μέσα, όπως οριστικοποιείται από την ΥΑ/ΕΑ αποστέλλεται στο Δικαιούχο μαζί με την Απόφαση Χορήγησης Επιδότησης και τη Συμφωνία Επιδότησης της Δράσης.

Υπογραφή της Απόφασης και κοινοποίησή της στην ΥΑ/ΕΑ

Ο δικαιούχος ενσωματώνει τις απαραίτητες διορθώσεις στο Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Έργου με Ίδια Μέσα και εκδίδει στη συνέχεια την **Απόφαση Υλοποίησης με Ίδια Μέσα**, την οποία υποβάλλει στην ΥΑ/ΕΑ μαζί με το Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ).

Η Απόφαση Υλοποίησης του Έργου με Ίδια Μέσα λαμβάνεται από τα αρμόδια όργανα και εγκρίνεται από το ανώτατο όργανο διοίκησης του Δικαιούχου. Η Απόφαση αυτή είναι ισοδύναμο **ανάληψης νομικής δέσμευσης** του Δικαιούχου.

Βάσει των παραπάνω συνάγεται ότι:

- Η συμπλήρωση του Σχεδίου Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα Τεχνικού Δελτίου Πράξης είναι **υποχρεωτική από τους δικαιούχους που υλοποιούν έργα με ίδια μέσα και επισυνάπτεται στο αίτημα χρηματοδότησης αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣ**.
- Τα πεδία του Σχεδίου Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα **συμπληρώνονται με ευθύνη του Δικαιούχου**.

2.3.4 Λοιπά Στοιχεία που τεκμηριώνουν την επάρκεια του δικαιούχου

Ανάλογα το είδος της δράσης και των δικαιούχων που απευθύνεται η πρόσκληση, η Υπεύθυνη Αρχή προσδιορίζει τα απαραίτητα κατά περίπτωση στοιχεία που θα πρέπει να διαθέτει ο δικαιούχος προκειμένου να μπορεί να συμμετέχει στην χρηματοδότηση. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να είναι κοινά για όλους και δεν θα πρέπει να αποκλείουν επιλεκτικά φορείς ή να περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω έγγραφα, ως απαραίτητα για την τεκμηρίωση της αρμοδιότητας του δικαιούχου να υλοποιήσει τη δράση και την τεκμηρίωση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρησιακής ικανότητάς του:

Διοικητική Επάρκεια

- Πιστοποιητικό από διαπιστευμένο οργανισμό πιστοποίησης
- Συνοπτική περιγραφή των διαδικασιών που τηρεί ο δικαιούχος
- Όργανα Διοίκησης / Οργανόγραμμα / Πίνακας προσωπικού

Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα

- Νόμος, ΦΕΚ, Υπουργική Απόφαση κτλ. που να προσδιορίζει την αρμοδιότητα, (αφορά Δημόσιους φορείς)
- Πράξη σύστασης, π.χ. καταστατικό σύστασης και ορισμού αρμοδιοτήτων του δικαιούχου

Στοιχεία που τεκμηριώνουν την επιχειρησιακή επάρκεια

- Πίνακα συναφών έργων όπου αναφέρονται τίτλος/προϋπολογισμός έργου που υλοποιήθηκε ή υλοποιείται, προϋπολογισμός συμμετοχής του εν λόγω φορέα στο έργο ή ποσοστό συμμετοχής, πηγή χρηματοδότησης, απόφαση έγκρισης, διάρκεια, ομάδες στόχου, σύντομη περιγραφή.
- Ομάδα έργου (προτεινόμενη ομάδα με ειδικότητα)

Χρηματοοικονομική ικανότητα (για νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου)

- Απόφαση έγκρισης ισολογισμού χρήσης για τα τρία τελευταία έτη
- Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός χρήσης και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης για τα τρία τελευταία έτη
- Προϋπολογισμός επόμενου Οικονομικού Έτους
- Αποδεικτικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας εν ισχύ
- Πιστοποιητικό από αρμόδια αρχή ότι ο δυνητικός δικαιούχος δεν τελεί υπό πτώχευση, παύση εργασιών

Λοιπά έγγραφα, που κατά την κρίση της ΥΑ/ΕΑ απαιτούνται για την υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης

Κεφ.3 Επιλογή και Έγκριση Δράσεων

Απαραίτητη προϋπόθεση για να επιλεγεί μια πρόταση για χρηματοδότηση, είναι η θετική αξιολόγηση, γι' αυτό και ίσως να αποτελεί κρισιμότερο κομμάτι της όλης διαδικασίας. Μια θετικά αξιολογημένη πρόταση είναι μια επιτυχία και για τα δυο μέρη. Για την Υπεύθυνη Αρχή διότι ο σχεδιασμός που έχει γίνει μέχρι στιγμής, από την ιδέα της δράσης μέχρι την έκδοση της πρόσκλησης έχει οδηγήσει σε ένα πρώτο θετικό αποτέλεσμα, αλλά και σίγουρα για τον δικαιούχο καθώς βλέπει το έργο που σχεδιάζει να υλοποιήσει να προχωράει. Αντίθετα μια απόρριψη δημιουργεί αρνητικά συναισθήματα.

Η επιλογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης, η προσαρμογή (προσθήκη, εξειδίκευση) των κριτηρίων αξιολόγησης καθώς και η βαρύτητα και η βαθμολόγηση αυτών, που θα γίνει από τη ΥΑ διαφοροποιείται, ανάλογα με τις δράσεις και τους ειδικότερους στόχους της πρόσκλησης. Στην περίπτωση προσκλήσεων δράσεων με κοινά χαρακτηριστικά ή και περιεχόμενο συστήνεται η εφαρμογή συναφών κριτηρίων αξιολόγησης, χάριν συνεκτικότητας.

Σε κάθε περίπτωση η μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης θα πρέπει να είναι διαφανή και σαφώς περιγεγραμμένα και να συνοδεύουν την πρόσκληση υποβολής προτάσεων, ώστε να είναι εκ των προτέρων γνωστοί οι όροι και οι προϋποθέσεις αξιολόγησης των αιτημάτων. Είναι προφανές ότι τα εγκεκριμένα κριτήρια δεν μπορούν να τροποποιούνται κατά τη διαδικασία της επιλογής των δράσεων/έργων στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης.

Ας μην ξεχνάμε ότι απώτερος σκοπός είναι μια επιτυχημένη ολοκλήρωση της Δράσης. Η σωστή και ολοκληρωμένη αξιολόγηση είναι αυτή που μπορεί να μας εγγυηθεί σε μεγάλο και την θετική ολοκλήρωση μιας δράσης. Η σωστή επιλογή μεθοδολογίας και κριτηρίων είναι στοιχεία που μπορούν να αναδείξουν τον κατάλληλο δικαιούχο για να υλοποιήσει την δράση.

3.1 Μεθοδολογίας Αξιολόγησης

Η υπεύθυνη αρχή έχει στην διάθεση της δυο μεθοδολογίες αξιολόγησης, και έχει επιλέξει ήδη από την πρόσκληση την μεθοδολογία που ταιριάζει καλύτερα. Οι δυο μεθοδολογίες είναι :

1. Η Άμεση Αξιολόγηση

Εφόσον επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση, στην Πρόσκληση ορίζεται η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτημάτων χρηματοδότησης των δυνητικών δικαιούχων. Κάθε αίτημα που υποβάλλεται αξιολογείται άμεσα χωρίς να απαιτείται να παρέλθει η προθεσμία υποβολής. Εφόσον το αίτημα ικανοποιεί τα κριτήρια που ορίζονται στην Πρόσκληση προωθείται για ένταξη στο ΕΠ. Η αξιολόγηση των υποβαλλομένων αιτημάτων συνεχίζεται, με τη σειρά της

ημερομηνίας του πρωτοκόλλου υποβολής, μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της Πρόσκλησης ή αξιολογηθεί ο συνολικός αριθμός των αιτημάτων.

2. Η Συγκριτική Αξιολόγηση

Στη συγκριτική αξιολόγηση ορίζεται στην Πρόσκληση η αρχική καθώς και η καταληκτική ημερομηνία μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθούν τα αιτήματα χρηματοδότησης των δυνητικών δικαιούχων, αλλά η αξιολόγηση όλων των προτάσεων πρέπει να ολοκληρωθεί μετά την καταληκτική ημερομηνία και τα αποτελέσματα να ανακοινωθούν ταυτόχρονα για όλες τις προτάσεις. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της Πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες.

Για τη λήψη της απόφασης σχετικά με τη μεθοδολογία αξιολόγησης που θα επιλεγεί, πρέπει να συνεκτιμηθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε μεθόδου.

Κατά κανόνα η άμεση αξιολόγηση είναι ταχύτερη κατά τη διεκπεραίωση των διαδικασιών της, και επιτρέπει στους δυνητικούς δικαιούχους που διαθέτουν ετοιμότητα υποβολής προτάσεων (και πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις της Πρόσκλησης) να χρηματοδοτηθούν χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις, αφού κάθε πρόταση αξιολογείται μόλις υποβληθεί. Όμως, δεν επιτρέπει σύγκριση και ιεράρχηση μεταξύ των προτάσεων προκειμένου να επιλεγούν αυτές οι οποίες συνεισφέρουν περισσότερο στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της πρόσκλησης.

Αντιθέτως, κατά κανόνα η συγκριτική αξιολόγηση είναι περισσότερο χρονοβόρα και σύνθετη διαδικασία, απαιτεί μεγαλύτερη επεξεργασία για την εξειδίκευσή της στις ιδιαίτερες απαιτήσεις της κάθε Πρόσκλησης αλλά πλεονεκτεί σημαντικά στην τεκμηρίωση της επιλογής των πλέον κατάλληλων δράσεων/έργων, αφού κάθε πρόταση συνοδεύεται από αναλυτική κλιμακούμενη βαθμολόγηση των κριτηρίων, βάσει της οποίας επιλέγονται τελικά οι προτάσεις με τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω για την επιλογή της καταλληλότερης μεθοδολογίας αξιολόγησης πρέπει να συνεκτιμώνται παράμετροι που συσχετίζονται με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της κάθε Πρόσκλησης. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- το πλήθος και οι αρμοδιότητες των δυνητικών δικαιούχων
- Στην περίπτωση που η Πρόσκληση απευθύνεται σε συγκεκριμένο δυνητικό δικαιούχο (π.χ. λόγω θεσμικής αποκλειστικής αρμοδιότητας) είναι προφανές ότι θα επιλεγεί η άμεση αξιολόγηση. Αντιθέτως, για Προσκλήσεις που απευθύνονται σε πολλούς δυνητικούς δικαιούχους που διεκδικούν «ανταγωνιστικά» την χρηματοδότηση στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης πλεονεκτεί η συγκριτική αξιολόγηση.
- το φυσικό αντικείμενο των δράσεων/έργων
- Σε ορισμένες κατηγορίες δράσεων/έργων, η συγκριτική αξιολόγηση πλεονεκτεί έναντι της άμεσης. Στην περίπτωση όμως που η Πρόσκληση αφορά διακριτές δράσεις/έργα συμπληρωματικές μεταξύ τους (είναι δηλαδή αναγκαία η υλοποίηση όλων των δράσεων/έργων προκειμένου να επιτευχθεί ο

επιδιωκόμενος στόχος χωρίς όμως η ανάθεση του συνόλου των δράσεων/έργων να αφορά τον ίδιο δικαιούχο) η άμεση αξιολόγηση είναι πιθανώς πιο αποτελεσματική. Επίσης, η άμεση αξιολόγηση είναι προσφορότερη για δράσεις/έργα, η υλοποίηση των οποίων είναι επιβεβλημένη από ανελαστικές υποχρεώσεις της χώρας σε επίπεδο ΕΕ, και περιγράφονται με σαφήνεια στην Πρόσκληση.

- το ύψος του διαθέσιμου προϋπολογισμού (συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη)
- Εφόσον οι πόροι που θα διατεθούν εκτιμάται ότι επαρκούν για τη χρηματοδότηση των προτάσεων που τελικά θα υποβληθούν (π.χ. δράσεις/έργα όπου είναι γνωστές στην ΥΑ οι ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν) η άμεση αξιολόγηση πλεονεκτεί. Αντίθετα, αν ο διαθέσιμος προϋπολογισμός δεν μπορεί να καλύψει το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών, είναι σκόπιμη η επιλογή της συγκριτικής αξιολόγησης. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018, σ. Οδηγός Αξιολόγησης Αιτημάτων)

3.2 Στάδια Επιλογής

Η διαδικασία αξιολόγησης των αιτούμενων για χρηματοδότηση δράσεων διενεργείται σε δυο στάδια, ανεξάρτητα με την μεθοδολογία που έχει επιλεγεί. Τα στάδια αυτά είναι:

- ✓ Στάδιο Α' Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας αιτήματος χρηματοδότησης
- ✓ Στάδιο Β' Αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από στελέχη της αρμόδιας μονάδας ή από επιτροπή αξιολόγησης η οποία συγκροτείται για την περίπτωση. Τα στελέχη υπεύθυνα για την αξιολόγηση των προτάσεων θα πρέπει να διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία για τη διενέργεια της αξιολόγησης και να μην υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων.

Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης (άμεση ή συγκριτική), η ΥΑ δύναται να ζητήσει σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης την υποβολή *συμπληρωματικών στοιχείων* και *διευκρινήσεων*. Η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ζητείται μία φορά σε κάθε στάδιο αξιολόγησης.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αιτήματος. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται από τον/τους αξιολογητή/τες με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της πρότασης.

Ειδικά για την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, η ΥΑ ενημερώνει εγγράφως το δυνητικό δικαιούχο. Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αποστείλει τα αιτηθέντα συμπληρωματικά στοιχεία εντός συγκεκριμένης προθεσμίας που τίθεται από την ΥΑ. Συστήνεται να τίθεται ολιγοήμερη προθεσμία στο δικαιούχο (έως 5 εργάσιμες μέρες), δεδομένου ότι θα αφορούν στοιχεία που εκ παραδρομής δεν συμπεριλήφθησαν στη υποβληθείσα πρόταση. Εφόσον τα συμπληρωματικά στοιχεία δεν υποβληθούν εμπρόθεσμα η πρόταση απορρίπτεται. Στην περίπτωση άμεσης αξιολόγησης, η

πρόταση αξιολογείται με βάση τον αριθμό πρωτοκόλλου/ ημερομηνία παραλαβής των συμπληρωματικών στοιχείων.

Η όλη διαδικασία πραγματοποιείται μέσω του προγράμματος του ΟΠΣ.

3.2.1 Στάδιο Α': Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης

Το Στάδιο Α' έχει στόχο να διασφαλίσει, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία της αξιολόγησης (συγκριτική ή άμεση), τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και στην πρόσκληση, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β' της αξιολόγησης.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ. Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης, γίνεται από το σύστημα ένας αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης, με τον οποίο ελέγχεται εάν:

- Η ημερομηνία υποβολής του αιτήματος χρηματοδότησης είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση
- Ο αιτούμενος προϋπολογισμός της πρότασης είναι εντός ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση
- Το τεχνικό δελτίο είναι πλήρως συμπληρωμένο

Στη συνέχεια εξετάζεται, μέσω της Λίστας Ελέγχου Πληρότητας (ΛΕΠ) (βλ. Παράρτημα Ι), η επιλεξιμότητα της πρότασης ως προς τα επιμέρους κριτήρια. Ειδικότερα εξετάζεται:

- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην πρόσκληση
- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης (π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων κλπ) που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή του αιτήματος και τα οποία πρέπει να προσδιορίζονται στην πρόσκληση.
- Η τυπική πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν τα τυποποιημένα έντυπα είναι συμπληρωμένα και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:
 - Το αίτημα χρηματοδότησης δράσης/έργου, υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα
 - Το Τεχνικό Δελτίο Δράσης (ΤΔΔ)
 - Λοιπά στοιχεία που προσδιορίζονται στην εκάστοτε πρόσκληση από την ΕΑ
- Εάν η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση δράσης/έργου εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του προγράμματος, εκτός εάν στην πρόσκληση ορίζεται διαφορετική προθεσμία
- Εάν η Δράση/έργο εμπίπτει στους Ειδικούς Στόχους, τους Εθνικούς στόχους ή/ και στις δράσεις της εκάστοτε πρόσκλησης.

- Εάν διασφαλίζεται η μη διπλή χρηματοδότηση της ίδιας δαπάνης από άλλα Προγράμματα, χρηματοδοτικά εργαλεία ή /και εθνικούς πόρους.
- Εάν υποβάλλονται αποφάσεις των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση του Σταδίου Α' θα πρέπει όλα τα κριτήρια να έχουν θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ), με εξαίρεση το τελευταίο, το οποίο ενδέχεται να μην απαιτείται. Σε διαφορετική περίπτωση η πρόταση απορρίπτεται και ενημερώνεται ο δικαιούχος. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καθώς και η τεκμηρίωση κάθε κριτηρίου καταγράφεται συμπληρώνοντας τη Λίστα Ελέγχου Πληρότητας. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018, σ. Οδηγός Αξιολόγησης Αιτημάτων)(βλ. Παράρτημα Ι)

3.2.2 Στάδιο Β': Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Κατά το Στάδιο Β' διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία διακρίνονται σε πέντε βασικές ομάδες. Στο Παράρτημα Ι παρουσιάζονται πίνακες με τα ενδεικτικά κριτήρια, στους πίνακες αποτυπώνονται βασικά ερωτήματα στα οποία θα πρέπει ο αξιολογητής να απαντήσει, καθώς και τα πεδία στα οποία θα πρέπει να αναζητηθεί και να αποτυπώνεται η απάντηση. Ακολουθώς, παρατίθενται ενδεικτικά στοιχεία που δύνανται να αξιολογηθούν για επιμέρους κριτήρια επιλογής δράσεων/έργων:

1^η Ομάδα Κριτηρίων : Πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης

Κατά την εξέταση της εν λόγω ομάδας κριτηρίων αξιολογείται:

1. Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης δράσης/έργου, όσον αφορά: α) στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά της, β) στη μεθοδολογία υλοποίησης (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της δράσης/έργου ή των επιμέρους υποέργων αυτής, απαιτούμενες ενέργειες, χρονική αλληλουχία ενεργειών), γ) στην αποτύπωση των παραδοτέων της δράσης/έργου, δ) στους μετρήσιμους στόχους.

✓ Τα κριτήρια μπορεί να είναι είτε Δυαδικά (ναι/όχι) ή Δυαδικά με αντιστοίχιση ποσοτικών τιμών ή Βαθμολογούμενα.

2. Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της δράσης/έργου σε σχέση με το προτεινόμενο για συγχρηματοδότηση φυσικό της αντικείμενο.

Ενδεικτικά στοιχεία που αξιολογούνται αποτελούν:

(α) η πληρότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού (εξετάζεται εάν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου/παραδοτέων).

(β) το κατά πόσο η κοστολόγηση της προτεινόμενης δράσης/έργου είναι εύλογη. Πιο συγκεκριμένα:

- 1) Σε κάθε περίπτωση, για την εκτίμηση του προϋπολογισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία όπως πραγματικό κόστος από παρεμφερείς δράσεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της

αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης και μη δεσμευτικές προσφορές που υποβάλλονται από τον δυνητικό δικαιούχο.

2) Εφόσον προβλέπεται στη σχετική Πρόσκληση η χρηματοδότηση της προτεινόμενης δράσης/έργου να ακολουθήσει μία από τις μεθόδους απλοποιημένου κόστους, εξετάζεται η ορθή εφαρμογή της σχετικής μεθοδολογίας, όπως καθορίζεται στην Πρόσκληση.

(γ) η ορθή κατανομή του Π/Υ στις επιμέρους εργασίες/είδη δαπανών και το εύλογο του Π/Υ στις εργασίες /είδη δαπανών σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο/παραδοτέα, τη συμμόρφωση με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας και τους τυχόν ειδικότερους όρους της πρόσκλησης, ώστε να αποφεύγονται μη αναγκαία ή μη επιλέξιμα κόστη.

✓ Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)

3. Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της δράσης/έργου η οποία εξετάζεται σε σχέση με:

α) το φυσικό αντικείμενο

β) την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ)

γ) τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της δράσης/έργου π.χ. πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της δράσης

δ) το επίπεδο ωριμότητας της δράσης/έργου.

Ως βάση μπορούν να χρησιμοποιηθούν χρονοδιαγράμματα συναφών δράσεων/έργων που έχουν υλοποιηθεί, με βάση την πρότερη εμπειρία της ΥΑ/ΕΑ και άλλα διαθέσιμα εργαλεία.

✓ Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι)

2η Ομάδα Κριτηρίων: Τήρηση θεσμικού πλαισίου

Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, αναθέσεις σε εμπειρογνώμονες και υπεργολάβους και εθνικών κανόνων για την απασχόληση προσωπικού. Εξετάζεται εάν το προτεινόμενο στο ΤΔΔ θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των έργων συνάδει με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο.

Εφόσον έχουν προηγηθεί του αιτήματος χρηματοδότησης σχετικές ενέργειες, εξετάζεται εάν ο δικαιούχος έχει τηρήσει μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος χρηματοδότησης τους κατά περίπτωση ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες για την προτεινόμενη δράση/έργο.

✓ Το κριτήριο είναι δυαδικό (ναι/όχι) και δεν μπορεί να ενταχθεί δράση η οποία συμβάλλει αρνητικά στο παραπάνω κριτήριο.

3η Ομάδα Κριτηρίων: Σκοπιμότητα δράσης

Προκειμένου να αξιολογηθεί η σκοπιμότητα μιας δράσης/έργου αυτή εξετάζεται ως προς τα παρακάτω κριτήρια:

1. Αναγκαιότητα υλοποίησης της δράσης/έργου: Εξετάζεται η παρεχόμενη στο ΤΔΔ τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης της δράσης/έργου και ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη δράση/έργο συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή προβλήματος που έχει εντοπιστεί και του ειδικού και εθνικού στόχου που έχει προσδιοριστεί.
2. Αποτελεσματικότητα: Εξετάζεται η συμβολή της προτεινόμενης δράσης/έργου στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών, όπως προσδιορίζονται στην Πρόσκληση. Ο βαθμός συμβολής εκφράζεται ως πηλίκο των τιμών ενός δείκτη εκροής για τη δράση/έργο και την πρόσκληση: $P_n = (\text{δείκτης εκροής } n \text{ δράσης}) / (\text{δείκτης εκροής για την Πρόσκληση})$. Εφόσον η προτεινόμενη δράση συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών τα πηλίκα P_{n1} συντίθενται με κατάλληλους συντελεστές στάθμισης: $P_n = \alpha x P_{n1} + \beta x P_{n2} + \dots$ όπου α, β, \dots οι συντελεστές στάθμισης. Στην περίπτωση αυτή η ΥΑ/ΕΑ καθορίζει τους συντελεστές στάθμισης.
 - ✓ Το κριτήριο αυτό είναι Δυαδικό με αντιστοίχιση σε ποσοτικές τιμές ή Βαθμολογούμενο, εφόσον γίνεται χρήση του τύπου του βαθμού συμβολής.
3. Αποδοτικότητα: Εξετάζεται η σχέση των αναμενόμενων εκροών της προτεινόμενης δράσης/έργου με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό βάσει της οποίας υπολογίζεται το μοναδιαίο κόστος ανά μονάδα του δείκτη εκροής από την υλοποίησή της. Η αποδοτικότητα εκφράζεται ως το πηλίκο $\Pi = (\text{δείκτης εκροών δράσης} / \text{δείκτης εκροών για το σύνολο της Πρόσκλησης})$ προς (προϋπολογισμό δράσης / προϋπολογισμό Πρόσκλησης). Εφόσον η προτεινόμενη δράση/έργο συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών, τα πηλίκα Π_i συντίθενται με κατάλληλους συντελεστές στάθμισης, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω.
 - ✓ Το κριτήριο αυτό είναι Δυαδικό με αντιστοίχιση σε ποσοτικές τιμές ή Βαθμολογούμενο, εφόσον γίνεται χρήση του τύπου της αποδοτικότητας.
4. Συνέργεια και συμπληρωματικότητα της προτεινόμενης δράσης/έργου με άλλα έργα που είναι είτε ολοκληρωμένα είτε σε εξέλιξη στο πλαίσιο του ΕΠ ή άλλων εθνικών και επιχειρησιακών προγραμμάτων ή μέσω χρηματοδότησης της Ε.Ε., ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο δυνατό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα από την υλοποίησή της.
 - ✓ Ο τρόπος βαθμολόγησης του κριτηρίου προσδιορίζεται από την ΕΑ.

4η Ομάδα Κριτηρίων: Ωριμότητα δράσης

Τα κριτήρια αυτά μπορεί να καλύπτουν:

- **Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωρίμανσης της δράσης/έργου:** Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της δράσης/έργου από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων προπαρασκευαστικών ενεργειών (μελέτες, έρευνες, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις, τεύχη δημοπράτησης, προσλήψεις προσωπικού, διάθεση γης και κτιρίων κλπ.) για την έναρξη της υλοποίησής της. Η αξιολόγηση της ωριμότητας της προτεινόμενης δράσης/έργου μπορεί να διενεργείται ανά έργο και η εκτίμηση της συνολικής ωριμότητας της δράσης/έργου προκύπτει από

τον μέσο όρο ή τον σταθμισμένο μέσο όρο των επιμέρους τιμών. Η στάθμιση επιλέγεται ανάλογα με το είδος και τη φύση της δράσης/έργου.

- **Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών:** Εξετάζεται ο βαθμός προόδου συγκεκριμένων διοικητικών ή άλλων ενεργειών, πέραν αυτών που εξετάζονται στο πλαίσιο του ανωτέρω κριτηρίου, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης/έργου (π.χ. αποφάσεις αρμόδιων οργάνων, θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση και λειτουργία δομών κλπ).
 - ✓ Τα κριτήρια της 4ης Ομάδας είναι Δυαδικά με αντιστοίχιση σε ποσοτικές τιμές ή Βαθμολογούμενα.

5η Ομάδα κριτηρίων: Διοικητική, Επιχειρησιακή και Χρηματοοικονομική ικανότητα δυνητικού δικαιούχου

Κατά την εξέταση της εν λόγω ομάδας κριτηρίων αξιολογείται:

Η Διοικητική ικανότητα του φορέα της πρότασης (δυνητικός δικαιούχος): Εξετάζεται κατά πόσο ο δυνητικός δικαιούχος διαθέτει την οργανωτική δομή και τις απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης/έργου.

Για την αξιολόγηση της διοικητικής ικανότητας του φορέα, ο δικαιούχος υποβάλλει στοιχεία όπως την πράξη σύστασης του φορέα και ορισμού των αρμοδιοτήτων του ή οργανόγραμμα στο οποίο αποτυπώνεται το σύνολο των μονάδων/τμημάτων που εμπλέκονται στα στάδια υλοποίησης της δράσης, συνοπτική περιγραφή των διαδικασιών που τηρεί ο δικαιούχος, τουλάχιστον για την προετοιμασία-ωρίμανση των επιμέρους έργων της δράσης, την ανάθεση προμηθειών και υπηρεσιών, την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της δράσης, καθώς και τον τρόπο λήψης των σχετικών αποφάσεων.

Για την τεκμηρίωση της κάλυψης του κριτηρίου της διοικητικής ικανότητας, **εναλλακτικά**, μπορεί ο φορέας να διαθέτει σε ισχύ και να υποβάλει, πιστοποιητικό από κατάλληλα διαπιστευμένο πιστοποιητικό οργανισμό:

- είτε κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ 1429 «Διαχειριστική επάρκεια οργανισμών για την υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα» για τις κατηγορίες δράσεων που αφορούν τον εκάστοτε οργανισμό, σύμφωνα με τους σχετικούς Οδηγούς Εφαρμογής:
 - ΕΛΟΤ 1431-1 «Οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429 για οργανισμούς υλοποίησης δημοσίων τεχνικών έργων υποδομής»
 - ΕΛΟΤ 1431-2 «Οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429 για οργανισμούς υλοποίησης δημοσίων συμβάσεων, προμηθειών και υπηρεσιών»
 - ΕΛΟΤ 1431-3 «Οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429 για οργανισμούς υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων με ίδια μέσα»
- είτε κατά το πρότυπο ISO 9001, εφ' όσον περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του διαδικασίες διαχείρισης (συγχρηματοδοτούμενων) έργων. Οι εν λόγω διαδικασίες θα πρέπει να καλύπτουν συγκεκριμένη κατηγορία ή κατηγορίες δράσεων ήτοι, Δημόσια Τεχνικά Έργα Υποδομών, Δημόσια Έργα Προμηθειών και Υπηρεσιών ή Έργα που Υλοποιούνται με Ίδια Μέσα. Στο πεδίο εφαρμογής του πιστοποιητικού που επιβεβαιώνει τη σχετική ικανότητα του φορέα, πρέπει να αναγράφεται εμφανώς η αντίστοιχη κατηγορία ή κατηγορίες δράσεων σε άμεση συσχέτιση με την προτεινόμενη δράση.

Εφόσον, επομένως, ο φορέας διαθέτει σε ισχύ τέτοια πιστοποίηση, αντί άλλης τεκμηρίωσης, υποβάλλει σε ηλεκτρονική μορφή το σχετικό πιστοποιητικό καθώς και τον αριθμό της διαπίστευσης του πιστοποιητικού οργανισμού, αν δεν προκύπτει από το πιστοποιητικό **καθώς και υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα** ότι δεν έχουν επέλθει αλλαγές που τροποποιούν το πιστοποιητικό, είτε ως προς τις οργανικές μονάδες και τον αριθμό / ειδικότητες των στελεχών του, είτε ως προς τις διαδικασίες που εφαρμόζει.

- ✓ Το κριτήριο αυτό είναι δυαδικό (ναι/όχι).

Η Επιχειρησιακή ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου, η οποία εξετάζεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Την προηγούμενη εμπειρία του δυνητικού δικαιούχου στην υλοποίηση παρόμοιων δράσεων/έργων

β. Τη διαθεσιμότητα/επάρκεια προσωπικού (ομάδα έργου), δηλαδή το πλήθος και τα προσόντα (εκπαίδευση – επαγγελματική εμπειρία) των στελεχών που θα απασχοληθούν στην υλοποίηση της δράσης/έργου.

Στις περιπτώσεις δράσεων που υλοποιούνται με ίδια μέσα από τον δικαιούχο, η επιχειρησιακή του ικανότητα εξετάζεται βάσει των στοιχείων της ομάδας έργου που παραθέτει στο Σχέδιο υλοποίησης με ίδια μέσα.

- ✓ Το κριτήριο αυτό μπορεί να είναι είτε Δυαδικό (ναι/όχι) ή Δυαδικό με αντιστοίχιση ποσοτικών τιμών ή Βαθμολογούμενο.

Η Χρηματοοικονομική ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου. Εξετάζεται η δυνατότητα του δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης/έργου. Το κριτήριο αυτό δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που ο δυνητικός δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Στις λοιπές περιπτώσεις, το κριτήριο εξετάζεται μόνο εφόσον απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων.

- ✓ Το κριτήριο αυτό είναι δυαδικό (ναι/όχι) ή δεν εφαρμόζεται.

Τα προαναφερόμενα κριτήρια αποτελούν κατευθύνσεις τις οποίες πρέπει να λάβει υπόψη η ΥΑ κατά την σύνταξη των κριτηρίων επιλογής δράσεων στο πλαίσιο κάθε πρόσκλησης. Όλα τα προαναφερόμενα κριτήρια πρέπει να αξιολογούνται είτε δυαδικά (ΝΑΙ/ ΟΧΙ) είτε με κλίμακα (βαθμολόγηση).

Για κάθε εξειδικευμένο κριτήριο, η ΥΑ πρέπει να ορίσει τον τρόπο βαθμολόγησής του, δηλαδή τις τιμές που δύναται να λάβει το εν λόγω κριτήριο και τις καταστάσεις στις οποίες αντιστοιχούν οι εν λόγω τιμές. Είναι σκόπιμο – όπου είναι εφικτό – η ΥΑ να αναλύει/εξειδικεύει τα επίπεδα με ποσοτικούς όρους.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καθώς και η τεκμηρίωση κάθε κριτηρίου καταγράφεται συμπληρώνοντας το **Φύλλο Αξιολόγησης της Δράσης**.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που προκύπτει ισοβαθμία προτάσεων με την τελευταία προς ένταξη πρόταση, δύναται να επιλέγονται για χρηματοδότηση όλες οι ισοβάθμες δράσεις/έργα, εφόσον δεν έχει εξαντληθεί η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη της πρόσκλησης. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018, σ. Οδηγός Αξιολόγησης Αιτημάτων)(βλ. Παράρτημα Ι)

3.3 Ολοκλήρωση της αξιολόγησης

3.3.1 Θετική Αξιολόγηση

Εφόσον η αξιολόγηση αποβεί θετική, η Υπεύθυνη Αρχή οριστικοποιεί στο ΟΠΣ τα εγκεκριμένα στοιχεία της Δράσης, μέσω του Τεχνικού Δελτίου Δράσης και το/α Σχέδιο/α Απόφασης Υλοποίησης Έργου/ων με Ίδια Μέσα και ο Προϊστάμενος της ΥΑ εισηγείται στον Γενικό/Ειδικό Γραμματέα ή στην Διευθύντρια που προϊστάται της ΥΑ την έκδοση της Απόφασης Χορήγησης της Επιδότησης.

Στην Απόφαση Χορήγησης αναφέρονται το όνομα του/των δικαιούχου/ων των δράσεων, οι ουσιαστικές λεπτομέρειες των δράσεων, οι επιχειρησιακοί τους στόχοι, το ανώτατο ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης και το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

Στη συνέχεια η υπεύθυνη Αρχή για τις δράσεις που περιλαμβάνονται στην Απόφαση Χορήγησης προβαίνει στην κατάρτιση της Συμφωνίας Επιδότησης Δράσης, η οποία αποτελείται από δύο διακριτά τμήματα:

(α) την Απόφαση Ένταξης δράσης σε εθνικό πρόγραμμα

(β) τους Όρους Χρηματοδότησης Δράσης και Υποχρεώσεις Δικαιούχου

Η Απόφαση Ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ο Φορέας Χρηματοδότησης ενημερώνεται σχετικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διαδικασία ΔΙΥ_1: Χρηματοδότηση Πράξεων και πληρωμές. Η εγγραφή της δράσης στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ολοκληρώνεται με την έκδοση σχετικής απόφασης από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Η Συμφωνία Επιδότησης δημοσιεύεται στο πρόγραμμα Διαύγεια και στην οικεία ιστοσελίδα της ΥΑ/ΕΑ και κοινοποιείται υποχρεωτικά στο Φορέα Χρηματοδότησης της Δράσης. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

3.3.2 Αρνητική Αξιολόγηση

Εφόσον η αξιολόγηση αποβεί αρνητική ο Προϊστάμενος της ΥΑ εισηγείται στον Γενικό/Ειδικό Γραμματέα ή στην Διευθύντρια που προϊσταται της ΥΑ. την έκδοση της Απόφασης Απόρριψης της Δράσης, στην οποία τεκμηριώνονται πλήρως οι λόγοι της απόρριψης. Ο δικαιούχος ενημερώνεται σχετικά με την απόρριψη της πρότασης και τους λόγους απόρριψής της με την αποστολή της Απόφασης Απόρριψης. Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν αιτιολογημένη ένσταση.

Η ΥΑ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εκδίδονται από το αρμόδιο όργανο της Υπεύθυνης Αρχής εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους και αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια. (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

Κεφ.4 Συμπεράσματα

4.1 Ο σκοπός της Αξιολόγησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου

Στις περιπτώσεις των Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτικών Εργαλείων η έννοια της αξιολόγησης διακατέχει όλες τις πτυχές και τις διαδικασίες. Σε ένα χρηματοδοτικό εργαλείο όπως το Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης η διαδικασία αξιολόγησης ξεκινάει ήδη πριν την ενεργοποίησή του, με την αξιολόγηση της αρχικής κατάστασης του κράτους μέλους (ex ante), ακολουθεί η ενδιάμεση αξιολόγηση (interim-ongoing), στο μέσο περίπου της προγραμματικής περιόδου και τελειώνει με την τελική αξιολόγηση μετά τη λήξη του προγράμματος (ex post). (Glossary, 2018). Η αξιολόγηση της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, αποτελεί τον πυρήνα του σχεδιασμού της επόμενης. Η αξιολόγηση είναι το σημαντικότερο, ίσως, εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθεια να κατανοήσει τι πήγε καλά και τι δεν απέδωσε σε ένα πρόγραμμα κάτω από ποιες συνθήκες και γιατί. Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα θα μας δώσουν γνώσεις ώστε στο μέλλον να σχεδιάσουμε καλύτερα τα προγράμματα.

Η αξιολόγηση αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα σε όλο τον κύκλο ζωής ενός προγράμματος, μιας δράσης, μιας πρότασης. Αντικειμενικός σκοπός της διαδικασίας αξιολόγησης είναι η εξασφάλιση της ποιότητας και του αντίκτυπου στον τομέα που παρεμβαίνουμε καθώς και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας (effectiveness) και της αποδοτικότητας (efficiency) των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και τέλος η διασφάλιση της διαφάνειας όλων των ενεργειών. Από την διαδικασία της αξιολόγησης μπορούμε να αντλήσουμε πολλά και χρήσιμα συμπεράσματα, να πάρουμε διδάγματα από τις επιτυχίες αλλά και τις αποτυχίες και τελικά μέσα από την διαδικασία αυτή να βελτιώσουμε τόσο τα αποτελέσματα των δράσεων μας.

Στο πλαίσιο των Εθνικών προγραμμάτων και στο επίπεδο αξιολόγησης των προτάσεων προς χρηματοδότηση, μπορούμε αντίστοιχα να πούμε ότι η διαδικασία που περιγράψαμε αποβλέπει στην διασφάλιση της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του ανταγωνισμού, στην επιλογή για χρηματοδότηση των δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών και εθνικών στόχων του Ε.Π. Επίσης αποτελεί ασφαλιστική δικλείδα για την επιτυχημένη υλοποίηση των σχεδιαζόμενων δράσεων. Τυχόν αποτυχία της διαδικασίας αξιολόγησης, μπορεί να στοιχίσει αρκετά σε εθνικό επίπεδο, από καθυστερήσεις στην υλοποίηση δράσεων και την επίτευξη στόχων, έως την επιβάρυνση του τακτικού προϋπολογισμού με μη επιλέξιμες δαπάνες. Συνεπώς μπορούμε να πούμε ότι σκοπός όλων των επιμέρους δραστηριοτήτων, μεταξύ των οποίων και η αξιολόγηση, είναι η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων, σε όρους οικονομίας, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας. Λέξεις κλειδιά στην όλη διαδικασία είναι, η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα. Αξιολογώντας την αποδοτικότητα της δράσης εξετάζουμε σε ποιο βαθμό, η προτεινόμενη δράση, είναι αποτελεσματική και θα παράγει έργο σε

σχέση με το κόστος υλοποίησης της. Αντίστοιχα η ο βαθμός κατά τον οποίο θα επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα και οι στόχοι που έθετε η πρόσκληση, θα κρίνουν την αποτελεσματικότητα της δράσης.

Τελικός σκοπός όλων των επιμέρους διαδικασιών είναι να οδηγηθούμε σε μια ολοκληρωμένη και επιτυχημένη δράση συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό πρόγραμμα.

4.2 Βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν μια αξιολόγηση

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) (ΟΟΣΑ, 2018) μια διαδικασία αξιολόγησης θα πρέπει να διέπεται από κάποιες βασικές αρχές, οι οποίες διασφαλίζουν την εγκυρότητα του αποτελέσματος. Ειδικότερα, μια διαδικασία αξιολόγησης θα πρέπει να διέπεται από τις εξής αρχές:

- Διαφάνεια. Ειδικά σε Ευρωπαϊκά Ταμεία και γενικότερα προγράμματα, ο παράγοντας διαφάνεια διαδικασιών είναι πολύ σημαντικός. Θα πρέπει οι διαδικασίες, τα στοιχεία, τα αποτελέσματα και τυχόν συμπεράσματα, να είναι διαθέσιμα στο κοινό.
- Ηθική. Θα πρέπει τα δικαιώματα όλων των εμπλεκόμενων σε μια τέτοια διαδικασία να είναι πλήρως σεβαστά. Στοιχεία όπως η διατήρηση της εμπιστευτικότητας και διασφάλιση προσωπικών δεδομένων είναι πολύ σημαντικά στοιχεία καθώς επίσης και ο σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των πιθανών εμπλεκόμενων (δικαιούχων, συμμετεχόντων κτλ.)
- Ποιότητα. Προκειμένου να διασφαλιστεί ένα αξιοκρατικό, αξιόπιστο και αντικειμενικό αποτέλεσμα, θα πρέπει αυτό να στηρίζεται αντίστοιχα σε ποιοτικά, αντικειμενικά και αξιόπιστα στοιχεία.
- Χρηστικότητα. Η διαδικασία της αξιολόγησης αποτελεί ταυτόχρονα και ένα εργαλείο βελτίωσης της, οπότε θα πρέπει να μας αποφέρει και χρήσιμες πληροφορίες, και για τις δυο πλευρές αξιολογητή και αξιολογούμενο.
- Ανεξαρτησία. Μεγάλη σημασία δίνεται και στην ανεξαρτησία των εμπλεκόμενων φορέων, τόσο σε επίπεδο ανεξάρτητων φορέων διαχείρισης, τόσο και σε επίπεδο αξιολογητών. Θα πρέπει οι διαδικασίες να εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία από παρεμβάσεις και συγκρούσεις συμφερόντων.

4.3 Βασικά κριτήρια μιας αξιολόγησης στο πλαίσιο της ΕΕ

Η επιλογή της μεθοδολογίας αξιολόγησης, η προσαρμογή (προσθήκη, εξειδίκευση) των προτεινόμενων από τις διαδικασίες κριτηρίων αξιολόγησης καθώς και η βαρύτητα και η βαθμολόγηση αυτών, διαφοροποιείται ανάλογα με τις δράσεις και

τους ειδικότερους στόχους της πρόσκλησης. Μπορούμε όμως να εντοπίσουμε κάποια πολύ βασικά κριτήρια τα οποία βρίσκονται στον πυρήνα κάθε αξιολόγησης που αφορά Ευρωπαϊκά προγράμματα:

- **Επιλεξιμότητα.** Απαράβατος κανόνας στην προσπάθεια διεκδίκησης χρηματοδότησης, στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου είναι η δράση που προτείνεται, καθώς και όλες οι δαπάνες που έχουν προβλεφθεί στο πλαίσιο αυτής, να εμπίπτουν στους κανόνες του εκάστοτε χρηματοδοτικού εργαλείου, να είναι δηλαδή επιλέξιμες για χρηματοδότηση.
- **Αποτελεσματικότητα.** Η προτεινόμενη δράση επιφέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα σε επίπεδο στόχων και αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους στόχους της πρόσκλησης.
- **Αποδοτικότητα.** Αναζητούμε την βέλτιστη χρήση των οικονομικών πόρων σε σχέση με το παραδοτέο αποτέλεσμα.
- **Βιωσιμότητα.** Ένας ακόμη πολύ σημαντικός παράγοντας που λαμβάνεται ή θα πρέπει να λαμβάνεται, υπόψη είναι τα αποτελέσματα της προτεινόμενης δράσης να μπορούν να διατηρηθούν και μετά την λήξη της.
- **Επίπτωση.** Γενικότερα αναζητούνται δράσεις οι οποίες έχουν αντίκτυπο στην ομάδα που στοχεύει η δράση είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε κάθε περίπτωση να επιφέρουν ένα θετικό αποτέλεσμα.
- **Συνέργια.** Μια πολύ σημαντική, επίσης έννοια, στα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία, είναι η έννοια της συνέργιας. Εξετάζεται και αξιολογείται η Συνέργια και συμπληρωματικότητα της προτεινόμενης δράσης με άλλα έργα που είναι είτε ολοκληρωμένα είτε σε εξέλιξη στο πλαίσιο του ΕΠ ή μέσω χρηματοδότησης της Ε.Ε., ώστε να εξασφαλίζεται το μέγιστο δυνατό πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα από την υλοποίησή της.
- **Προστιθέμενη Ευρωπαϊκή αξία.** Στο παραπάνω πλαίσιο οι προτεινόμενες δράσεις θα πρέπει να προσδίδουν προστιθέμενη αξία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με την υλοποίηση της από το κράτος μέλος.

4.4 Περιθώρια αναθεώρησης προγραμμάτων και διαδικασιών

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης είναι ένα πολυετές (2014-2020) χρηματοδοτικό εργαλείο. Θα ήταν πρακτικά αδύνατο, όσο καλός σχεδιασμός και να είχε γίνει, να μην χρειαστεί μέσα στα χρόνια ζωής του Ταμείου, να διορθωθούν, να επανασχεδιαστούν να τροποποιηθούν περιεχόμενο και στόχοι του προγράμματος. Ειδικά στην περίπτωση της Ελλάδος, λόγω των μεταναστευτικών ροών και της έκτακτης κατάστασης που δημιουργήθηκε, βρισκόμαστε στην 5η αναθεώρηση του Εθνικού Προγράμματος στα 4 χρόνια ζωής⁴

⁴ Ενεργοποιήθηκε με την σημερινή του μορφή, που περιγράψαμε, το 2016.

του. Στις 5 αυτές αναθεωρήσεις-τροποποιήσεις έχουν πραγματοποιηθεί αλλαγές όπως: Η αφαίρεση/προσθήκη δράσεων, η προθήκη δικαιούχων (πχ το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για να αναλάβει να εκτελέσει υπηρεσίες, στα κέντρα φιλοξενίας), στην κατανομή των πόρων μεταξύ των ειδικών και εθνικών στόχων, στου ίδιους τους στόχους και τέλος στα ποσά των Εθνικών προγραμμάτων (ο προϋπολογισμός για το ελληνικό Εθνικό πρόγραμμα έχει αυξηθεί 3 φορές). Από το πλήθος των αναθεωρήσεων, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η διαπραγμάτευση μεταξύ των Κρατών-Μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι συνεχής και πολυεπίπεδη, επίσης από το είδος των αλλαγών που περιγράψαμε, μπορούμε επίσης να συμπεράνουμε ότι, οι αλλαγές αφορούν στοιχεία των προγραμμάτων και όχι διαδικασίες.

Η δυνατότητα των Εθνικών αρχών να πραγματοποιήσουν αλλαγές περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 514/2014. Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ 1, κάθε κράτος μέλος προτείνει, βάσει συμπερασμάτων του πολιτικού διαλόγου ένα πολυετές εθνικό πρόγραμμα σύμφωνα με τους ειδικούς κανονισμούς. Ακολουθεί η περιγραφή της κατάστασης αναφοράς στο κράτος μέλος, η ανάλυση των αναγκών, κατάλληλη στρατηγική καθορισμού των στόχων που πρέπει να επιδιωχθούν με τη στήριξη του προϋπολογισμού της Ένωσης. Αναφορικά με την δυνατότητα πραγματοποίησης αλλαγών, αυτή προβλέπεται στην παρ. 9 του ίδιου άρθρου, η οποία αναφέρεται σε *«νέες ή απρόβλεπτες περιστάσεις, με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή του οικείου κράτους μέλους, ένα εγκριθέν εθνικό πρόγραμμα μπορεί να επανεξεταστεί και, εάν είναι απαραίτητο, να αναθεωρηθεί για το υπολειπόμενο διάστημα της περιόδου προγραμματισμού»*, ή εναλλακτικά σε συνέχεια της ενδιάμεσης επανεξέτασης, η οποία περιγράφεται στο άρθρο 15 του ίδιου κανονισμού, και αναφέρει ότι το πρόγραμμα δύναται να αναθεωρηθεί μετά την ενδιάμεση επανεξέταση και βάση των αποτελεσμάτων της. Σε ότι αφορά τροποποιήσεις σε διατάξεων κανονισμών αρμόδιο όργανο είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Επιτροπή πραγματοποιεί τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων των κρατών μελών. Κατά την προετοιμασία και την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και δέουσα διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Συμπερασματικά η διαδικασία αναθεώρησης ενός Εθνικού Προγράμματος είναι μια σχετικά απλή και προβλεπόμενη διαδικασία, καθώς εμπλέκει το κράτος μέλος και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ένα, θεσμοθετημένο ουσιαστικά, πολιτικό διάλογο. Αυτός ο διάλογος μπορεί να προκληθεί είτε από το ΚΜ, είτε με πρωτοβουλία της επιτροπής και μπορεί να ενεργοποιηθεί εξαιτίας απρόβλεπτων περιστάσεων, όπως αύξηση των μεταναστευτικών ροών ή ακόμη και λόγω νέων εξελίξεων, όπως μια αλλαγή σε κανονισμούς σχετικά με την διαδικασία Ασύλου. Από την άλλη πλευρά μια αντίστοιχη αναθεώρηση ή τροποποίηση διαδικασιών ή θεμάτων που ρυθμίζονται με κανονισμούς του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του συμβουλίου, όπως είναι στο γενικότερο της πλαίσιο η διαδικασία αξιολόγησης και χρηματοδότησης μιας δράσης, αποτελεί μια

σύνθετη και χρονοβόρα διαδικασία. Γίνεται με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ακολουθεί αντίστοιχη διαδικασία με την αρχική έγκριση του κανονισμού, δηλαδή ξεκινάει διάλογος με αντιπροσώπους όλων των ΚΜ και μέσω διαβουλεύσεων οδηγούμαστε σε ένα συμβιβαστικό κείμενο τροποποίησης. Το κοινό πλαίσιο κανόνων, παρακολούθησης και αξιολόγησης αποτελεί πολύ σημαντικό στοιχείο σε τέτοιου είδους προγράμματα, όπως επίσης και η έννοια του πολιτικού διαλόγου μεταξύ ΚΜ, Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και κοινωνίας των πολιτών.

4.5 Ευρωπαϊκές Διαδικασίες.

Εάν θελήσουμε να συγκρίνουμε την διαδικασία αξιολόγησης που περιγράψαμε, με την διαδικασία αξιολόγησης και τα κριτήρια αξιολόγησης που θέτει μια αντίστοιχη πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για χρηματοδότηση απευθείας από αυτή, θα βρούμε πάρα πολλές ομοιότητες. (Amif-Call, 2018)

Για παράδειγμα η πρόσκληση “AMIF-2018-AG-INTE” με τίτλο «Ένταξη των Υπηκόων Τρίτων χωρών» (“Integration of Third-Country Nationals”) στα κριτήρια επιλεξιμότητας των φορέων ζητάει την απόδειξη της οικονομικής και επιχειρησιακής επάρκειας του φορέα, θέτει κριτήρια αποκλεισμού, όπως να μην έχει καταδικασθεί ή να μην έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης και άλλα. Επίσης η υποβολή και παρακολούθηση της πρότασης γίνεται μέσω του αντίστοιχου Πληροφοριακού Συστήματος για χρηματοδοτήσεις της ΕΕ (HORIZON 2020). Ο δικαιούχος θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τα αντίστοιχα ψηφιακά έγγραφα, ώστε να περιγράψει την πρόταση του τόσο ως προς το φυσικό αντικείμενο όσο και προς τον προϋπολογισμό.

Γενικότερα ακολουθείται μια ομοιομορφία και μια τυποποίηση στις διαδικασίες των Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτικών Εργαλείων με κύριο σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και του ανταγωνισμού. Η λογική πίσω από τις διαδικασίες είναι ίδια σε όλα τα κράτη-μέλη και την ΕΕ, η τυποποίηση των διαδικασιών εξυπηρετεί όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Την ΕΕ διότι μπορεί να σχεδιάσει, να οργανώσει, να παρακολουθήσει και αξιολογήσει καλύτερα τα προγράμματα, τα κράτη – μέλη διότι εφαρμόζουν κοινούς κανόνες και βέλτιστες πρακτικές αλλά και τους δυνητικούς δικαιούχους, οι οποίοι μπορούν να αναζητήσουν χρηματοδότηση σε όλη την ΕΕ ακολουθώντας τις ίδιες διαδικασίες και κριτήρια.

Στον αντίποδα, η χρήση κοινών κανόνων, διαδικασιών και μεθόδων μεταξύ πολλών και διαφορετικών κρατών μελών μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα και αντιθέσεις. Οι Κανονισμοί που δημιουργούνται για κάθε χρηματοδοτικό εργαλείο, προκύπτουν κατόπιν πολιτικού διαλόγου και εξαντλητικών συζητήσεων και συμβιβαστικών κειμένων. Στα τελικά κείμενα όμως, συνήθως αποτυπώνονται οι απόψεις των ισχυρότερων παιχτών, δεδομένου ότι έχουν την δυνατότητα να επηρεάσουν τις

αποφάσεις ανάλογα με συμφέροντα τους. Μπορεί οι πόροι να μοιράζονται με την λογική της επιμερισμένη διαχείριση σε κάθε χώρα, μέσω των Εθνικών Προγραμμάτων, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες της κάθε χώρας, οι κανονισμοί όμως και όλες οι διαδικασίες που ακολουθούνται είναι κοινές για όλες τις χώρες. Χώρες όπως η Ελλάδα, η Σλοβενία ή η Ρουμανία ακολουθούν τις ίδιες διαδικασίες με χώρες όπως η Γερμανία, η Ολλανδία και η Γαλλία. Οι διαθέσιμοι ανθρώπινοι πόροι, η κρατική οργάνωση και η διοικητική ικανότητα μεταξύ των παραπάνω χωρών είναι πολύ διαφορετική και μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές ανισότητες.

4.6 Πρακτικές οδηγίες προς μια θετική αξιολόγηση

Η συγγραφή μιας πρότασης για χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός Εθνικού Προγράμματος όπως το Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης ή κάποιου άλλου αντίστοιχου εργαλείου χρηματοδότησης, ακολουθεί, όπως διαπιστώσαμε παραπάνω, κάποια πολύ συγκεκριμένα πρότυπα και κανόνες. Πολλές φορές η παρέκκλιση από αυτά τα πρότυπα ή η διάθεση για κάτι διαφορετικό, μπορεί να οδηγήσει στην απόρριψη της πρότασης μας. Η ανάγκη για ταχύτερες, απλούστερες και διαφανείς διαδικασίες οδηγεί στην τυποποίηση διαδικασιών όπως η υποβολή μιας πρότασης χρηματοδότησης. Μπορεί κάποια έγγραφα να διαφέρουν μεταξύ τους από Ταμείο σε Ταμείο ή μεταξύ των χρηματοδοτικών εργαλείων, η λογική και η σειρά όμως είναι κοινή, εφόσον στηρίζονται και σε κοινούς κανόνες.

Παρά, όμως, τον όποιο βαθμό τυποποίησης, ο τρόπος συγγραφής της πρότασης είναι αυτός που θα οδηγήσει σε μια θετική αξιολόγηση. Παρακάτω θα αναφέρουμε κάποια χρηστικά στοιχεία και συμβουλές, τα οποία μπορεί να μας βοηθήσουν στο να βρεθούμε πιο κοντά σε μια επιτυχημένη πρόταση για χρηματοδότηση.

Ξεκινώντας, σε τέτοιου είδους προγράμματα είναι πολύ σημαντικό να διαβάσουμε πολύ καλά και να κατανοήσουμε την πρόσκληση για χρηματοδότηση που έχει εκδώσει ο δωρητής. Στην πρόσκληση ο δωρητής αναφέρει όλες της πληροφορίες που χρειαζόμαστε για να προχωρήσουμε στον σχεδιασμό της δράσης μας, όπως το φυσικό αντικείμενο τους στόχους και τον προϋπολογισμό της δράσης. Θα πρέπει να αφιερώσουμε χρόνο στο να αναλύσουμε τα επιμέρους στοιχεία της πρόσκλησης αλλά και να μαζέψουμε επιπλέον πληροφορίες που θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε καλύτερα τους στόχους και τα αποτελέσματα που θέλει να πετύχει ο φορέας που εκδίδει την πρόσκληση. Για παράδειγμα, για μια πρόσκληση που αφορά το Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης, μπορούμε να αναζητήσουμε επιπλέον πληροφορίες για το Ταμείο στην ιστοσελίδα της διαχειριστικής αρχής, να μελετήσουμε το Εθνικό πρόγραμμα του Ταμείου, να δούμε παλαιότερες προσκλήσεις/δράσεις ή ακόμη να έρθουμε σε επαφή με τον φορέα έκδοσης,

προκειμένου να κατανοήσουμε όσο το δυνατόν καλύτερα τους στόχους και σκοπούς της πρόσκλησης και να μπορέσουμε αντίστοιχα να ανταποκριθούμε σε αυτούς.

Πολύ σημαντικό σε αυτό το στάδιο και πριν προχωρήσουμε σε επόμενα βήματα, είναι να κάνουμε μια αυτοαξιολόγηση του φορέα μας. Πολλές φορές έχουμε δει εξαιρετικές προτάσεις για χρηματοδότηση, να απορρίπτονται διότι ο φορέας που υποβάλει την πρόταση κρίνεται ότι δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις ανάγκες της δράσης. Θα πρέπει να γνωρίζουμε το μέγεθος των ικανοτήτων του φορέα μας ή να διοργανώνουμε συζητήσεις με τα υπόλοιπα στελέχη ή τμήματα προκειμένου να ερευνήσουμε τις δυνατότητες και τα όρια του φορέα. Πέραν των περιπτώσεων απόρριψης, υπάρχουν άλλες περιπτώσεις που κατάφεραν να λάβουν την χρηματοδότηση αλλά απέτυχαν να ολοκληρώσουν τη δράση ή το έκαναν με πολλές δυσκολίες και τελικά ο φορέας βγήκε ζημιωμένος είτε σε οικονομικούς όρους είτε χειρότερα δυσφημισμένος. Μια πολύ καλή πρακτική σε τέτοιες περιπτώσεις είναι, εφόσον το επιτρέπει και η πρόσκληση, η αναζήτηση συνεργιών με άλλους φορείς, προκειμένου να αλληλοσυμπληρώνονται αδυναμίες, πρακτική που προωθεί ιδιαίτερα και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προχωρώντας στην συγγραφή της πρότασης θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερα σημασία σε ορισμένα πολύ σημαντικά χαρακτηριστικά. Ειδικότερα θα πρέπει η πρόταση μας:

- Να παρουσιάζει λογική συνοχή και σαφήνεια.
- Να είναι καλογραμμένη, όσο το δυνατόν περιεκτική και ταυτόχρονα να περιγράφει επαρκώς και με πειστικότητα αυτό που θέλουμε να πετύχουμε.
- Να ανταποκρίνεται στους στόχους που θέτει η πρόσκληση
- Να δίνει προστιθέμενη αξία στα χρήματα του δωρητή

Ο προϋπολογισμός της πρότασης μας είναι, επίσης ένα πολύ βασικό στοιχείο της πρότασης, στο οποίο θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη προσοχή. Θα πρέπει να έχουμε κάνει πολύ καλή ανάλυση του κόστους, στα πρότυπα που θέτει ο εκάστοτε χρηματοδότης και να αποφύγουμε ασάφειες ή υπερβολές. Τα χρήματα δεν είναι απεριόριστα και δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην διαχείριση τους, τόσο σε όρους διαφάνειας όσο και σε όρους αποδοτικότητας.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στα έγγραφα και δικαιολογητικά που πιθανόν να χρειάζεται να συνοδεύουν την πρόταση μας. Ας μην ξεχνάμε για παράδειγμα ότι το πρώτο στάδιο αξιολόγησης, στην περίπτωση του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης, είναι η πληρότητα της πρότασης μας. Υπάρχει, λοιπόν περίπτωση η πρόταση μας να απορριφθεί, πριν ακόμη διαβαστεί. Για παράδειγμα, η πρόσκληση απαιτεί την έκδοση κάποιου πιστοποιητικού, ας υποθέσουμε φορολογική ή ασφαλιστική ενημερότητα, ακόμη και στην περίπτωση που ο χρηματοδότης μας τα ζητήσει με συμπληρωματικά στοιχεία, είναι πολύ πιθανόν να μην προλάβουμε να τα εκδώσουμε στις τεθείσες προθεσμίες, οπότε θα πρέπει να δίνουμε μεγάλη προσοχή και να φροντίσουμε να τα έχουμε συμπληρώσει την πρόταση μας με όλα τα απαιτητά στοιχεία.

Σε όλες σχεδόν τις προσκλήσεις, για λόγους διαφάνειας, τα κριτήρια αξιολόγησης είναι εκ των προτέρων γνωστά. Πριν ξεκινήσουμε δηλαδή, την συγγραφή της πρότασης μας, γνωρίζουμε την μέθοδο και τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογηθούμε. Μια πολύ καλή πρακτική, είναι να σχεδιάσουμε τον τρόπο που θα αναπτύξουμε την πρόταση μας, σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης, να προσπαθήσουμε κατά κάποιο τρόπο να αναπτύξουμε την πρόταση μας, απατώντας ταυτόχρονα και στα ερωτήματα της αξιολόγησης. Εναλλακτικά, μπορούμε να μπούμε στην θέση του αξιολογητή και να δοκιμάσουμε να απαντήσουμε και να αξιολογήσουμε εμείς την πρόταση μας, θα εκπλαγούμε με της διορθώσεις στις οποίες θα χρειαστεί να προβούμε.

Τέλος το σημαντικότερο, ίσως, που θα πρέπει να κρατήσουμε σαν καλή πρακτική, είναι η ειλικρίνεια. Το να καταφέρουμε να αποσπάσουμε μια θετική αξιολόγηση είναι μόνο το πρώτο βήμα και ίσως όχι το σημαντικότερο. Πολύ σύντομα θα κληθούμε να εφαρμόσουμε τις προτάσεις μας και μπορεί να ανακαλύψουμε ότι, αυτά που σχεδιάζουμε στα χαρτιά, κρύβουν δυσκολίες στην εφαρμογή τους. Για αυτό θα πρέπει οι σχέσεις μας με τους δωρητές να είναι σε κάθε περίπτωση άριστες, οπότε η ειλικρίνεια σε μία τέτοια σχέση είναι πολύ σημαντική. Πιο πιθανό είναι τυχόν λάθη και αστοχίες να αντιμετωπιστούν με κατανόηση από τη στιγμή που θα είμαστε ειλικρινής, παρά για παράδειγμα να προσπαθήσουμε να κρύψουμε πράγματα ή να τον φέρουμε προ τετελεσμένων. Σε κάθε περίπτωση να έχουμε στο μυαλό μας ότι τέτοιου είδους συνεργασίες είναι συνήθως μακροχρόνιες και καλό θα είναι να υπάρχουν θετικές εντυπώσεις.

4.7 Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση – Δημόσια Πολιτική και Ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.

«Υπάρχουν πολλοί στόχοι που δεν μπορούμε να τους πετύχουμε μόνοι μας, αλλά μόνο από κοινού. Τα καθήκοντα κατανέμονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών τους»⁵

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο περιγράφει τον όρο διακυβέρνηση (governance) ως μια ευρεία έννοια που περικλείει όλες τις πτυχές του πως μια χώρα κυβερνάτε, περιλαμβανομένων των οικονομικών πολιτικών, του νομοθετημένου κανονιστικού πλαισίου και του βαθμού εφαρμογής και τήρησης των νόμων. Η κακή διακυβέρνησή δίνει περισσότερα κίνητρα και ευκαιρίες στην διαφθορά και στην διαπλοκή, θέτοντας σε κίνδυνο την αξιοπιστία της αγοράς και υπονομεύοντας την οικονομική ανάπτυξη. Πάγια πολιτική του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου είναι, σε συνεργασία και με τα κράτη μέλη του, η προώθηση της καλής διακυβέρνησης (good governance) και η

⁵ Διακήρυξη επ' ευκαιρία της πεντηκοστής επετείου της υπογραφής των Συνθηκών της Ρώμης, Βερολίνο, 25 Μαρτίου 2007.

καταπολέμηση της διαφθοράς. Η καλή διακυβέρνηση αποτελεί σημείο κλειδί για την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας και τις μακροοικονομικές της επιδόσεις (IMF, 2019).

Η έννοια της πολυεπίπεδης (multi-level) διάστασης αναφέρεται στην ανάγκη της από κοινού συναπόφασης και εφαρμογής πολιτικών, πολλών και διαφορετικών βαθμίδων εξουσίας και όχι μόνο. Μιλώντας για πολλά και διαφορετικά επίπεδα εξουσίας, δεν εννοούμε κατ' ανάγκη την διάχυση της πολιτικής ευθύνης, τα πολλά και διαφορετικά επίπεδα εξουσίας θα πρέπει, εφόσον λειτουργούν σωστά και συνεργατικά, να διαμορφώνουν ένα αποτέλεσμα, προϊόν διαλόγου, συγκλήσεων, κοινών αποφάσεων και αμοιβαίας ευθύνης, ενισχύοντας την έννοια της δημοκρατικής νομιμότητας και της αντιπροσωπευτικότητας.

Παντρεύοντας τις δυο παραπάνω έννοιες προκύπτει η έννοια της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης (multi-level governance). Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην λευκή βίβλο για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση το 2009, περιγράφει την έννοια της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ως την συντονισμένη δράση της Ένωσης, των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, η οποία βασίζεται στην εταιρική σχέση και στοχεύει στην χάραξη και υλοποίηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Λευκή Βίβλος, 2019).

Η χάραξη και υλοποίηση μιας δημόσιας πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποιείται μέσω της δημιουργίας ενός νομικού πλαισίου, απαρτιζόμενο από οδηγίες και κανονισμούς, το οποίο αποτελεί επιστέγασμα μιας πολιτικής διαδικασίας. Ανάλογα με τη φύση της πολιτικής μπορεί το νομικό πλαίσιο να συνοδεύεται και από οικονομική ενίσχυση. Η περίπτωση μας, είναι ίσως χαρακτηριστικό παράδειγμα, το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης αποτελεί το χρηματοδοτικό εργαλείο της ΕΕ, προκειμένου να βοηθήσει τα Κράτη Μέλη στο να πραγματώσουν τις Ευρωπαϊκές πολιτικές στους αντίστοιχους τομείς, προς μια κοινή πολιτική για το άσυλο, νόμιμης και μη νόμιμης μετανάστευσης και πολιτικές ένταξης μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες. Αντίστοιχο παράδειγμα, είναι η εφαρμογή της πολιτικής για την συνοχή (Cohesion policy), η οποία μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί την προσπάθεια της ΕΕ να αντιμετωπίσει τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες στην ΕΕ. Η δομή και ο τρόπος διακυβέρνησης των ταμείων συνοχής, μέσω κοινών κανόνων και αρχών και μέσω του πολιτικού διαλόγου που προηγείτο της εφαρμογής, αποτέλεσαν ίσως την απαρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης (multi-level governance) (BACHE, 2012).

Η υλοποίηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης βασίζεται στον σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, με την οποία αποφεύγεται η συγκέντρωση των αποφάσεων σε ένα και μοναδικό επίπεδο εξουσίας και διασφαλίζεται ότι οι πολιτικές χαράσσονται και υλοποιούνται στο πλέον ενδεδειγμένο επίπεδο. Ο σεβασμός της αρχής της επικουρικότητας και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση είναι έννοιες άρρηκτα

συνδεδεμένες: η μία αφορά τις αρμοδιότητες των διαφορετικών επιπέδων εξουσίας και η άλλη δίνει έμφαση στην διαδραστικότητά τους (Λευκή Βίβλος, 2019).

4.8 Ιδιωτική Χρηματοδότηση/Αναπτυξιακή Βοήθεια

Στο πλαίσιο ανάλυσης μιας διαδικασίας ενός Ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου, θα ήταν ενδιαφέρον να εξετάσουμε τι συμβαίνει, την ίδια στιγμή, και σε ορισμένα ιδιωτικά κανάλια χρηματοδότησης, όπως για παράδειγμα τα κοινωφελή ιδρύματα. Η εύρεση χρηματοδότησης αποτελεί για τις περισσότερες μη κυβερνητικές οργανώσεις, θέμα επιβίωσης της οργάνωσης και συνέχισης του έργου της. Η σταδιακή υποχώρηση του κράτους από πολλές κοινωνικές δράσεις, αφήνει πολλά και δύσκολο να συμπληρωθούν κενά. Η ιδιωτική χρηματοδότηση, τα φιλανθρωπικά ιδρύματα, η εταιρική ευθύνη, η εθελοντική προσφορά αποτελούν εναλλακτικές μορφές συνέχισης της κοινωνικής πολιτικής. Τα χρήματα όμως δεν είναι απεριόριστα, οι δωρητές αναζητούν το βέλτιστο, το διαφορετικό και οι υποψήφιοι δικαιούχοι αυξάνονται συνεχώς.

Τα τελευταία χρόνια τα κοινωφελή Ιδρύματα στη χώρα μας φαίνεται πως αναλαμβάνουν έναν όλο και πιο ενεργό ρόλο ως προς την αντιμετώπιση άμεσων κοινωνικών προβλημάτων και την εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών ζωής για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Σημαντικός παράγοντας αυτής της εξέλιξης, ήταν τόσο η οικονομική όσο και η μεταναστευτική κρίση. Οι δύσκολες καταστάσεις που ακολούθησαν τις δύο κρίσεις, αλλά και οι τραγικές ιστορίες που ήρθαν στο φως, ευαισθητοποίησαν και ενεργοποίησαν ένα μεγάλο μέρος της «κοινωνίας των πολιτών». Μπορεί, δυστυχώς, η χώρα μας να βρίσκεται σταθερά τα τελευταία χρόνια στις τελευταίες θέσεις του παγκόσμιου δείκτη φιλανθρωπίας, μαζί με πολύ φτωχότερες χώρες, όπως Υεμένη, Παλαιστίνη και Καμπότζη (Charity Aid Foundation CAF, 2019), αλλά στις στιγμές της μεγάλης μεταναστευτικής κρίσης το 2015-2016 οι άνθρωποι της απέδειξαν ότι όταν και αν χρειαστεί θα ανοίξουν τις αγκαλιές τους (Smith, 2019).

Αξίζει να δούμε κάποια τέτοια κανάλι και τον τρόπο που διοχετεύουν την χρηματοδότηση τους σε εθνικό επίπεδο, σε αντιστοιχία με το Εθνικό Πρόγραμμα TAME:

- Το Κοινωφελές Ίδρυμα Λάτση: χρηματοδοτεί μόνο προγράμματα και δράσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως εκπαίδευση, επιστήμη, τέχνες και πολιτισμός και κοινωνική πρόνοια και ανάπτυξη. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, οι οποίες εξετάζονται από την αρμόδια επιτροπή. Σε κάθε περίπτωση θα ενημερώνονται από τη Διοικητική Γραμματεία για την έκβαση του αιτήματός τους σε διάστημα 3 μηνών. Προκειμένου το αίτημα να αξιολογηθεί, θα

πρέπει να υποβληθεί μέσω της ειδικής φόρμας. Διατρέχοντας την φόρμα μπορούμε να διακρίνουμε από την πρώτη κιόλας ματιά, αρκετές ομοιότητες με την διαδικασία που περιγράψαμε. Στην φόρμα ζητάει να συμπληρωθούν αναλυτικά στοιχεία του φορέα, της οικονομικής του κατάσταση καθώς και της προηγούμενης εμπειρίας του. Επίσης ζητάει αναλυτική περιγραφή της δράσης καθώς και του προϋπολογισμού αυτής. Τέλος δεν θέτει κάποιο ιδιαίτερο περιορισμό στο ύψος του προϋπολογισμού της αίτησης (Κοινωνικός Ίδρυμα Λάτσης, 2019).

- Το Ίδρυμα Μποδοσάκη: Δέχεται κι αυτό αιτήσεις για δωρεά μέσω σχετικής ηλεκτρονικής φόρμας, αποφασίζει για τις δωρεές που θα διαθέσει το επόμενο έτος, κάθε Νοέμβριο του προηγούμενου έτους, όταν συνέρχεται η Επιτροπή Προϋπολογισμού για να καταρτίσει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το επόμενο έτος. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος έχει παγίως αποφασίσει να μην χρηματοδοτεί μισθούς καθώς και τη διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, διαγωνισμών ή άλλων συναφών δράσεων, καθώς και τη συμμετοχή σε αυτά. Για να χρηματοδοτηθεί μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση από το Ίδρυμα, θα πρέπει να λειτουργεί για τουλάχιστον δυο (2) χρόνια. Ευρύτερα, το Ίδρυμα χρηματοδοτεί δράσεις που σχετίζονται με την παιδεία, την υγεία, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών. Το Ίδρυμα δεν χρηματοδοτεί δράσεις που σχετίζονται με τις τέχνες και τον πολιτισμό. (Ίδρυμα Μποδοσάκη, 2019)
- Τέλος το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος. Γενικότερα τα τελευταία χρόνια, και κυρίως με αφορμή την κρίση που έπληξε τη χώρα μας, ο όγκος των δωρεών του ΙΣΝ στη γενέτειρα του ιδρυτή του, πολλαπλασιάστηκε. Ανέλαβε και υλοποίησε μεγάλης κλίμακας - τόσο ως προς το αποτύπωμα όσο και ως προς το οικονομικό τους μέγεθος - πρωτοβουλίες. Το Ίδρυμα, δεν λαμβάνει νέα αιτήματα από οργανισμούς που επιθυμούν να υλοποιήσουν δράσεις στην Ελλάδα για το αμέσως επόμενο διάστημα. Πρόκειται να εστιάσει εξ ολοκλήρου στα υπό αξιολόγηση αιτήματα και τις πρωτοβουλίες που ήδη υλοποιεί στην Ελλάδα, επιθυμώντας να διατηρήσει το υψηλότερο δυνατό επίπεδο αποδοτικότητας, συνεργασίας, και αφοσίωσης στους στόχους του. (Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, 2019).

Η ιδιωτική πρωτοβουλία και γενικότερα η ανθρωπιστική βοήθεια τόσο στην Ελλάδα όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει να επιδείξει σημαντική αύξηση τα τελευταία χρόνια. Ταυτόχρονα έχει να αντιμετωπίσει και διάφορους προβληματισμούς.

Ένας πολύ σημαντικός προβληματισμός είναι που θα κατευθυνθεί η βοήθεια. Μπορεί τα ιδρύματα για παράδειγμα να χρηματοδοτούν δράσεις σε συγκεκριμένους τομείς, για παράδειγμα εκπαίδευση, ιατρική φροντίδα κτλ ή να κινούνται ανάλογα με τις ανάγκες της περιόδου, βλέπε αντιμετώπιση προσφυγικής κρίσης. Η ανθρωπιστική βοήθεια δεν στηρίζεται σε πολυετή προγράμματα όπως το TAME με συγκεκριμένους άξονες παρέμβασης και συγκεκριμένους στόχους για να πετύχει. Η διαδικασία της αξιολόγησης μπορεί να παίζει σημαντικό ρόλο στο

να μπορέσει κάποιος δωρητής να κατευθύνει την βοήθεια του σε τομείς και δράσεις που πραγματικά θα αποδώσουν.

Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας επίσης είναι ποιος φορέας θα διαχειριστεί την βοήθεια και με ποια κριτήρια θα επιλεγεί αυτός. Που θα ήταν καλύτερο να εμπιστευτείς τα χρήματα σου; Σε έναν κρατικό οργανισμό ή σε μια Μη Κυβερνητική Οργάνωση; Που θα απέδιδαν καλύτερα; Σε αυτά τα διλήμματα η διαδικασία της αξιολόγησης μπορεί, εφόσον έχει δομηθεί σωστά, να αποδώσει πολύ καλά αποτελέσματα και να μας βοηθήσει στις αποφάσεις.

Ένα ακόμη πρόβλημα είναι η έλλειψη επικοινωνίας, συντονισμού και στρατηγικού σχεδιασμού μεταξύ των δρώντων στον χώρο της αναπτυξιακής βοήθειας. Μια ερώτηση που γίνεται συχνά είναι εάν ο φορέας έχει αιτηθεί για βοήθεια και σε άλλο δωρητή.

Τέλος ένα ακόμη δίλημμα που έχει εμφανιστεί, είναι η συμμετοχή σε καινοτόμα προγράμματα ή η χρηματοδότηση καναλιών που γνωρίζουμε ότι αποδίδουν; Στην πρώτη περίπτωση ελλοχεύει ο κίνδυνος μιας αποτυχίας η οποία μπορεί να στερήσει στον φορέα σημαντικούς οικονομικούς πόρους και ίσως φήμη. Στην δεύτερη περίπτωση ο αντίκτυπος της βοήθειας σε όρους αναγνωσιμότητας θα είναι χαμηλός. Και σε αυτή την περίπτωση η σωστή αξιολόγηση αποτελεί το κλειδί για την σωστή απόφαση.

4.9 Προβληματισμοί

Η διαδικασία αξιολόγησης ενός αιτήματος, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, που εξετάσαμε και αναλύσαμε παραπάνω, ανήκει στο ευρύτερο πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών ενός Ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου με όλα τα θετικά και τα αρνητικά που μπορεί αυτό να συνεπάγεται.

Ενδεικτικά στα θετικά στοιχεία μπορούμε να αναφέρουμε το ενισχυμένο θεσμικό πλαίσιο που ακολουθεί τέτοια χρηματοδοτικά εργαλεία και τις διαδικασίες τους. Οι κανόνες και οι διαδικασίες πάνω στις οποίες στηρίζομαστε εγγυώνται σε αρκετά μεγάλο βαθμό την αποφυγή αποτυχιών και αρνητικών εξελίξεων και εφόσον τηρηθούν σωστά, μπορεί να μας δώσουν πολύ καλά αποτελέσματα. Οι κοινοί κανόνες και διαδικασίες, βοηθούν σε μεγάλο βαθμό και στην διασφάλιση της διαφάνειας και της προστασίας από φαινόμενα απάτης και κατασπατάλησης πόρων. Επίσης η υιοθέτηση σε κάθε νέο κανονισμό, των βέλτιστων πρακτικών των προηγούμενων περιόδων μας δίνει μια επιπλέον εξασφάλιση για την επιτυχία των δράσεων. Το εύρος της προγραμματικής περιόδου είναι επίσης ένα πολύ θετικό στοιχείο, δεδομένου ότι μπορούμε να οργανώσουμε καλύτερα και αποδοτικότερα σε βάθος χρόνου τις ενέργειες μας.

Στον αντίποδα τώρα υπάρχουν και ορισμένα αρνητικά στοιχεία ή καλύτερα αδυναμίες σε τέτοιες διαδικασίες. Η μεγαλύτερη ίσως αδυναμία είναι ότι δεν είναι εύκολο να προσαρμοστούν οι διαδικασίες στις τρέχοντες ανάγκες. Ο βαθμός ελευθερίας είναι συγκεκριμένος και δεν μπορεί να υπάρξει εύκολα παρέκκλιση. Σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι κανόνες είναι ίδιοι για όλους είτε μιλάμε για την Γερμανία είτε μιλάμε για την Ελλάδα, μπορούμε να πούμε ότι μπορεί να δημιουργηθούν στρεβλώσεις, καθώς άλλες είναι οι ανάγκες της Γερμανίας και άλλες της Ελλάδας και αυτό έγινε ιδιαίτερα αισθητό με την προσφυγική κρίση, όπου χρειάστηκε να παρακαμφθούν και να ερμηνευθούν διαφορετικά αρκετοί κανόνες, ακόμη και στην διαδικασία της αξιολόγησης. Τέλος ένα ακόμη αρνητικό στοιχείο, και απευθύνεται κυρίως σε ιδιωτικούς φορείς, όπως είναι οι ΜΚΟ, είναι ότι τέτοια προγράμματα απευθύνονται κυρίως σε δημόσιους φορείς και κατά συνέπεια πολλές διαδικασίες είναι προσαρμοσμένες ή έχουν δομηθεί ώστε να ανταποκρίνονται στα μέτρα τους, αυτό δημιουργεί επίσης αρκετές στρεβλώσεις καθώς αναγκάζει τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών να ακολουθήσουν διαδικασίες δημοσίων φορέων, θυσιάζοντας καμιά φορά το συγκριτικό τους πλεονέκτημα που είναι η ευελιξία.

4.10 Προτάσεις

Από την έρευνα μας προέκυψαν αρκετά ευρήματα τα οποία θα μπορούσαν εάν ερευνηθούν περαιτέρω να αξιοποιηθούν, προκειμένου να βοηθήσουν στην βελτίωση των διαδικασιών, προς όφελος τόσο των θεσμικών οργάνων, όσο και των δικαιούχων αλλά και των ωφελούμενου, οι οποίοι είναι και ο τελικός αποδέκτης της όλης βοήθειας.

Ξεκινώντας και έχοντας περιγράψει και αναλύσει την μια υποενότητα της 1ης λειτουργικής περιοχής, από τις 8, του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, μπορούμε με ασφάλεια να πούμε ότι πρόκειται για μια ιδιαίτερα γραφειοκρατική και πολύπλοκη διαδικασία. Όπως διαπιστώσαμε όμως, όλα αποτελούν μέρος αλληλένδετων και αλληλοσυμπληρούμενων κανόνων και οδηγιών. Δεδομένης της ανάγκης για διαφάνεια, οι κανόνες και οι έλεγχοι είναι αυστηροί. Παρόλα αυτά μια πρόταση είναι, να γίνουν προσπάθειες προς την κατεύθυνση της διοικητικής ελάφρυνσης των διαδικασιών. Προς αυτή την κατεύθυνση κινούνται επιλογές όπως αυτή του μοναδιαίου ή απλοποιημένου κόστους ή τα κατ' αποκοπή ποσά, για παράδειγμα στην δράση που αφορά τις εθελούσιες επιστροφές και τον επαναπατρισμό και υλοποιείται με δικαιούχο την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), πέραν από τα κόστη για τα εισιτήρια επιστροφής, ο δικαιούχος λαμβάνει και ένα ποσό σε μετρητά για να μπορέσει να ξαναρχίσει τη ζωή του εκεί. Δεν κινούμαστε πλέον στην λογική να ελέγχουμε τιμολόγια και αποδείξεις, στο παράδειγμα μας να φτιάχναμε ένα μαγαζί ή να του αγοράζαμε κάποιο εργαλείο δουλειάς, αλλά δίνετε έμφαση στον έλεγχο του φυσικού αντικειμένου, βάση του

οποίου γίνετε και η πληρωμή, παράδειγμα στην επιστροφή και στο χρηματικό αντάλλαγμα.

Ένα θετικό στοιχείο σε τέτοια πολυετή προγράμματα είναι το γεγονός ότι γνωρίζουμε εκ των προτέρων τους άξονες τις δράσεις και τους στόχους που έχουν σχεδιαστεί να υλοποιηθούν τα επόμενα χρόνια, συνήθως περιλαμβάνεται και χρονοδιάγραμμα, έστω και σε προγραμματικό επίπεδο. Αυτό βοηθάει τόσο τους δικαιούχους να γνωρίζουν έστω και ενδεικτικά το είδος των παρεμβάσεων που θα υλοποιηθούν και τον χρονικό ορίζοντα ώστε να μπορούν να προετοιμαστούν κατάλληλα. Επίσης βοηθάει τους φορείς που διαχειρίζονται τα ταμεία αυτά, στο να σχεδιάσουν καλύτερα τις δράσεις και κατά συνέπεια να χρησιμοποιήσουν αποδοτικότερα τα εργαλεία του σχεδιασμού και της αξιολόγησης των δράσεων.

Σημαντικό ρόλο σε τέτοιες περιπτώσεις, διαδραματίζει ο ανθρώπινος παράγοντας. Δυστυχώς η οικονομική κρίση άφησε τα σημάδια της σε όλο το δημόσιο τομέα, ο οποίος βρίσκεται σε αρκετές περιπτώσεις με κενά τα οποία δύσκολα αναπληρώνονται. Ιδιαίτερη έμφαση, λοιπόν, θα πρέπει να δοθεί στο προσωπικό, θα πρέπει να του προσφέρεται εκπαίδευση κι όλα τα κατάλληλά εργαλεία προκειμένου να μπορεί να αποδώσει τα μέγιστα σε ένα ιδιαίτερο και απαιτητικό περιβάλλον. Η διάχυση της πληροφορίας και της ενημέρωσης, η εκπαίδευση δυνητικών δικαιούχων, η συμμετοχή ιδιωτών στις όλες διαδικασίες είναι στοιχεία που δείχνουν την κατεύθυνση των πραγμάτων στο μέλλον .

Τέλος, ολοένα και σημαντικότερο ρόλο, αναλαμβάνει στον πολιτικό διάλογο και στην διαμόρφωση των δημοσίων πολιτικών, η κοινωνία των πολιτών. Όπως είδαμε και παραπάνω, η ιδιωτική πρωτοβουλία και χρηματοδότηση συνεχώς αυξάνεται, θα ήταν λοιπόν ωφέλιμο η ιδιωτική πρωτοβουλία αλλά και η κοινωνία των πολιτών να παρεμβαίνουν σε μεγαλύτερο βαθμό και ίσως να έχει έρθει ο καιρός να συμμετέχουν πιο ενεργά στις διαδικασίες και γιατί όχι να λαμβάνουν μέρος στις αποφάσεις. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αυτό ήδη συμβαίνει, αλλά σε εθνικό και τοπικό επίπεδο βρισκόμαστε ακόμη μακριά, δεδομένης της καχυποψίας, δικαιολογημένης μέχρι ενός σημείου, προς τους Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς.

Επίλογος

Στις προηγούμενες σελίδες παρουσιάσαμε και αναλύσαμε την διαδικασία αξιολόγησης ενός αιτήματος χρηματοδότησης που υποβάλει ένας δυνητικός δικαιούχος στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης.

Προκειμένου να κατανοήσουμε καλύτερα την όλη διαδικασία, την φιλοσοφία και τον τρόπο λειτουργίας τέτοιων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων κάναμε μια μικρή αναδρομή στο ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο του Ταμείου, παρουσιάσαμε συνοπτικά το Εθνικό πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης σε επίπεδο στόχων και οικονομικών στοιχείων και περιγράψαμε το νομοθετικό πλαίσιο που συνοδεύει ένα τέτοιο ταμείο, τέλος παρουσιάσαμε τον τρόπο οργάνωσης των χρηματοδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην συνέχεια είδαμε, πως λαμβάνει χρηματοδότηση μια δράση, περιγράφοντας και

αναλύοντας την διαδικασία από την έκδοση της πρόσκλησης, από την Υπεύθυνη αρχή και την υποβολή της πρότασης από τον δυνητικό δικαιούχο, ως την διαδικασία αξιολόγησης της.

Μέσα από την έρευνα μας αναδείξαμε τις βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν μια αξιολόγηση, ορισμένα από τα βασικά κριτήρια που θα πρέπει να πρέπει να περιλαμβάνει μια αξιολόγηση καθώς και χρήσιμες και πρακτικές οδηγίες για μια επιτυχημένη συγγραφή πρότασης.

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να βοηθήσουμε στην καλύτερη κατανόηση του τρόπου που λειτουργεί ένα χρηματοδοτικό εργαλείο της Ε.Ε., να αναδείξουμε τα σημαντικότερα στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης, να δώσουμε πρακτικές οδηγίες και κατευθύνσεις και μέσω όλων αυτών, να βοηθήσουμε έναν δυνητικό δικαιούχο στο να καταφέρει να συγγράψει μια επιτυχημένη πρόταση για χρηματοδότηση.

Ελπίζουμε το αποτέλεσμα της έρευνας μας θα βοηθήσει, τον κάθε ενδιαφερόμενο, να γνωρίσει καλύτερα ένα μικρό, είναι η αλήθεια, κομμάτι των διαδικασιών ενός ευρωπαϊκού Ταμείου και να συμβάλλουμε με τον τρόπο μας στην καλύτερη και πληρέστερη συγγραφή προτάσεων προς χρηματοδότηση.

Βιβλιογραφία

- Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος*. (2019, 01). Ανάκτηση από <https://www.snf.org/el/plirofories/odigies-ypobolis/>.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.514/2014*. (2018, 12 02). Ανάκτηση από https://www.amifisf.gr:https://www.amifisf.gr/wp-content/uploads/2017/05/%CE%9A%CE%B1%CE%BD514_2014.pdf
- (ΕΕ) 1042/2016*. (2018, 12 07). Ανάκτηση από https://www.amifisf.gr:https://www.amifisf.gr/wp-content/uploads/2017/05/%CE%9A%CE%B1%CF%84-%CE%B5%CE%BE%CE%BF%CF%85%CF%83.-%CE%9A%CE%B1%CE%BD-1042_2014.pdf
- AMIF*. (2018, 12 03). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu:https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund_en
- BACHE, I. (2012). MULTI-LEVEL GOVERNANCE IN THE EUROPEAN UNION. Στο D. LEVI-FAUR, *OXFORD HANDBOOK OF GOVERNANCE* (σσ. 580-592). New York: Oxford University Press Inc.,.
- Charity Aid Foundation CAF*. (2019, 01). Ανάκτηση από https://www.cafonline.org/docs/default-source/about-us-publications/caf_wgi2018_report_webnopw_2379a_261018.pdf?sfvrsn=c28e9140_2.
- EUR-Lex* . (2018, 11 30). Ανάκτηση από <https://eur-lex.europa.eu:https://eur-lex.europa.eu/legal-content/el/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>
- Eur-lex*. (2018, 12 01). Ανάκτηση από <https://eur-lex.europa.eu:https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/subsidiarity.html?locale=el>
- Europarl. (2018, 11 30). Ανάκτηση από http://www.europarl.europa.eu:http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_1.1.3.pdf
- Ex Post Evaluation*. (2018, 12 01). Ανάκτηση από <https://eur-lex.europa.eu:https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018SC0334>
- Glossary*. (2018). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu:https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/what/glossary/e/evaluation
- IMF. (2019, 01). *IMF and Good Governance*. Ανάκτηση από <https://www.imf.org/en/About/Factsheets/The-IMF-and-Good-Governance>.
- Integration Fund*. (2018, 12 01). Ανάκτηση από <https://ec.europa.eu:https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/integration-fund>

- Migration and Home Affairs*. (2018, 12 01). Ανάκτηση από https://ec.europa.eu:https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders_en
- Publications Europa*. (2018, 12 01). Ανάκτηση από <http://publications.europa.eu:http://publications.europa.eu/webpub/com/factsheets/migration-crisis/el/#what-is-refugee-crisis>
- Smith, H. (2019, 01). *www.theguardian.com*. Ανάκτηση από Refugee crisis: how Greeks opened their hearts to strangers:
<https://www.theguardian.com/world/2016/mar/12/refugee-crisis-greeks-strangers-migrants>
- Amif-call*. (2018, 12). Ανάκτηση από http://ec.europa.eu:http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/other_eu_prog/home/wp-call/amif-call-fiche-2018-ag-inte_en.pdf
- Amif-Call*. (2018, 12). Ανάκτηση από http://ec.europa.eu:http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/other_eu_prog/home/wp-call/amif-call-fiche-2018-ag-inte_en.pdf
- Αξιολόγηση, Ε. (2018, 12 03). Ανάκτηση από https://www.amifisf.gr:https://www.amifisf.gr/wp-content/uploads/2018/07/Evaluationreport_2014GR65AMNP001_2017_0_el-1h.pdf
- Βαθάκου, Ε. (2017). Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων κοινωφελών οργανώσεων. Ένας πρακτικός οδηγός. Στο Α. Σ. Αστέρης Χουλιάρας, *σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων κοινωφελών οργανώσεων* (σ. 255). Αθήνα : Εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ ΑΕΒΕ .
- Europarl. (2018, 11 30). *www.europarl.europa.eu*. Ανάκτηση από <http://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/152/>
- ΕΠ ΤΑΜΕ . (2018, 12 04). Ανάκτηση από https://www.amifisf.gr:https://www.amifisf.gr/wp-content/uploads/2017/05/Programme_2014GR65AMNP001_4_4_el.pdf
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2018, 12 01). Ανάκτηση από <http://ec.europa.eu:http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/competences/faq?lg=el#q3>
- Ίδρυμα Μποδοσάκη . (2019, 01). Ανάκτηση από <https://www.bodossaki.gr/axiologisi-etimaton/>.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014. (2018, 12 03). Ανάκτηση από https://www.amifisf.gr:https://www.amifisf.gr/wp-content/uploads/2017/05/%CE%9A%CE%B1%CE%BD516_2014.pdf
- Κοινωφελές Ίδρυμα Λάτσης. (2019, 01). Ανάκτηση από <http://www.latsis-foundation.org/ell/apply-for-a-grant>.

- Λευκή Βίβλος*. (2019, 01). Ανάκτηση από Λευκή Βίβλος για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση:
http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/regi/dv/cdr89-2009_/cdr89-2009_el.pdf
- Νόμος 4375/2016*. (2018, 12 05). Ανάκτηση από <https://www.taxheaven.gr>:
<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/742#>
- ΟΟΣΑ*. (2018, 12). Ανάκτηση από
<https://www.oecd.org/development/evaluation/2755284.pdf>.
- ΣΔΕ 2014-2020*. (2018, 12 06). Ανάκτηση από <https://www.amifisf.gr>:
<https://www.amifisf.gr/systima-diaxeirisis-ka-elegxou/>
- ΥΠ.Α.ΣΥ.Δ.* (2018, 12 07). Ανάκτηση από <https://www.amifisf.gr>: <https://www.amifisf.gr/wp-content/uploads/2017/04/%CE%A5%CE%A0%CE%91%CE%A3%CE%A5%CE%94-%CE%A6%CE%95%CE%9A.pdf>
- Χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ*. (2018, 12 04). Ανάκτηση από <https://ec.europa.eu>:
https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/docs/20150814_funds_amif_fsi_el.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Λίστα Ελέγχου Πληρότητας- Α΄ Στάδιο Αξιολόγησης (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ						
Η ημερομηνία υποβολής αίτησης χρηματοδότησης είναι εντός της προθεσμίας που τίθεται στην πρόσκληση					NAI / 'OXI	Κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης, γίνεται από το σύστημα ένας αρχικός έλεγχος συμβατότητας της πρότασης, προκειμένου να επιτραπεί ή όχι η υποβολή της πρότασης
Ο αιτούμενος προϋπολογισμός είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται στην πρόσκληση					NAI / 'OXI	
Το Τεχνικό Δελτίο είναι πλήρως συμπληρωμένο					NAI / 'OXI	
ΣΤΑΔΙΟ Α' Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης						
Κατηγορία Ερωτήματος	A/A	Περιγραφή	Τιμή	Εκπλήρωση	Παρατηρήσεις	
Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης	01	Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων που ορίζονται στην πρόσκληση	NAI	☐		
			OXI	☐		
	02	Εξετάζεται εάν ο ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.	NAI	☐		
			OXI	☐		
	Εξετάζεται η τυπική πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης, δηλαδή αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν τα τυποποιημένα έντυπα είναι συμπληρωμένα και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:					
	03	- Αίτηση χρηματοδότησης πράξης, υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα	NAI	☐		
			OXI	☐		
	03	- Τεχνικό Δελτίο Δράσης (ΤΔΔ)	NAI	☐		
			OXI	☐		
	03	- Λοιπά στοιχεία που προσδιορίζονται στην εκάστοτε πρόσκληση από τη ΥΑ ή την ΕΑ (π.χ. στοιχεία τεκμηρίωσης αρμοδιότητας και ικανότητας δικαιούχου, σχέδιο απόφασης υλοποίησης με ίδια μέσα, διοικητικές πράξεις, κλπ).	NAI	☐		
			OXI	☐		
	04	Εξετάζεται εάν η περίοδος υλοποίησης της προτεινόμενης προς συγχρηματοδότηση πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του προγράμματος, εκτός εάν στην πρόσκληση ορίζεται διαφορετική προθεσμία.	NAI	☐		
			OXI	☐		
	05	Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη δράση εμπίπτει στους Ειδικούς Στόχους, τους Εθνικούς Στόχους της πρόσκλησης και το περιεχόμενό της συνάδει με τις προκηρυσσόμενες δράσεις αυτής.	NAI	☐		
			OXI	☐		
08	Εξετάζεται εάν διασφαλίζεται η μη επικάλυψη των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων με άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα και άλλα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.	NAI	☐			
		OXI	☐			
9	Εξετάζεται εάν υποβάλλονται αποφάσεις των αρμόδιων ή και συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία, σχετικά με την υποβολή της πρότασης και του τρόπου υλοποίησης της δράσης.	NAI	☐			
		OXI	☐			
		ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	☐			
ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ			NAI / 'OXI	☐		
Ημερομηνία έναρξης εξέτασης παραδεκτού πρότασης:				ΥΠΟΓΡΑΦΗ/ΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗ/ΤΩΝ		
Ημερομηνία υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων:						
Ημερομηνία ολοκλήρωσης εξέτασης παραδεκτού πρότασης:						

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
1η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
Πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης							
A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Πεδίο ΤΔΔ/Σχέδιο Απόφασης με Ίδια Μέσα (ΣΑΥΙΜ)	Εξειδίκευση κριτηρίου	Κατάσταση	Τιμή	Βαθμο Λογία	Αξιολόγηση
A1	Πληρότητα και σαφήνεια του φυσικού αντικείμενου της πρότασης	<p>1. ΤΔΔ: Τμήμα Δ, Πεδία Δ1, Δ3, Δ4</p> <p>2. ΣΑΥΙΜ: Α. Φυσικό Αντικείμενο του Έργου – Προγραμματισμός Υλοποίησης - Δείκτες</p>	<p>Εξετάζεται η σαφήνεια και πληρότητα του φυσικού αντικείμενου της προτεινόμενης δράσης, όπως αποτυπώνεται στο ΤΔΔ και στο Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με Ίδια Μέσα, εφόσον η υποβολή του απαιτείται και πιο συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής:</p> <p>1. Η περιγραφή των χαρακτηριστικών του φυσικού αντικείμενου και σε σχέση με το πρόβλημα/ανάγκη που αντιμετωπίζεται.</p> <p>2. Η μεθοδολογία υλοποίησης της δράσης και η συσχέτιση των επί μέρους έργων αυτής.</p> <p>3. Τα παραδοτέα της δράσης σε σχέση με το πρόβλημα/ανάγκη που αντιμετωπίζεται.</p> <p>4. Οι μετρήσιμοι στόχοι.</p> <p>5. Η ύπαρξη κινδύνων για την υλοποίηση της δράσης.</p>	<p>Εκπλήρωση του κριτηρίου</p> <p>Σε αντίθετη περίπτωση</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>		
A2	Ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού	<p>1. ΤΔΔ: Τμήμα Ζ</p> <p>2. ΣΑΥΙΜ: Παράρτημα Β</p>	<p>Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της δράσης σε σχέση με το φυσικό της αντικείμενο. Τα στοιχεία που αξιολογούνται είναι:</p> <p>(α) η πληρότητα του προτεινόμενου προϋπολογισμού (εξετάζεται εάν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου/παραδοτέων).</p> <p>(β) το κατά πόσο η κοστολόγηση της προτεινόμενης δράσης και η κοστολόγηση ανά πακέτο εργασιών είναι εύλογη. Πιο συγκεκριμένα:</p> <p>1) Εφόσον προβλέπεται από την Πρόσκληση η χρηματοδότηση της δράσης να γίνει βάσει παραστατικών: Για την εκτίμηση του προϋπολογισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία του πραγματικού κόστους από παρεμφερείς δράσεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης.</p> <p>2) Εφόσον προβλέπεται στη σχετική Πρόσκληση η χρηματοδότηση της προτεινόμενης δράσης να ακολουθήσει μια από τις μεθόδους απλοποιημένου κόστους (τυποποιημένες κλίμακες κόστους κατά μονάδα, κατ' αποκοπή ποσών, κατ' αποκοπή χρηματοδότηση που καθορίζεται με την εφαρμογή ενός ποσοστού σε μια ή περισσότερες προκαθορισμένες κατηγορίες δαπανών) εξετάζεται η ορθή εφαρμογή της σχετικής μεθοδολογίας, όπως καθορίζεται στην Πρόσκληση.</p> <p>γ) η ορθή κατανομή του ΠΥ στις επιμέρους εργασίες/είδη δαπανών και το εύλογο του ΠΥ στις εργασίες/είδη δαπανών σε σχέση με το προτεινόμενο φυσικό αντικείμενο/παραδοτέα, τη συμμόρφωση με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας και τους τυχόν ειδικότερους όρους της πρόσκλησης, ώστε να αποφεύγονται μη αναγκαία ή μη επιλέξιμα κόστη.</p>	<p>Εκπλήρωση του κριτηρίου</p> <p>Σε αντίθετη περίπτωση</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>		
A3	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος	<p>1. ΤΔΔ: Τμήμα ΣΤ σε συνδυασμό με το Τμήμα Δ</p> <p>2. ΣΑΥΙΜ: Παράρτημα Α</p>	<p>Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της δράσης σε σχέση με:</p> <p>α) το φυσικό αντικείμενο.</p> <p>β) την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης.</p> <p>γ) τους ενδεδειγμένους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της δράσης.</p> <p>δ) τις προσαρμοσμένες ενέργειες για την υλοποίηση της δράσης (π.χ. στελέχωση, διοικητικές αποφάσεις κλπ).</p> <p>ε) τον χρονικό προγραμματισμό των επί μέρους έργων της δράσης.</p>	<p>Εκπλήρωση του κριτηρίου</p> <p>Σε αντίθετη περίπτωση</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>		
<p>ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: Η Δράση θα πρέπει να λαμβάνει θετική τιμή "ΝΑΙ" σε όλα τα κριτήρια.</p>				<p>ΕΚΤΙΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Α</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>		

Αξιολόγηση ανά Κατηγορία Κριτηρίων - 1η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ (ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

Αξιολόγηση ανά Κατηγορία Κριτηρίων - 2η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

(ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ						
2η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		Τήρηση θεσμικού πλαισίου				
A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Πεδίο ΤΔΔ/ Σχέδιο Απόφασης με ΤΔΔ Μέσα (ΣΥΛΥΜ)	Εξειδίκευση κριτηρίου	Κατάσταση	Τμή/Βαθμολογία	Αξιολόγηση
B1	Τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών και εθνικών κανόνων για την απασχόληση προσωπικού	<p>1. ΤΔΔ: Τμήμα Δ, Πεδίο Δ3 & Τμήμα ΣΤ</p> <p>2. ΣΥΛΥΜ: Παράρτημα Β</p>	<p>Εξετάζεται εάν το προτεινόμενο στο ΤΔΔ ή και στο Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης με ΤΔΔ Μέσο, εφόσον η υποβολή του απαιτείται, θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των έργων συνάδει με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο.</p> <p>Πιο συγκεκριμένα εξετάζεται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η τήρηση των κανόνων δημόσιων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών. 2. Η τήρηση των αρχών της ίσης μεταχείρισης, του ανταγωνισμού και της διαφάνειας 3. Το πλαίσιο προκήρυξης προσωπικού ορισμένου χρόνου και συμβάσεων έργου. 4. Η τήρηση του πλαισίου ανάθεσης/υπεργολαβιών. 	<p>Τηρούνται οι αντίστοιχοι κανόνες μέχρι τη χρονική στιγμή της αίτησης χρηματοδότησης.</p> <p>Δεν τηρούνται οι αντίστοιχοι κανόνες μέχρι τη χρονική στιγμή της αίτησης χρηματοδότησης.</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>	
<p>ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: Η Δράση θα πρέπει να λαμβάνει θετική τιμή "ΝΑΙ"</p>						
				<p>ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Β</p>	<p>ΝΑΙ</p> <p>ΟΧΙ</p>	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ						

Αξιολόγηση ανά Κατηγορία Κριτηρίων - 3η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

(ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

3η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		Σκοπιμότητα δράσης		Κατάσταση		Τιμή	Βαθμολογία	Αιτιολόγηση
A/A	Πεδίο ΤΑΔ/ Σχέδιο Απόφασης με Ίδια Μέσα (ΣΑΥΜ)	Εξεπίδικευση κριτηρίου						
G1	Αναγκαιότητα υλοποίησης της δράσης	ΤΑΔ: Τμήμα 3, Πεδία Ε1, Ε3, Ε4	Εξετάζεται η παρεχόμενη στο ΤΑΔ τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης της δράσης και ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη δράση συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή του προβλήματος που έχει εντοπιστεί. Πιο συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής: 1. Ο προσδιορισμός και ανάδυση αναγκών και ειδικών χαρακτηριστικών των ωφελουμένων. 2. Η συμβολή της προτεινόμενης δράσης στην αντιμετώπιση των αναγκών και ειδικών χαρακτηριστικών των ωφελουμένων. 3. Η συμβολή της δράσης στον εθνικό στόχο του ΕΠ, όπως αναφέρεται στην πρόκληση. 4. Άλλα αναμενόμενα οφέλη για τα ωφελούμενα άτομα και τον ευρύτερο πληθυσμό.	Μεγάλος βαθμός τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας υλοποίησης της δράσης. Ικανοποιητικός βαθμός τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας υλοποίησης της δράσης. Δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η αναγκαιότητα υλοποίησης της δράσης.	NAI	8-10 4-7 0-3		
G2	Αποτελεσματικότητα δράσης	ΤΑΔ: Τμήμα Ε, Πεδίο Ε10	Εξετάζεται η συμβολή της προτεινόμενης δράσης στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών όπως προσδιορίζονται στην Πρόσκληση. Ο βαθμός συμβολής εκφράζεται ως το ηθικό των τιμών ενός δείκτη εκροής για την δράση και την πρόσκληση: ΠΝ= (δείκτης εκροής ν δράσης) / (δείκτης εκροής για την Πρόσκληση). Εφόσον η προτεινόμενη δράση συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών τα ηθικά ΠΝ συντίθενται με κατάλληλους συντελεστές στάθμισης: ΠΝ=αΠΝ1+βΠΝ2+... όπου α, β... οι συντελεστές στάθμισης.	Η δράση κρίνεται ικανοποιητικά αποτελεσματική. Η δράση δεν κρίνεται ικανοποιητικά αποτελεσματική.	NAI OXI	ΠΝ>0 ΠΝ=0		
G3	Αποδοτικότητα Δράσης	ΤΑΔ: Τμήμα Ε, Πεδίο Ε10	Εξετάζεται η σχέση των αναμενόμενων εκροών της προτεινόμενης δράσης με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό βάσει της οποίας υπολογίζεται το μοναδιαίο κόστος ανά μονάδα του δείκτη εκροής από την υλοποίησή της. Η αποδοτικότητα εκφράζεται ως το ηθικό Π= (δείκτης εκροών δράσης / δείκτης εκροών για το σύνολο της Πρόσκλησης) προς (προϋπολογισμό δράσης / προϋπολογισμό Πρόσκλησης). Εφόσον η προτεινόμενη δράση συνεισφέρει σε δύο ή περισσότερους δείκτες εκροών, τα ηθικά Π συντίθενται με κατάλληλους συντελεστές στάθμισης.	Η δράση κρίνεται ικανοποιητικά αποδοτική. Η δράση δεν κρίνεται ικανοποιητικά αποδοτική.	NAI OXI	Π>0 Π=0		
G4	Συνέργεια και συμπληρωματικότητα	1. ΤΑΔ: Τμήμα Ε, Πεδία Ε18-28	Εξετάζεται ο βαθμός συνέργειας και συμπληρωματικότητας της προτεινόμενης δράσης με άλλες δράσεις που είναι ολοκληρωμένες ή σε εξέλιξη, για τις οποίες παρατίθενται τα βασικά τους χαρακτηριστικά, όπως τίτλος, περιεχόμενο/προϋπολογισμός, πηγή χρηματοδότησης (άλλο ΕΠ ή άλλη ευρωπαϊκή ή εθνική πηγή χρηματοδότησης), κατάσταση (υπό σχεδιασμό, υλοποίηση, ολοκληρωμένο), κλπ.	Μεγάλος βαθμός τεκμηρίωσης της συνέργειας και συμπληρωματικότητας της προτεινόμενης δράσης με άλλες δράσεις που είναι ολοκληρωμένες ή σε εξέλιξη. Ικανοποιητικός βαθμός τεκμηρίωσης της συνέργειας και συμπληρωματικότητας της προτεινόμενης δράσης με άλλες δράσεις που είναι ολοκληρωμένες ή σε εξέλιξη. ΔΕΝ τεκμηριώνεται επαρκώς η συνέργεια και συμπληρωματικότητα της προτεινόμενης δράσης με άλλες δράσεις που είναι ολοκληρωμένες ή σε εξέλιξη.	NAI OXI	8-10 4-7 0-3		
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: Η Δράση θα πρέπει να λαμβάνει θετική τιμή "ΝΑΙ" σε όλα τα κριτήρια. Συντελεστής βαρύτητας 60%		ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Γ		ΝΑΙ OXI				
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ Γ=						

Αξιολόγηση ανά Κατηγορία Κριτηρίων - 4η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

(ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

4η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ			Αξιολόγηση		
Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	Πεδίο ΤΔΔ/ Σχέδιο Απόφασης με Ίδια Μέσα (ΣΔΥΣΜ)	Ωριμότητα δράσης	Εξειδίκευση κριτηρίου	Κατάσταση	Τιμή	Βαθμός
Δ1	Στάδιο εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών ωριμότητας της δράσης	ΤΔΔ: Τμήμα ΣΤ & Κατάλογος Συνημμένων Εγγράφων	Εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητας της δράσης από την άποψη της εξέλιξης των απαιτούμενων ενεργειών για την έναρξη της υλοποίησης και την ολοκλήρωση της δράσης (π.χ. ενέργειες για την πρόσληψη προσωπικού, όπως σχέδια ή αποφάσεις προαλήψεων/προκηρύξεων, για την απόκτηση κτιριακής υποδομής, για την προετοιμασία της υλοποίησης της δράσης, για την ανάθεση έργων, μελετών, προμηθειών, κλπ)	Μεγάλος βαθμός ωριμότητας της δράσης. Ικανοποιητικός βαθμός ωριμότητας της δράσης. Δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η ωριμότητα της δράσης.	ΝΑΙ	8-10 4-7 0-3	
	Βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών	ΤΔΔ: Τμήμα ΣΤ & Κατάλογος Συνημμένων Εγγράφων	Εξετάζεται ο βαθμός προόδου συγκεκριμένων διοικητικών ή άλλων ενεργειών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης (π.χ. Αποφάσεις αρμόδιων Οργάνων για την υλοποίηση της δράσης ή επί μέρους έργων της, ενέργειες αδειοδότησης ίδρυσης και λειτουργίας δομών, ύπαρξη τευχών δημοπράτησης έργων, μελετών, προμηθειών, υπηρεσιών, δημοσίευση διαγωνισμού, κλπ)	Μεγάλος βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών της δράσης. Ικανοποιητικός βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών της δράσης. Δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο βαθμός προόδου διοικητικών ή άλλων ενεργειών της δράσης.	ΝΑΙ	8-10 4-7 0-3	
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: Η Δράση θα πρέπει να λαμβάνει θετική τιμή "ΝΑΙ" σε όλα τα κριτήρια. Συντελεστής βαρύτητας 40%					ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Δ	ΝΑΙ ΟΧΙ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΟΜΑΔΑΣ Δ =
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ							

Αξιολόγηση ανά Κατηγορία Κριτηρίων - 5η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

(ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ										
Διοικητική, Επιχειρησιακή και Χρηματοοικονομική ικανότητα δυνητικού δικαιούχου										
5η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	Α/Α Περιγραφή κριτηρίου	Σχέδιο Απόφασης με Όλα Μέσα ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΑ	Εξειδίκευση κριτηρίου	Κατάσταση	Τιμή	Βαθμός	Αιτιολόγηση		
E1	Διοικητική ικανότητα του φορέα της πρότασης (δυνητικός δικαιούχος)	1. ΤΑΔ: Κατάλογος Συνημμένων Εγγράφων 2. ΣΑΥΤΜ: Πεδίο Γ: Σχήμα Διακήρυξης, Παρακολούθησης και Παραλαβής Έργου	Εξετάζεται κατά πόσο ο δυνητικός δικαιούχος διαθέτει την οργανωτική δομή και τις απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης. Πιο συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής: 1. Αν ο δικαιούχος διαθέτει την οργανωτική δομή για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης (σύμφωνα με το Οργανόγραμμα, όταν υπάρχει, ή την περιγραφή του δικαιούχου). 2. Η επάρκεια διαδικασιών για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης (π.χ. σύστημα διοίκησης, εκτέλεσης, παρακολούθησης και παραλαβής της δράσης και των επί μέρους υποέργων)	Ο δικαιούχος διαθέτει την οργανωτική δομή και τις απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης.	ΝΑΙ					
									Ο δικαιούχος δεν διαθέτει την οργανωτική δομή και τις απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης.	ΌΧΙ
E2	Επιχειρησιακή ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου	1. ΤΑΔ: Κατάλογος Συνημμένων Εγγράφων	Εξετάζεται με τα ακόλουθα κριτήρια: 1. Προηγούμενες υλοποιηθείσες δράσεις και συνάρκεια τους με την προτεινόμενη δράση. 2. Επάρκεια Ομάδας Έργου και κατανομής αρμοδιοτήτων και εργασιών των μελών αυτής. 3. Επάρκεια του Υπεύθυνου Έργου (γνώσεις, επίπεδο εκπαίδευσης / κατάρτισης, εμπειρία σχετική με τη δράση).	Ο δικαιούχος διαθέτει επιχειρησιακή ικανότητα για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης.	ΝΑΙ					
									Ο δικαιούχος δεν διαθέτει επιχειρησιακή ικανότητα για την υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης.	ΌΧΙ
E3	Χρηματοοικονομική ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου	1. ΤΑΔ: Κατάλογος Συνημμένων Εγγράφων	Εξετάζεται η δυνατότητα του δικαιούχου να συμβάλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης. Το κριτήριο αυτό εξετάζεται μόνο εφόσον απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων.	Ο δικαιούχος δύναται να συμβάλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης.	ΝΑΙ					
									Ο δικαιούχος δεν δύναται να συμβάλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της προτεινόμενης δράσης.	ΌΧΙ
									Δεν απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων.	Δεν εφαρμόζεται
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ: Η Δράση θα πρέπει να λαμβάνει θετική τιμή "ΝΑΙ" ή δεν εφαρμόζεται σε όλα τα κριτήρια				ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Ε		ΝΑΙ	ΌΧΙ			

Αξιολόγηση ανά Κατηγορία Κριτηρίων – Αποτέλεσμα Αξιολόγησης

(ΣΔΕ 2014-2020, 2018)

A/A	Ομάδα κριτηρίων	Τιμή/Βαθμολογία	Συντελεστής Στάθμισης	Συνολική βαθμολογία
A	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
B	ΤΗΡΗΣΗ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Γ	ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	60%	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δ	ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	40%	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Ε	ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ / ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		ΝΑΙ/ΟΧΙ
<p><small>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: (συμπληρώνονται τυχόν αλλαγές που προτείνονται από τον αξιολογητή σε επιμέρους στοιχεία της υποβαλλόμενης πρότασης και τα οποία αποτελούν προϋπόθεση για την απόδοση της συγκεκριμένης βαθμολογίας)</small></p>				